

መፈለክተ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ።

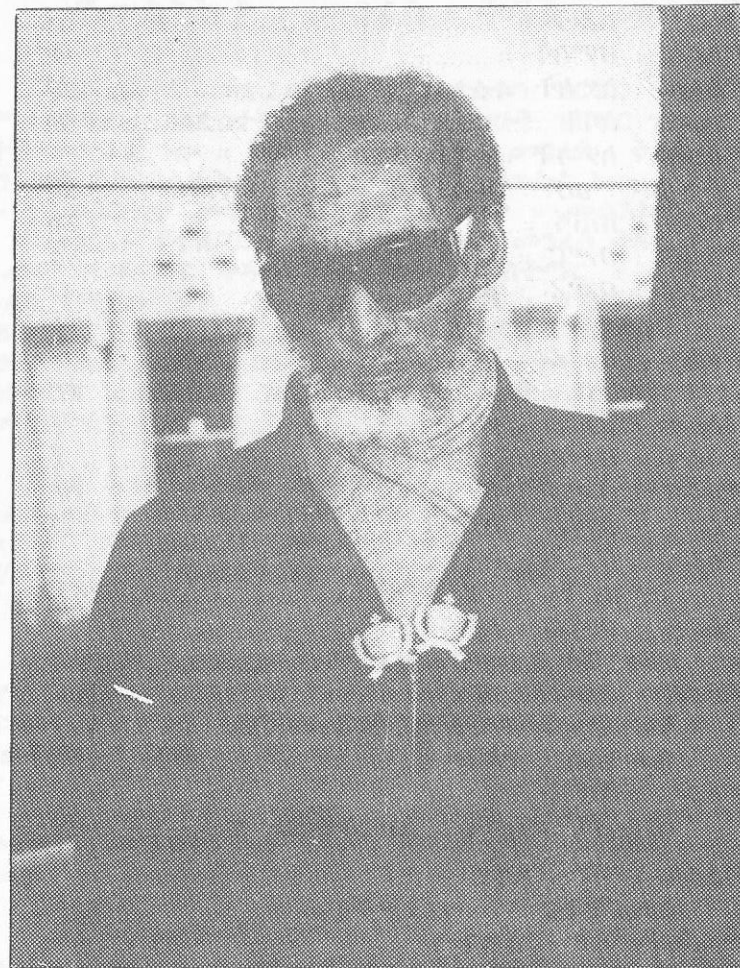
ኢየሱስ ተጠምቶ ሲጸልይ መንፈስ ቅዱስ ወረደ።
 አብ የምድድ ልጄ እንተ ነህ ብሎ መሰከረ።
 የኢየሱስም ዕድሜ ፬ ዘመን ነበር። ሉቃስ፡ ምዮ፡
 ቁ፡ ፳፩ ፳፫።

አዘጋጅ ፡ አለቃ ፡ አያሌው ፡ ታምሩ ።
 አዲስ አበባ ፡ ፲፱፻፺፭ ፡ ዓመተ ፡ ምሕረት ።

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው

All Rights Reserved

በ፲፱፻፺፭ ዓ.ም ታተመ

አለቃ አያሌው ታምሩ ።
የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ
ክርስቲያን የሊቃውንት ጉባኤ ሰብሳቢ ።

መቅደም	፩
ምዕራፍ : አንድ ::	፩
ምዕራፍ : ኹለት ::	፲፪
ምዕራፍ : ሦስት ::	፲፮
ምዕራፍ : አራት ::	፳፭
ምዕራፍ : ዐምስት ::	፴፫
ምዕራፍ : ስድስት ::	፴፰
ምዕራፍ : ሰባት ::	፵፬
ምዕራፍ : ስምንት ::	
ጉዞ : ወደ : መስቀልና : ወደ : ዕርገት ::	፶፩
ምዕራፍ : ዘጠኝ ::	፷፩
ምዕራፍ : ዐሥር ::	፷፭
ምዕራፍ : ዐሥራ : አንድ ::	
ክርስትና ::	፸፩
ምዕራፍ : ዐሥራ : ኹለት ::	
ማዕተብ ::	፹፫
ምዕራፍ : ዐሥራ : ሦስት ::	፲
ምዕራፍ : ዐሥራ : አራት ::	፫
ምዕራፍ : ዐሥራ : ዐምስት ::	፫፱
ምዕራፍ : ዐሥራ : ስድስት ::	፫፲፰
ምዕራፍ : ዐሥራ : ሰባት ::	
ትምህርትና : ሃይማኖት ::	፫፳፰
ምዕራፍ : ዐሥራ : ስምንት ::	
ሃይማኖት : በመንፈስ : ቅዱስ ::	፫፴፰
ምዕራፍ : ዐሥራ : ዘጠኝ ::	
ጥሪንና : መሥዋዕትነትን : መቀበል :	
በመንፈስ : ቅዱስ ::	፫፵፰
ምዕራፍ : ኻያ ::	
ስምሪትና : ሰልፍ : ለክርስቶሳውያን ::	፫፷
ምዕራፍ : ኻያ : አንድ ::	
ሰልፈኞችና : መግሪያዎቻቸው ::	፫፸፫
ምዕራፍ : ኻያ : ኹለት ::	
ታላቁ : ጥልቁ : ረቂቁ : የክርስትና :	
ሃይማኖትና : ሀብቶቹ ::	፫፹፭
ምዕራፍ : ኻያ : ሦስት ::	
ፍቅር : አንድነት ::	፪፫፪
ምዕራፍ : ኻያ : አራት ::	
ማጠቃለያ ::	፪፫፲፬
ማዕተብ : ጸሎት ::	፪፫፳፩

በስመ : አብ : ወወልድ : ወመንፈስ : ቅዱስ :
እሐዱ : አምላክ : አሜን ::

የመልእክተ : መንፈስ : ቅዱስ : መቅደም ::

ይህ ሰዓተኛ መጽሐፍ ነው ። የሰድስትን ዝርዝር ፡ ምልክት ፡ ልርትና ሰዓተኛ ፡ በግሉ በሰድስተኛው መጽሐፈ በስመሁት ዝርዝር ገልጾልሁ ። ይህ ሰዓተኛ መጽሐፈ ነው ። ስሙን ፡ መልእክተ : መንፈስ : ቅዱስ ፡ ብዮተሁ ። ይህን ስም የተቀበልኩት ከሐዋርያው ከትዳስ ልዑሉ ነው ። (፩ ቆር : ፫ : ፮) ። መልእክተ መንፈስ እይደለም ያልኩት ። መልእክተ መንፈስ ቅዱስ ነው ። መጽሐፉ የተዘጋጀው በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ፡ በእግዚአብሔር ሥራውም በመጽሐፍ ቅዱስ መሠረትነት ለማበተማር ፡ ለማስረዳት ነው ። መንፈስ የግሉ ቃል ብዙ ነገሮችን ያስማል ፡ ያሻማል ። ርቀት ላላቸው ለብዙ ነገሮች ይነገራል ። ጉሉን ካዘገየው ከእርሱ ከገያሉ ፈጣሪ ከእግዚአብሔር ጀምሮ ከፍተረታቱ ብዙዎቹ ቅዱሳን ፡ ርኩሳን ሳይቀሩ ይጠሩበታል ። በእዚህ ጉዟታውን ለማብራራት ያህል አንጻንድ ነገሮችን እናመለከታለን ።

በእግዚአብሔርና በእግዚአብሔር ሃይማኖት ሲነገር ፡ እስመ እግዚአብሔር መንፈስ ወለቀ ወለለኝ ደብዳቤ ሱቱ በመንፈስ ወበጽድቅ ሀላዎሙ ደብዳቤ ሱቱ ። እግዚአብሔር መንፈስ ነውና ፡ የግሉንዳላትም በመንፈስ (በሃይማኖት) ፡ በእውነት ደብዳቤት ዘንድ ላላቸው ፡ ይላል ። (፫ ሐ : ፩ : ፩፻፩)

ነፋስንም ሲያመለክት ፡ እስመ መንፈስ ገብ ፈቀደ ይነፍን ወቃሉ ትሰምዕ ወኢተለምር እምገብ ይመጽእ ወገበኝ የሐውር ። ነፋስ ወደ ወደደው ይነፍሳልና ፡ ድምፁን ትሰማለህ እንጂ ከየት እንደሚመጣ ወደት እንደሚገድር አታውቅም ፡ ይላል ። (፫ ሐ : ፫ : ፮)

በእመልእክተ ሲነገርም ፡ አኩ ኩሉሙ መላእክት መንፈስ እመገብ ። መላእክት ጉሉ ረቂቃን እይደለምን ፡ ይላል ። (ፅብ : ፩ : ፲፮)

በእትምህርት ሲነገርም ፡ አገዩን ለኩላ መንፈስ ኢትእመንዋ አላ እመክርዋ በመንፈስ ለእመ እምገብ እግዚአብሔር ይእቲ ፡ እስመ ብዙጋን ሐሳውያን ነዚያት መጽሐ ውስተ ዓለም ። ወንድሞቻችን ፡ ትምህርቲቱን ጉሉ አትመነክት ፡ ትምህርቲቱን መርምሩአት እንጂ ፡ ከእግዚአብሔር ዘንድ እንደ ገነኝ ፡ ነዚያትን የሚያሳቡሉ ብዙዎች ወደ ዓለም መጥተዋልና ፡ ይላል ። (፩ ፫ ሐ : ፲፩ : ፩)

በእሰው ነፍስ ሲነገርም ፡ መጉ ብሊዚ ዘየለምር ዘውስተ ልብ ሰብላ ዘእንበለ መንፈሱ ለሰብላ ዘላዕሊሁ ። በሰው ልቡና ያለውን የሚያውቅ ሰው

ማን ነው : በእርሱ ያለችው ነፍሱ ናት እንጂ ። ያላል ። (፩ ቆሮ : ፮ : ፲፩)

በአንጻሩም ከሰው አእምሮ በላይ የሆነውን የጌታችንን የቤዛነት ሥራ ፡ ጥበብ ፡ ብሉ ጠቅሶት ሃሰርና ይህን ሰው ሊመረምረው የማይችለውን ምስጢር ፡ ፡ ወለነስ ከሠተ ለነ እግዚአብሔር በመንፈሱ እስመ መንፈስ ቅዱስ የገሥሥ ኩሉ ማዕምቅቲሁ ለእግዚአብሔር ። ለእኛም እግዚአብሔር በመንፈሱ ገለጠልን ፤ መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔርን ጥልቅ ባሕርይን ይገልጻልና ፤ ካለ በኋላ እንዲህ ያለበትን ለማበራረት ፡ ለማብራራት ፡ ሰው ልብ ያለውን ማን ያውቃል ፤ ከተወሐደው /ከነፍሱ በቀር ፡ ፡ በማለት አንጻር እሳይቶ ፡ ፡ ወከማሁ ለእግዚአብሔር አልቦ ዘየለምር ሕሊናሁ ዘእንበለ መንፈሱ ለእግዚአብሔር ። እንዲሁም ከእግዚአብሔር መንፈስ በቀር የእግዚአብሔርን ዐሳብ የሚያውቅ የለም ፡ ፡ በማለት የእግዚአብሔር የባሕርይ ሕይወቱ ስለ ሆነው ስለ ሦስተኛው አካል ስለ መንፈስ ቅዱስ ይናገራል ። ከዚህ በላይ እንዳለየው እዚህ ከዘረዘርናቸው ሌላ ክፉን ደግሞ በሚያመለክት መልኩ መንፈስ የሚለው ቃል ተጠቅሶ ይገኛል ። ጉዳዩን የሚገልጸው አቀማመጡ ነው ። እዚህ ላይ ሹኔታውን ለማብራራት ያሽል ጥቂቶቹን ስጠቅስ በታው የማይፈቅድላቸውን ሌሎችን ትጭክለሁ ። ለመረዳት ያሽል እዚህ የተዘረዘረው ጥቂት አይደለምና ። ይኹንና ይህ ቃል ማለት መንፈስ በራሱ ፡ በብቻው ቅጥል ወይም ዘርፍ ይዞ ሕያው ፡ ማገዣዊ ፡ ሕይወት ፡ የሕይወት ባለቤት የሆነውን አምላክ መንፈስ ቅዱስን ያመለክታል ። ቅዱሳት መጻሕፍት ጌታን ፡ ቃለ እግዚአብሔር (የእግዚአብሔር ቃል) ፡ ቃሉ ለእግዚአብሔር (የእግዚአብሔር ቃል) ፡ ቃል ቅዱስ (ቅዱስ ቃል) ፡ ወልድ ዋሕድ (እንደ ልጅ) ፡ ወልደ እግዚአብሔር (የእግዚአብሔር ልጅ) ፡ ወልዱ ለአብ (የአብ ልጅ) ወይም ወልድ ብለው እንደሚጠሩት ፡ (የሐ ፡ ፩ ፡ ፩ - ፪ ፡ ፲፮ ለና ፴፮) መንፈስ ቅዱስንም ፤ መንፈስ እግዚአብሔር (የእግዚአብሔር መንፈስ) ፡ መንፈስ ክርስቶስ (የክርስቶስ መንፈስ) ፡ መንፈሱ ለእግዚአብሔር (የእግዚአብሔር መንፈሱ ማለት ሕይወቱ) ፡ መንፈስ ቅዱስ እያሉ ይጠሩታል ።

እግዚአብሔር መንፈስ ነው ሲል አብ ፡ ወልድ ፡ መንፈስ ቅዱስን እንደ አምላክ በማለት የሚናገር ሲሆን ፡ የእግዚአብሔር መንፈስ ፡ የክርስቶስ መንፈስ ፡ መንፈስ ቅዱስ የሚለው ቃል ግን የእግዚአብሔር ሕይወቱን መንፈስ ቅዱስን በቀጥታ የሚያመለክት ነው ። ስለዚህ በየገጹ የሚገኘውን የመጻሕፍትን ቃል ጠንቅቆ መመልከት ያሻል ። ጌታችን አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በወንጌል ፡ እራትለሙስ ፡ በማለት የጠራው ፡ ያመለከተውም እርሱን ነው ። ሞቶች ፡ አጽናኝ ፡ በሚለው ትርጉም ለመካኝተው ከመንፈስ ቅዱስ ሊበርቁ ይፈልጋሉ ። ስሙም ፡ ባለቤቱም የሚሰረቅ አይደለም ። ሞኝነት ነው ። ክርስቶስ እኮ ሲናገር የሚመጣውን ዐውቆ ነው የተናገረ ። ስለዚህም ፡ ፡ እራትለሙስን አልክማችኋለሁ ። ፡ እራትለሙስ በመጣ ጊዜ ብቻ አይደለም ያለው ። ፡ እኔ አብን እለምንዋለሁ ፤ ሌላውን አካል እራትለሙስን ይልክማችኋል ፤ ዓለም ሊቀበለው የማይችለው የእውነት መንፈስ ነው ፤ አያየውምና ፤ አያውቀውምና ፤ እናንተ ግን ታውቁታላችሁ ፤ ከእናንተ ዘንድ ይናገራልና ፤ ዐድርባችሁም ይናገራልና ። ከአብ የሚወጣ የእውነት መንፈስ ነው ፤ ፡ ነው ያለው ። ስለዚህ ዓለማውያን ክፍሎች ስለ መንፈስ ቅዱስ

የሚናገሩት በማያውቁት የማያውቁትን ነው ። መጻሕፍት ግን ስለ መንፈስ ቅዱስ ሲናገሩ አምላክነቱን ፡ ከሃላክነቱን ፡ ጌትነቱን ፡ ገያልነቱን ፡ መሐሪነቱን ፡ ፈታሐኑን ፡ ልዩ ልዩ ሀብት ዐዳደነቱን የሚገልጥ ነው ። ይህን ለማብራራት ነው እኔ ይህን ሰባተኛ መጽሐፍ ያዘጋጀሁት ፤ ስሙም መልእክተ መንፈስ ቅዱስ ያልኩት ። እዘጋጃ የመንፈስ ቅዱስ ሐዋርያ ፡ መልእክተኛ ፤ ቃሉ ስለ መንፈስ ቅዱስ ለምእመናን የሚተላለፍ ጥልቅና ረቂቅ መልእክት ስለ ሆነ ነው ። በመግቢያው እንደ ገለጽኩት ወይም እንዳመለከትኩት ይህን ስም የወሰድኩት ከሐዋርያው ከቅዱስ ጳውሎስ አነጋገር ነው ። ሐዋርያው ለራትና ወንጌልን እያንጸጸረ ፡ ዐልሮም እያበላለጠ በሰጠውና በ፪ ቆሮንቶስ ምዕራፍ ፫ ፡ ቀጥሮ ፭ - ፲፮ በገለጸው ትምህርቱ የወንጌልን ልዕልና ሲያሰረዳ ዙተደጋገመ አነጋገር ወንጌልን ከፍ አድርጎ አሳይቶአል ። በተለይም በቀጥሮ ፮ ላይ መልእክተ መንፈስ ቅዱስ ብሉ ጠርቶአታል ። እኔም የመንፈስ ቅዱስ ተቃዋሚዎች ፡ ፀረ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ፡ ጸላእተ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ በየጽሑፋቸው የገለጹትን የሐሰት ትምህርት ከጌታ ባገኘሁትና ከሐዋርያት በተቀበልኩት የወንጌል ትምህርት በመቋቋም የምእመናንን ልቡና የእግዚአብሔር ጠላቶችና አለቃቸው ሰይጣን ከዘሩት ተንኮል ለማጽዳት ፡ እንክርዳዱም ለመንቀል ፡ የእውነቱን ፍሬ ለመዝራትና ለመቅከል ይህን መጽሐፍ በአኩን ጊዜ እዘጋጃጅ አሳትሜ አቅርቤአለሁ ። በዚህ ሽሉ የረዱኝ እርሱ የመረጠልኝ ልጄኛና መንፈሳውያን ወንግኜና እንቶኛ ናቸው ። ምስጋና ለአብ ፡ ለወልድ ፡ ለመንፈስ ቅዱስ ይኹን ።

ዝርዝሩን ወደ ውስጥ ስትዝቡ ታገኙታላችሁ ። ምእመናን ሽሉ በጥንቃቄ ተጠቀመበት ። እርሱ መንፈስ ቅዱስ ዐይነ ልቡናችሁን ይግለጥላችሁ ። በጽሑፉ ላይ ተቃውሞ አለኝ የሚል ካለም አልቃውምም ። ግን ጥያቄና መልሱ በድብብቆሽ በጋዜጣ መሰዳደብ ሳይሆን በዐደባባይ በተመረጠው መድረክ መሆን አለበት ። በዚህ እስማማለሁ ። ግን ሐሰት ሐሰት ነውና ሐሰተኞችም ወደ ውጭ መውጣት አይችሉምና መጋለጡን ፡ ወደ ውጭ መውጣቱን የሚደፍሩት አይመስለኝም እንጂ በእኔ በኩል አልፈራበትም ፤ አላፍርበትም ። ለቤተ ክርስቲያን ፡ ለምእመናን ፡ ለአገርም ፡ ለመንግሥትም የመናፍቃንን ተንኮል የሚያጋልጥ ስለ ሆነ በብዙ እንደሚጠቅም አምናለሁ ።

እግዚአብሔር ከቤተ ክርስቲያን ጋር ይኹን ። ከብር ፡ ምስጋና ለአብ ፡ ለወልድ ፡ ለመንፈስ ቅዱስ ይኹን ።

አለቃ አያሌው ታምሩ ።
የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የሊቃውንት ጉባኤ
ሰብሳቢ ።

በስመ : አብ : ወወልድ : ወመንፈስ : ቅዱስ :
አሐዱ : አምላክ : አሜን ::

መልእክተ : መንፈስ : ቅዱስ ::

ምዕራፍ : አንድ ::

፩ ፡ * ወሰበ ለእንታክቲ መልእክተ ሞት እንተ ተጽሕፈት በእብን ተገብረ ላቲ ስብሐት እስከ ኢይክሉ ደቂቀ እስራኤል ነጽሮተ ገጹ ለመሴ በእንተ ስብሐተ ገጹ ገላፊ ። እፎ እንከ ይትዝቦር ፈፋደ ስብሐት ለመልእክተ መንፈስ ቅዱስ ። ስለ ገላፊ የፊቱ ብርሃን የእስራኤል ልጆች የመሴን ፊት ማየት እስኪሳናቸው ድረስ ለዚያች በድንጋይ ላይ ለተጻፈች ለሞት መልእክተ ክብር ከተደረገላት ። ለመንፈስ ቅዱስ መልእክተማ ምንኛ እጅግ ክብር ሊደረግ ይገባ ይኾን ። (፪ ቆሮ ፤ ፫ ፡ ፮ እና ፳ ።)

፪ ፡ * እወዲ ሕግየ ውስተ ልቦሙ ወእጽሕፎ ውስተ ሕሊናሆሙ ። ሕጌን በልባቸው አሳድራለሁ ፤ በሕሊናቸውም እጽፈዋለሁ ። (ኢሳ ፤ ፶፬ ፡ ፲፫ ። ዕብ ፤ ፮ ፡ ፲ ።) በማለት የተነገረው ትዝቢት ሲፈጸም ጌታ በመንፈስ ቅዱስ ለሐዋርያት ወንጌልን ገለጠ ። * ያ የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ ኹሉን ያስተምራችኋል ፤ እኔ የነገርኳትሁንም ያሳስባችኋል ፤ ቃልነትን ከእኔ ገንዘብ አድርጎ ኹሉን ይነግራችኋል ። እንዳለ ፤ (ዮሐ ፤ ፲፬ ፡ ፳፮ ። ፲፮ ፡ ፲፫ ።) መንፈስ ቅዱስ በበዓለ ገምሳ ለሐዋርያት በዓለም ቋንቋ የወንጌልን እምነትና ትምህርት ገለጠ ። (ግብረ ሐዋርያት ምዕራፍ ፪ን ተመልከት ።) እነርሱም እንደ ተላኩ በዓለም ቋንቋ ወንጌልን አስተማሩ ። ስለዚህ ቅዱስ ጳውሎስ ወንጌልን የመንፈስ ቅዱስ ትምህርት ብሎ አስተማረ ። እኔም በዚህ መጽሐፍ ስለ መንፈስ ቅዱስ በቅዱሳት መጻሕፍት የተገለጠውን እውነት ለምእመናን የማስተላለፍ ስለ ኾነ የመጽሐፉን ስም መልእክተ መንፈስ ቅዱስ ብዬዋለሁ ። (ትምህርተ መንፈስ ቅዱስ ።)

፫ ፡ ይህን መጽሐፍ ለጊዜያዊ ያነሳሣች ምክንያት ። እንግዳ ባይመጣ ኹሉ ሴት ፤ ዝናም ባይመጣ ኹሉ ሴት ይባላል ። እንዲያው የተነገረ አይደለም ። ሴት ለባሏ ሕይወት በሳቢ መኾኗና ኹሉ ጊዜም የሚበለውን ፣ የሚጠጣውን ፣ የሚለብሰውን በማዘጋጀት እንደ እግዚአብሔር ቃል ዋነኛ ረዳት መኾኗ የታወቀ ነው ። በተለይም ሥልጣኔ እየገፋ መጥቶ ሴቶች የበሮ ሰዎች ኾነው ሴት ለሠራተኛ የበደራ ዕቃ እስከ ኾነበት እስከ አኹኑ ዘመን መባቻ ድረስ ሴት የምትታወቀው ለባሏና ለሴተ ሰባ በምታደርገው እንክብካቤ ፣ ለሴት ባላት የአስተዳደር ችሉታ ፣ ፀዋቂነት ነበር ። እመ ሴት የተባለችውም በዚሁ ምክንያት ነው ። ዝርዝሩን ተግባር ስሉምን በሚባለው መጽሐፍ በምዕራፍ ፭ ፡ ተግባር ፳፯ ፡ ፵፯ የተጻፈውን መመልከት ይጠቅማል ። ቋንቋው በተለምዶ በማርኛ ይምሰል እንጂ ግእዝ ነው ። ትርጓሜውም የሴት እናት ማለት ነው ። ታዲያ እመ ሴቲቱ በዘወትር ኑሮ አስተዳደርን በመመልከት የሴቱ አስተዳደር

የሚመሠረተው ፣ የሚተዳደረው ፣ እንቶ የሚኖረውም በዓመት አንድ ጊዜ በሚገኘው የዕርሻ ዝቢ ስለ ኾነና ይህንኑ አንድ ጊዜ የምታገኘውን የመኸር ዝቢ ቆጥባ ለሚመጣው የመኸር ጊዜ ማድረስ ስላለባት እንደ ዝቢው ኹኔታ ቤተ ሰቡ እምብዛም ሳይራብ ፣ እምብዛም ሳይጠግብ ፣ ሕይወቱ ሳይገዳ ተጠብቆ እንዲኖር ለማድረግ ስለምታስብ ከሞላ ጎደል ቀዝቀዝ ያለ ይዞታ ይታያል ።

፬ ፡ በዚህ ጊዜ ውስጥ ለሴት እስፈላጊ ከኾነት ኹሉ ዋና ዋናዎቹን በዐዲስ ሳትተካ ከሴት ጨርሳ አታጠፋም ። ለምሳሌ ድልህ ፣ ቅቤ ፣ ድፍድፍ ከባልቴት ቤት አይጠፋም ። በነረቤት ይህ አማረን የሚሉ በሽተኞች ፣ አራሶች ቢኖሩ የጠፋ የሚገኘው ከባለ ሙያዬቱ ከባልቴቲቱ ቤት ነው ። ከእግሊት ቤት ከዶሮ ወተት በቀር የሚታጣ ነገር የለም ይባላል ቃል ። ወደዚህ ቤት እንግዳ የመጣ እንደ ኾነ መስተንግዶው ምንም ሳይገድለው የሚከናወን ስለ ኾነ ባልትናዋ ይበልጠኑ የሚታወቀው ያን ዕለት ነው ። ቀደም ሲል ባደረገችው የጥንቃቄ ዝግጅት በዕለት ምሳ ፣ በዕለት ራት የመጣውን እንግዳ ስለምትቀበልና ስለምትሸኝ ትመሰገንበታለች ፤ ባሏም ይመሰገንባታል ። ስለዚህ ይህ ነገር ልባም ሴት ካልኾነች በስተቀር ሴት የተባለች ኹሉ ልትፈጽመው የማይቻል ስለ ኾነ ፤ እንግዳ ባይመጣ ኹሉ ሴት ፤ ዝናም ባይመጣ ኹሉ ሴት ይባላል ። የሴት ልባምነቷ በድንገተኛ እንግዳ አቀባበል የሚደርሰውን ችግር ተቋቁማ ስሟን ማስከበርም ሲኾን ፤ የሴትም ጠንካራነት የሚታወቀው የክረምቱን ዝናም መቋቋም ሲችል ነውና ።

፭ ፡ ይህን ለምን ጠቀስከው ትሉኝ ይኾናል ። ጨዋ ሲናገር ከመጽሐፍ ተረት ያበሰላል ይላል ። እኔም በአኹኑ ጊዜ እኛም ፣ አገራችንም ፣ ቤተ ክርስቲያናችንም ያለንበትን ኹኔታ ሳብ ይህን መጽሐፍ ለማዘጋጀት ያነሳሣችን ምክንያት ለመግለጽ ነው ። ታላላቅ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሲቃውነት ነበሩ ። በልዩ ልዩ የደራሲነት ሙያም ተሰልፈው ብዙ መጽሐፍትን አበርክተዋል ። ዝግጅቱ ግን ባለ ሙያዬቱ ሴት ለሴተ ሰብዋ ከምታቀርበው ዕለታዊ ዝግጅት ሀልፎ እንግዳን ለማስተናገድ ፣ ለመሸኘትም የበቃ ኾና አልተገኘም ። ምክንያቱ የሃይማኖት ትምህርት በአንድ ቦይ የሚሰራጭ ፣ ተቃዋሚ የሌለው ፣ ኹሉም አዎን ብሎ በአንድ ቃል የሚቀበለው ፣ የተቀበለውም በመኾኑ ነበር ። ስለዚህም እንዴት ፣ ለምን የሚል የጥርጣሬ ሳንካ ሳይኖር ደቀ መዝሙር ኹሉ መምህራኑ የሰጡትን ተቀብሎ ለተከታዮቹ ስለሚያስተላልፍ እንኳን በሀሥራው መጽሐፍ በውሉድ መጽሐፍት እንኳ ክርክር አልነበረም ፤ መጠራጠርም አልነበረም ።

፮ ፡ ጓላ ጓላ ግን የውጭ ሰዎችና ባህላቸው ወደ ኢትዮጵያ ሰርገው መግባታቸው ብቻ ሳይኾን እየበዙ ፣ እየጨመሩ ፣ በየጊዜውም እየተስፋፉ ከመኼዳቸውም በላይ ሰው መጣ ነገር መጣ ነውና ብዙ ኢትዮጵያውያን ወደ እነርሱ በመላባቸው ፣ ወላጆቻቸውን በመናቃቸው ፣ ክብራቸውን በመጸየፋቸው ፣ ወላጆቻቸው ያወረሷቸውን አገራቱን ከነ ባህሏ ፣ ከነ አስተዳደሯ ፣ ከነ ክብሯ ፣ ከነ ድንበሯ ፣ ከነ ሰንደቅ ዓላማዋ ፣ ቤተ ክርስቲያናቱንም ከነ ሃይማኖቷ ፣ ከነ ትምህርቷ ፣ ከነ ሥርዐቷ ፣ ከነ ቋንቋዋ በመውረው በመጣላቸው ፣ ከዚያም ዐልፈው አገራቸውንና ቤተ ክርስቲያናቸውን በባዕድ ቋንቋ ፣ በባዕድ ጠባይ ሲሳደቡ በመሰማቱ ፣ እንግዶችም ቤተኞችም

እንደ ገንዘብ በኢትዮጵያና በቤተ ክርስቲያን ላይ በጠላትነት መነሳሳታቸውን በመመልከቱ ፡ ይህም እንግዳ የለም ፡ የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ትምህርት ፡ ሥርዐት የሚነቅፍ ፡ የሚቃወም የለም ብለን ሳንዘጋጅ በመቁየታችን መገኘትን በመገንዘብ ፡ ለእንግዳቸው ፡ ለእጃቢዎቻቸውም መልስ የሚገኝ መጸሐፍትን ለማዘጋጀት ፡ በዚህም ያለጊዜው የመጡትን እንግዶች እንደ አመጣጣቸው ለማስተናገድና ለመሸገት ሥራ ከጀመርኩ ቆይቻለሁ ። እኩን ሰባተኛ መጽሐፈ ነው ። እንግዳ ስላልመጣ ፡ የውጪ ባህል በኢትዮጵያ ስላልተሰፋፋ እንጂ እንግዳ ከመጣ አባቶቻችንም በዕለት ጉብሃ እንግዶቻቸውን መሸገት ይችሉ እንደ ነበር በዐፄ ፋሲል ዘመን በተደረገው የሃይማኖት ጉባኤ እጩ በትረ ጊዮጊስ ያላዩት የዕለት ዝግጅት ጉብሃ ፡ ከ፲፱፻፳፭ እስከ ፲፱፻፶፫ ዓመተ ምሕረት አባ አየለ ተክለ ሃይማኖት ለጸፉት መጽሐፍ የኢትዮጵያ ሊቃውንት በመተባበር ያላዩት ፈጣን መሰናዶ የሚያስመሰግን እንደ ነበር ታሪክ የማይረሳው ነው ። በእነዚያ ሊቃውንት መካከል የሊቃውንት ፈርዖ ክቡር መልእክ ብርሃን እድማሱ ጀምሮ ነበሩበት ። እኔም ተማሪያቸው ነበርኩበት ። መቼ ተለመደና ከተኩላ ዝምድና ን ያስታውሷል ።

፮ ፡ ከዚያ ወዲህ ገርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኀይለ ሥላሴ እና ቀዳማዊ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ፓትርያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ ተነጋግረውና ተመካከረው የኢትዮጵያን ትምህርተ ሃይማኖት ፡ ሥርዐትና ሕግ ፡ በጠቅላላውም መንፈሳዊውን መሥመር ለማቃወስ የሚሞክር ቢኖር ፡ በተለይም በራሱ ፍላጎት ግንም ኢትዮጵያዊ የወደደውን እምነትና እምልኮት ቢከተል የማይከለክል ስለ መገኘቱ የወጣውን መንግሥታዊ ዐዋጅ ፡ ሃይማኖት የግል ነው አገር የጋራ ነው ፡ የሚለውን ቃል ተጠልሎ በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ላይ ምላሱን እንዳይመዝ ፡ ጣቱንም እንዳይቀስር ፡ በምእመናኖች መካከል ኑፋቱን ለመዝራት እንዳይሞክር ፡ በዚህ አንጻር በረዲዮ የሚነገረውን ፡ በልዩ ልዩ ማተሚያ ቤቶች በጽሑፍ የሚለራጩ ገሱ እንዲከታተል የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የሊቃውንት ጉባኤን በመሠየማቸው ፡ የሊቃውንት ጉባኤም ለተሰጠው ዐደራ ብቁ ፡ ገቁ ገና በመገኘትና ዓላማውን ተከታትሎ በመጠበቁ እስከ ለውጥ ድረስ አውራ ገሱ ራሱን ቀብሮ ስለ ኖረ ሁከቱ ጋብ ብሎ ቆይቶ ነበር ።

፯ ፡ ያም ገና ግን በሽታው ውስጥ ለውስጥ መስፋፋቱ ፡ መዛመቱ አልቀረም ነበር ። ለዚህም ትምህርት ቤቶች በብዙ ወገን ክፍት ገንዘብ ተገኝተዋል ለማለት ይቻላል ። ከልዩ ልዩ አገር አየተቀጣፋ የሚመጡ አስተማሪዎች የራሳቸውን ኑፋቱና ስሕተት ሲያሰራጩ ፡ ወደ ልዩ ልዩ አህጉር ዩኒቨርሲቲዎች የተላኩ ኢትዮጵያውያን ተማሪዎች ከዲግሪያቸው ጋር ይዘውት የተመለሱት ትምህርት ኢትዮጵያንና የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ሥጋዊና መንፈሳዊ ይዞታ ከመሠረቱ ነቅሱና አፋልቦ የባዕዳንን ፍላጎት የሚተክል ፡ የሚያጸድቅ ፡ የሚያባዝ ፡ የሚያስፋፋ ፡ የሚያላማ ገና ተገኘ ። ስለዚህም በ፲፱፻፳፯ ዓመተ ምሕረት የባዕዳን ሥጋውያንና መንፈሳውያን ፍላጎቶች እንደ ፈረሰ ጀሮ ፡ እንደ ሰላጢን ጉረሮ እንደ ገንዘብ ፡ ተባብረው ፡ መንታ ገንዘብ ብቅ አሉ ፡ በቀሉ ። ለዚህም ሚያዝያ ፲፪ ቀን ፲፱፻፳፯ ዓመተ ምሕረት በዐዲስ አበባ የተደረገው እስላማዊ ሰልፍ በር ከፋች ሲገኝ ፡ ከዩኒቨርሲቲ ተማሪዎች የተደረገለት ጠንካራ ዐጀብ በግልጽ ያስረዳ ነበር ። ወዲያውኑም በግንቦት ወር

የተሠየመው ሦስተኛውን የኢትዮጵያ ሕገ መንግሥት ለማርቀቅ የተጠራው ጉባኤ ከእንግዲህ ወዲህ ቤተ ክርስቲያንና መንግሥት የተለያዩ ለመሆናቸው ፍንጭ አላየ ። በዓመቱ መጨረሻ ገሱም ታጠ።

፱ ፡ በ፲፱፻፳፯ ዓመተ ምሕረት ኢትዮጵያ የእግዚአብሔር አገር ስትባል የኖረችበትን መሥመር አጥፍታ እግዚአብሔር የለም ወደሚለው የኮሚዩኒስት መሥመር ገባች ፡ በቀንበሩም ተጠመደች ። በዳዊት ቃል ኪዳንና በአምላኩ ስም ተሠይመው አገሪቱን ከነ ሕዝቧ ሲመሩ ፡ ኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንንም እንደ አባቶቻቸው በበላይ ጠባቂነታቸው ሲያስተዳድሩ የኖሩት ነገሥታት ተነቅለው በእነርሱ ፈንታ እግዚአብሔር የለም ፡ ተፈጥሮን በቁጥጥራችን ሥር እናደርጋለን የሚሉ የአገራቸውን የኖቁ ፡ የባዕዳንን ትጥቅ የታጠቁ ፡ የጠላትን ስንቅ የሰነቁ ሰዎች በአመራር ስፍራ ተተኩ ። በዘውድ መንግሥት ዕንስ የነበረው ፡ ተፈጥሮ የቁየው የጠላት መንፈስ ገሱ አቆጠቀጠ ። የሃይማኖት ድርጅቶች ገሱ ፡ ራስዋ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሳትቀር እግዚአብሔር የለም የሚለውን ወገን ከመቃወም ይልቅ ለእርሱ ድጋፍ በመስጠት ሲገኙ ፡ መንፈሳዊውን ክፍል በሚያዳክም ፡ የኢትዮጵያን ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማኖት በሚነጻ ክፉ ሥራ ላይ ተሰማሩ ። የሃይማኖት ድርጅቶች የኮሚዩኒስት አመራር በሚዘምትበት ገሱ ጠንካራ ድጋፍ ሰጪዎች ገንዘብ ተገኙ ። የመጽሐፍ ቅዱስ ማኅበር ደጋግሞ የመጽሐፍ ቅዱስን ዐላብ በሚለዋውጥ ፡ ትርጉሙን በሚያዛባ መንፈስ መጽሐፍ ቅዱስን አሳተመ ። የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሃይማኖት አይለያየም በሚል ቋንቋ መጽሐፍ አሳተመች ፡ ማኅበር አቋቋመች ።

፲ ፡ ብዙ መናገር ይቻል ነበር ። ግን ከጀመርኩት መሥመር እንዳልወጣ እመለሳለሁ ። ከዚያ ጊዜ ጀምሮ ይልቁንም ከ፲፱፻፶፫ ዓመተ ምሕረት ወዲህ ክርስቲያን ነን ከሚሉ ፡ ከማይሉም ወገኖች በክርስቶስ ላይ ብዙ ውርጅብኝ የተሞሉ መጽሐፍት ታትመው ተሰራጭተዋል ፡ በመሰራጨት ላይም ናቸው ። ከማኅበርተኞቹም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን መሪዎችና አገልጋዮቻቸው ይገኙባቸዋል ። በእኩን ጊዜ በአገሪቱ መንፈሳዊው እንግዳ ትምህርት ቀን በቀን እየጨመረ ከመገኘቱም በላይ ዓላማው የኢትዮጵያን ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንና ትምህርተ ሃይማኖቷን ፡ ወንጌላዊ ሥርዐቷን በማጥፋት ፡ ምእመናኖችንም ተስፋ አልባ በማድረግ ላይ ያነጣጠረ ነው ። ይህም የሌላ እንደ ገንዘብ ነው እንጂ ካሉ ለሊቃውንቶች ታላቅ ፈተና ነው ። ይህ ስለ ገንዘብ መጽሐፍ በእስልጊ ጊዜ ስለ አገር ጥበቃ ፡ ስለ አገር ክብር ፡ ስለ ሃይማኖታዊ ሕይወት ፡ ድኩም ለይብል ጽኑዕ አካል ይካማውም እኔ ብርቱ ነኝ ብሎ ያሰለፍ ፡ ያላልፍ ፡ ስለ ኢትዮጵያ ፡ ስለ ኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንም ሕይወት በሚደረገው መድኃኒት ፍለጋ ዐደናማው ብቻ ሳይሆን ዕጩ በመሪ ፡ አንካሳው በምርኩዝ ሊለለፍበት ይገባል ብዬ ስላመንኩ ፡ በዚህ የውክምብር ዘመን ቤተ ክርስቲያኔ አለውቅህም ብላ ብታባርረንም እኔ ግን ቤተ ክርስቲያኔን ለመርዳት ፡ እውነተኛውን የሃይማኖት ትምህርት ምርት ለምእመናን ኢትዮጵያውያን ወንድሞቼ በእግዚአብሔር ቸርነት እየተረዳሁና እያባዛሁ ለማቅረብ ታጥቁ ተነሥቼአለሁ ። እናንተም ታስረ ለማገለግለው አምላክ ለምእመናኖቹ የሚገባውን መናገር ፡ በጽሑፍ በቃልም

እንደሚገባን ለማቅረብ እንድችል ይረዳን ዘንድ ችሩን አምላክ እንድትለምኑልን ዐደራ እላችኋለሁ :: (ራልፉ : ፩ : ፲፱ ::)

ምዕራፍ : ሹለት ::

" ወበእንተሂ ዘመንፈስ ቅዱስ ኢንፈቅድ አገዊን ትኩን አብዳነ አላ ታእምሩ :: ትካትኒ እንዘ አረሚ አንትሙ ተአምሩ ከመ አማልክተ በሃማን ታመልኩ : ወአማንከሙ ወተጸእጸእከሙ : ወተሐውሩ ዝበ ወሰዱከሙ :: ወንድሞቻችን : ስለ መንፈስ ቅዱስ በምታስቡትም አላዋቆች ልትሹን አንወድም : እንድታውቁ እንጂ :: ቀድሞም እኮ እናንተ አረማውያን ላላችሁ ዲዳምችን ጣዖታት ታመልኩ እንደ ነበር ታውቃላችሁ : ጣዖትም አምልካችሁ ነበር : ረከላችሁም ነበር : ወደ ወሰዱላችሁም ትጌሩ ነበር :: " (፩ ቀር : ፲፪ : ፩ እና ፪ ::)

፩ : ቅዱስ ጳውሎስ ይህን ሲጽፍ : ሲናገር : ሲያስተምር ስለ መንፈስ ቅዱስ በምናስብበት : በምናነገርበት : በምንጽፍበት : በምናስተምርበት ጊዜ ሹሉ ጥንቃቄ እንድናደርግ ትምህርትና ምክር ይሰጣል :: ቀደም ሲልም በቤተ ክርስቲያን ከተሰበሰቡት : ቤተ ክርስቲያን ከምታውቃቸው ታላላቅ ገባኤያት አንዱ በ፪፻፳ ዓመተ ምሕረት አካባቢ የሆነው በቁስጥንጥንያ የተሰበሰበውና መንፈስ ቅዱስ ከአብና ከወልድ ያንሳል የሚል የጥፋቂ የክሕደት ትምህርት በቤተ ክርስቲያን የዘረውን የቁስጥንጥንያውን ሊቀ ጳጳሳት መቅዶንዮስን ለማውገዝ የተሰበሰበው የቁስጥንጥንያ ገባኤ ነበር :: መናፍቁን እውግዞ : ከሹመቱ ሽር : ሕያው ማገዩ ጌታ በሚሆን በመንፈስ ቅዱስ እናምናለን : የሚል የትምህርተ ሃይማኖት ውሳኔ ሰጥቶ ተነሥቶአል ::

፪ : ትምህርቱም ቀደም ብሎ በ፪፻፳፮ ዓመተ ምሕረት በኒቅያ ገባኤ ከተወሰነው : ወልድ ዋሕድ : ከሚለው ትምህርት ጋራ በቤተ ክርስቲያን ጸንቶ እስከ ዛሬ አለ :: በኒቅያ ገባኤ : ወልድ አብ ዋሕድ : እንደ የአብ ልጅ : ተብሎ ወልድ ከአብ መወለዱ እንደ ተገለጠ : በቁስጥንጥንያ ገባኤም : ዘሠረጸ እምሉብ : ከአብ የሠረጸ : ተብሎ ስለ መንፈስ ቅዱስ ተነግሮአል :: ይህ ውሳኔ : " መንፈስ ጽድቅ ዘይወፅእ እምነብ አብ : ከአብ የሚወጣ የእውነት መንፈስ : ባለው በጌታ ቃል ላይ የተመሠረተ : የጸና እንጂ ልብ ወለድ አነጋገር አይደለም :: (ዮሐ : ፲፭ : ፳፮ ::) " ዝንቱ ውለቱ ወልድየ ዘአፈቅር : የምወደው ልጄ ይህ ነው : የሚለው የአብ ምስክርነት ወልድ ከአብ መወለዱን እንደሚያስረዳ : (ማቴ : ፲፮ : ፩ ::) " ከአብ የወጣ የእውነት መንፈስ : የሚለው የጌታ ምስክርነትም መንፈስ ቅዱስ ከአብ ብቻ መሥረጹን ለቤተ ክርስቲያን ሲያስረዳ : ሲመሰክር : ሲያስተምር የሚኖር ቀዋሚ ምስክር ነው :: ማንም ሊቃውመው : ሊያስተባብለው አይችልም ::

፫ : ይሁን እንጂ የሃይማኖት ትምህርት ውሳኔዎች በቤተ ክርስቲያን የጸኑ ቢሆኑም : ጥፋቂዎችን ያመነውት መናፍቃንም የመጀመሪያዎቹ ያለፉ : የጠፉ ቢሆኑም : የመናፍቃን አስተማሪ ሰይጣን የማይሞት ስለ ሆነ : እርሱ ያላማው የእነ እርሶስ : የእነ መቅዶንዮስ : የእነ ንስጥሮስ : የእነ ልዮን : የእነ ሙሐመድ : የእነ ሉተር : የእነ ባሃሉላህ የሌሎችም መናፍቃን የጥፋቂ ::

የክሕደት ትምህርት እነርሱን መሰል በሆኑ ከአባታቸው ከሰይጣን በሚፈለፈሉት በልጆቻቸው እየተላለፈ እስከ አሁን አለ : እስከ አሁን ድርሶአል ::

፬ : እስከ ሻያኛው ክፍለ ዘመን አጋማሽ ድረስ ወልድ ዋሕድ በሚለው በቀናው የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማኖት ጸንታ : በንጽሕና በቅድስና ተጠብቃ የኖረች ሊትዮቱያ በእሹኑ ጊዜ ምድር ያፈራቸው የጥፋቂና የክሕደት ትምህርት ሹሉ ማፍሰሻ : ማራገፊያ ሆናለች :: ዓለም ያፈራው የሳይንስ ውጤት የቴክኖሎጂ ፍሬ የየአገሩ የመኪና ዐይነት በኢትዮጵያ የሚታየውን ያኸል በዓለም የተሰበከ ሰይጣን እያላማና እያስፋፋ የሚፈጠረው የክሕደትና የጥፋቂ ትምህርትም በእሹኑ ጊዜ ሊትዮቱያን እያተለቀለቃት ነው :: የዓለምን የክሕደት ማዕበል እየተጋፋች : እየዋኘች : እያቋረጠች ለዘመናት ዐልፋ እስከ ዛሬ ድርሳ የነበረችው የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እንኳ ሞናተሞችዋ አልቀውባት ወደ ጥልቁ እያዘቀጠች : ክሕደት እየዋጣት የነፍስ የነፍስ በማለት እጅዋን በማርገብገብ የሚያወጣት በመፈለግ ላይ ትገኛለች ::

፭ : ግን ያልዘሩ በቀል የሆኑት ዘመናውያን መሪዎችዋና ልጆችዋ የማንንም ጥራጊ እያመጡ ሲቀንብሩት የሚገልግል ጻኝም ሆነ ሽማግሌ ባለመናሩ ችግርዋ ከቀን ወደ ቀን እየወሰደ ነው :: በየጊዜው ከራሱዋ ጀምሮ የእርሷዋ ነን እያሉ ከሚያመካኙት አስመሳዮች የሚፈልቁት መጻሕፍት : ሰው በመሆኑ : ከታጢአት በቀርም ሰው የሚሠራውን ሥራ በመሥራቱ : ሰዎችን ለማዳንም ሰው ሊቀበለው የሚገባውን መከራ በመቀበሉ ልዩ ልዩ መናፍቃን የማይገባ ቃል በሚናገሩበት : የእርሶስ ትምህርት ተከታዮች እነ ጃሆቫና ሌሎችም ስሕተተኞች ፍጡር ነው : መልእክተኛ ነው በሚለት በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ብቻ ሳይሆን ምክንያት አልባ በሆነው በመንፈስ ቅዱስ ላይም የማይገባውን በመጻፍ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ልጆች ነን ባዮች : አስመሳዮች : መንፈስ ቅዱስ አማላጅ ነው : መንፈስ ቅዱስ ይቆዝማል : ይጸልያል : የሚልና ሌላም ሌላም የመሰለውን የጥፋቂ ትምህርት እየጸፉ : እያባዙ በመበተን ላይ ናቸው :: ስለዚህ ነው እኔም ይህችን መጽሐፍ ለማዘጋጀት የተገደድኩት :: ስምዋን መልእክተ መንፈስ ቅዱስ ብያታለሁ :: ስለ መንፈስ ቅዱስ በቅዱሳት መጻሕፍት ከተገለጠው : ከቅዱሳን ሐዋርያትና አበው ከተላለፈው : ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ለቤተ ክርስቲያን ከተሰጠው ትምህርት እውነቱን እንማርባታለን :: እግዚአብሔር ጥበቡን ይገለጥልን ::

፮ : ለመሆኑ መንፈስ ቅዱስ ማን ነው ? ወይስ ምንድነው ? ብለን ብንጠይቅ መልሱን ከወንጌል እናገኛለን :: ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በተጠመቀ ጊዜ ከውሃ ወጥቶ ሲጸልይ ሰማይ ተከፈተ : መንፈስ ቅዱስ በርግብ እምሳል ወርዶ በራሱ ላይ ዐረፈ :: (ማቴ : ፫ : ፲፮ :: ሉቃ : ፫ : ፳፪ ::) ምስክሩ መጥምቁ ዮሐንስ : እኔ የማውቀው አልነበርኩም : ግን በውሃ እንዳጠምቅ የላከኝ እርሱ መንፈስ ቅዱስ ከሰማይ ወርዶ በራሱ ላይ ሲቀመጥበት የጥታየው ያ ነው በመንፈስ ቅዱስ በእሳት የሚያጠምቅ አለኝ :: እኔም እየሁ : የእግዚአብሔር ልጅ እንደ ሆኑ መስከርኩ : ሲል ስለ ጌታ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ : ስለ መንፈስ ቅዱስም ከእግዚአብሔር የሰማውን : በዐይኑም ያየውን ተናግሮአል :: (ዮሐ : ፩ : ፱፩ - ፱፪ ::) ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ጎመሰ ማታ : እግዚአብሔር እመኑ በእኔም እመኑ : ሲል (ዮሐ : ፲፱ : ፩ ::)

ለደቀ መዛሙሩቱ የጀመረላቸው የምስጢር ሥላሴ ትምህርት ፍጹም እንዲኾን ፤
 * ወእነ እስክሉ ለአብ ወያዴን ለክሙ ጳጳሩ ለመሃዳ ህልህ ከመ ይንበር
 ምስሌክሙ ለዓለም ። መንፈስ ጽድቅ ዘሊይክል ዓለም ነግላቶ ፤ እስመ
 ሊያፈለግ ወሊያኦምር ፤ ወእንተመሰ ተአምርም ፤ እስመ ገቤክሙ ይንበር ፤
 ወውስቴትክሙ ይሄል ። እኔም አብን እለምንዋለሁ ፤ ጳጳሩ ለመንፈስ ሌላውን
 አካል ይልክላችኋል ፤ ለዘላለም ከእናንተ ጋር ይኖር ዘንድ ። ዓለም ሊቀበለው
 የማይችል የእውነት መንፈስ ነው ፤ አያየውምና ፤ አያውቀውምና ፤ እናንተ ግን
 ታውቁታላችሁ ፤ በእናንተ ዘንድ ይኖራልና ፤ ያድርባችኋልና ፤ * (ዮሐ ፤ ፲፩ ፤
 ፲፮ እና ፲፯ ።) ብሉ የነደላቸውን ትምህርት አስተካክሉላቸዋል ።

፯ ፤ በዚህ ብቻ አልቆመም ። እንደገና በተለያዩ ስፍራዎች ፤ በተለያዩ
 ምክንያቶች ትምህርቱን እጽንቶላቸዋል ። እንዲህ ሲል ፤ * ወባሕቱ ጳጳሩ ለመንፈስ
 መንፈስ ጽድቅ ዘያዴን አብ በስምየ ውላቱ ይሚህረክሙ ኩሉ ወያዴክረክሙ
 ኩሉ ዘንገርኩክሙ እነ ። ነገር ግን አብ በስሜ የሚልከው የእውነት መንፈስ
 ጳጳሩ ለመንፈስ እርሱ ኹሉን ያስተምራችኋል ፤ እኔ የነገርካችሁንም ኹሉ
 ያሳስባችኋል። * (ዮሐ ፤ ፲፩ ፤ ፳፮ ።) ይህ ቃል ዕውቀት ፤ ዕውቀትንም
 ለሌላው መግለጥ ፤ ወልድ ለወደደው ኹሉን ይገልጻል ፤ ተብሎ ከተነገረለት
 ከእርሱ በቀር ለሌላ የማይቻል ሲኾን ፤ አኹን ግን በባሕርይ በህልውና ከእርሱ
 ጋር አንድ ለኾነ ለመንፈስ ቅዱስም ይህ አምላካዊ ግብር ማለት ዕውቀትን
 ለሌላው መግለጥ ፤ ምስጢር ሥላሴን ማስተማር ገንዘቡ መኾኑን በማሳየት ፤
 አብ ኹሉን ቻይ ሕያው አምላክ ፤ ወልድ ኹሉን ቻይ ሕያው አምላክ ፤
 መንፈስ ቅዱስም ኹሉን ቻይ ሕያው አምላክ ፤ ሦስት አካላት ፤ አንድ
 መለኮት ፤ የአንድ ግብር ባለቤት አንድ እግዚአብሔር መኾኑን ያስተምረናል ።

፰ ፤ * ወሰብ መጽአ ጳጳሩ ለክሙ እምነብ አብ
 መንፈስ ጽድቅ ዘያዴን እምነብ አብ ውላቱ ለማዕትየ ። እኔ ከአብ ዘንድ
 የምልክላችሁ ጳጳሩ ለመንፈስ ከአብ የሚወጣ የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ እርሱ
 ስለ እኔ ይመሰክራል ። * (ዮሐ ፤ ፲፩ ፤ ፳፮ ።) በዚህ አነጋገርም ፤ ከአብ
 ዘንድ የምልክላችሁ ፤ ብሉ እንደ ተናገረ ፤ እርሱ ራሱ በባሕርይ የሚመስለው ፤
 በክብር የሚተካከለው ፤ በህልውና ገንዘቡ የኾነ መንፈስ ቅዱስን የሚያውቀውን
 ያኾል ፤ ሊመሰክርለትም የሚችለውን ያኾል ፤ እርሱን በባሕርይ የሚመስለው ፤
 በክብር የሚተካከለው ፤ በህልውና ገንዘቡ የኾነ መንፈስ ቅዱስም ያንኑ ያኾል
 ወልድን ያውቀዋልና ፤ ሊመሰክርለትም ይቻላልና ፤ * ከአብ የሚወጣ
 የእውነት መንፈስ ጳጳሩ ለመንፈስ እርሱ ስለ እኔ ይመሰክራል ፤ እርሱ ምስክረ
 ነው ፤ * አለ ።

፱ ፤ * ወእንሰ አማን ህልው እብለክሙ ይኔያስክሙ እሑር እነ ገብ
 አብ እስመ እመ ኢሖርኩ እነ አይመጽእ ጳጳሩ ለመንፈስ ገቤክሙ ወእመሰ ሖርኩ
 እነ እፈንም ለክሙ ። መመኔላ ውላቱ ይዛለፍ ለዓለም በእንተ ኃጢአት
 ወበእንተ ጽድቅ ወበእንተ ኩነኔ ። በእንተ ኃጢአትሰ እስመ ኢአምኑ ብየ ።
 ወበእንተ ጽድቅን እስመ እነ አሐውር ገብ አብ ወኢትሬለዩኒ እንከ ። ወበእንተሰ
 ኩነኔ እስመ ይትኪንን መልእክቱ ለዘንቱ ዓለም ። እኔ በእውነት የሚኾነውን
 ልንገራችሁ ፤ እኔ ወደ አብ ብኼድ ይሻላችኋል ፤ እኔ ካልኼድኩ ጳጳሩ ለመንፈስ
 ወደ እናንተ አይመጣምና ፤ እኔ ከኹድኩ ግን እርሱን እስደላችኋለሁ ። እርሱም

በመጣ ጊዜ ዓለምን ስለ ኃጢአት ፤ ስለ እውነት ፤ ስለ ፍርድ ይዘልፈዋል ። ስለ
 ኃጢአት በእኔ ለላመኑምና ። ስለ እውነትም እኔ ወደ አብ እጅጋለሁና ፤
 እንግዲህ ወዲህም አታዩቻምና ነው ። ስለ ፍርድም የዚህ ዓለም ገዥ
 ይፈረድበታልና ነው ። * (ዮሐ ፤ ፲፮ ፤ ፯ - ፲፩ ።) ይህም አነጋገር ጌታ
 ካላረገ መንፈስ ቅዱስ ለቤተ ክርስቲያን የማይሰጥ መኾኑን ፤ ካረገ በኋላ ግን
 መንፈስ ቅዱስ ለቤተ ክርስቲያን የሚሰጥ መኾኑን ፤ በመንፈስ ቅዱስ መሪነት ፤
 በመንፈስ ቅዱስ አስተማሪነትም ምስጢር ሥላሴ ፤ ምስጢር ሥጋዊ ሰፍቶ ፤
 ጎልቶ የሚነገር መኾኑን ሲያስረዳ ፤ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከዕርገት በኋላ
 ቀድሞ ወደ ነበረበት እንደሚኼድ ፤ ሠላላ ሦስት ዓመት ከሦስት ወር በዚህ ዓ
 ለም በነበረበት ኹኔታም እንደገና እንደማይታይ ፤ ዓለም ግን ቀድሞ
 የነበረበትን ፤ ኋላም የሠራውን ፤ አኹንም ያለበትን ባለማመኑ ኃጢአት
 እንደሚኾንበት ፤ በዚህም ምክንያት ዓለምና ገዢው እንደሚፈረድባቸው ፤
 ፈራጁም መንፈስ ቅዱስ እንደ ኾነ አረጋግጦአል ። * ወብየ ብዙኅ ነገር
 ዘእነገረክሙ ወባሕቱ ኢትክሉ ጸዊርቶ ይእዜ ። ወመጸኢ ውላቱ መንፈስ
 ጽድቅ ይመርሐክሙ ገብ ኩሉ ጽድቅ ፤ እስመ ኢየሱስ ክርስቶስ ወዘሰምዐ
 ዳእሙ ይነገር ፤ ወዘይመጽእ ይነገረክሙ ። ወኪያየ ያሌብሐ ውላቱ ፤ እስመ
 አምሊአየ ይነሥእ ወይነገረክሙ ። ኩሉ ዘቦ ለአቡየ ዚአየ ውላቱ ፤ ወበእንተ
 ዝንቱ እብለክሙ እምሊአየ ይነሥእ ወይነገረክሙ ። የምነግራችሁ ብዙ ነገር
 ነበረኝ ፤ ግን አኹን ልትሸከሙት አትችሉም ። ያ የእውነት መንፈስ በመጣ
 ጊዜ ግን ወደ እውነት ኹሉ ይመራችኋል ፤ ከራሱ አንቅቶ አይናገርምና ፤
 የሰማውን ይናገራል እንጂ ፤ የሚመጣውንም ይነግራችኋል ። እርሱ እኔን
 ይገልጻል ፤ ከእኔ ገንዘብ አድርጎ ይነግራችኋልና ። ለአባቴ ያለው ኹሉ የእኔ
 ገንዘብ ነው ፤ ስለዚህ ከእኔ ገንዘብ አድርጎ ይነግራችኋል አልካችሁ ። *
 (ዮሐ ፤ ፲፮ ፤ ፲፪ - ፲፭ ።) ይህ አነጋገር ደግሞ ሐዋርያት በዚያ ጊዜ ባልታደሰ
 ሰውነት ሊሸከሙት የማይችሉትን ትምህርት ኹሉ መንፈስ ቅዱስ በመጣ ጊዜ
 እንደሚገልጽላቸው ያሳያል ።

፲ ፤ ከዚህ በላይ በተገለጠው አነጋገር ምስጢር ሥላሴ በምስጢር
 ሥጋዊ ፤ ምስጢር ሥጋዊም በምስጢር ሥላሴ እንደሚገለጥ ፤ እንደሚረጋገጥ
 አይተናል ። ይህም እስከ ዓለም ፍጻሜ ይኖራል ። ፍሬ ነገሩን አይተናል ።
 ከዚህ ጋር ሦስት ነገሮችን መመልከት ያሻናል ።

ሀ ፤ በስሜ ፤

ለ ፤ ይመሰክራል ፤

ሐ ፤ ለአባቴ ያለው የሚሉት ቃላት ናቸው ።

ሀ ፤ ጌታ አብ በስሜ የሚልከው መንፈስ ሲል የእገሌ ዕቃ ፤ የእገሌ
 ገንዘብ ፤ የእገሌ ወገን ተብሎ እንደሚላከው ዕቃ ፤ ገንዘብ ፤ ሰው አይደለም ።
 በስሙ ያመነ ፤ በስሙ የሚቀበለው የባሕርይ ሕይወት ፤ የባሕርይ ገንዘቡ ማለት
 ነው ። መንፈስ ቅዱስን መታደል የሚቻለው ክርስቶስን የባሕርይ አምላክ ነው
 ብሎ አምና ፤ ክርስቲያን ኾኖ ፤ ክርስቶስ የመንፈስ ቅዱስ ቃል ፤ መንፈስ
 ቅዱስም የክርስቶስ ሕይወት ነው ብለው አምነው ሲገኙና በዚህ እምነት ከዓለም
 መለየት ሲቻል ነው ። እንዲህ ዐይነት ሰው ነው መንፈስ ቅዱስን መታደል ፤
 ክርስቲያን ተብሎ መጠራት የሚችለው ። ስለዚህ በስሜ አለ ።

ኾነ በፍላጎት መጥምቅ ተመሰከረ :: በትንቢተ ኢሳይያስ : ነፍሴ የወደደችው : የመረጥኩት ወዳጄ እነሆ : በእርሱ ላይ መንፈሴን እናራለሁ : እርሱ ለአሕዛብ ፍርድን ያስተምራል : የተባለው ለክርስቶስ እንደ ኾነ በወንጌል ተመሰከረ : ትንቢቱ ተፈጸመ :: የእግዚአብሔር መንፈስ እንደ ርግብ ከሰማይ ወርዶ በራሱ ላይ የተቀመጠበት : በመንፈስ ቅዱስና በእሳት ማጥመቅ ገንዘቡ የኾነ አምላክ ይህን ሥልጣን ለቤተ ክርስቲያን ሰጠ :: ከትንሣኤው በኋላ : የሐንስ በውሃ አጠመቀ : እናንተ ግን እስከ ጥቂት ጊዜ ድረስ ወይም ከጥቂት ጊዜ በኋላ በመንፈስ ቅዱስ በእሳት ትጠመቃላችሁ : ታጠምቃላችሁ : ብሉ አረጋገጠ :: (የሐ : ሥራ ፩ : ፭ ::)

፫ : ከዚህ አስቀድሞ ግን ገመስ ማታ ለሐላጥ ሞቱ ለዐርብ አጥቢያ በማእድ ላይ ሳለ ካስተላለፈውና ቅዱስ የሐንስ በወንጌሉ በአምስት ምዕራፍ ከፍሉ ከጸፈው ንግግር በዚህ መጽሐፍ በምዕራፍ ሹለት ስለ መንፈስ ቅዱስ የተናገረው በአምስት ክፍል መድበን ያቀረብነው ትምህርት ይገኛልና ፍሬ ነገሩን በመጠኑ እንመልከተው ::

፬ : በፍላጎት ወንጌል ምዕራፍ ፲፩ ቁጥር ፲፩ - ፲፯ በተገለጠው : " ብትወዱኝስ ትእዛዜን ጠብቁ : እኔ አብን እለምንዋለሁ ሌላውን አካል አራቅሊጦስን ይልክላችኋል : ለዘላለም ከእናንተ ጋር ይኖር ዘንድ :: " ዓለም ሊሸከመው የማይችለው የእውነት መንፈስ ነው : እያየውምና : እያውቀውምና :: እናንተ ግን ታውቁታላችሁ : በእናንተ ዘንድ ይኖራልና : በውስጣችሁም ያድራልና : " ሲል ጌታ በምእመናን ሕይወት ውስጥ መንፈስ ቅዱስ ለዘላለም እንዲኖር የፈቀደበትን የቸርነት ቃል ተናገረ :: " እነ እሄሉ ምስሌክሙ እስከ ጎልቀተ ዓለም : እስከ ዓለም ፍጻሜ እኔ ከእናንተ ጋር እኖራለሁ : " በማለት ስለ ራሱ የተናገረ ጌታ ስለ መንፈስ ቅዱስም : " ከመ ይንበር ምስሌክሙ ለዓለም : ለዘላለም ከእናንተ ጋር ይኖር ዘንድ :: " እስመ ገቤክሙ ይነብር ወውስቴትክሙ ይሄሉ : በእናንተ ዘንድ ይኖራል : በውስጣችሁም ያድራል : " ብሉ ተናገረ :: እግዚአብሔር የማያደርገውን አይናገርም : የተናገረውንም እያስቀርምና ይህ ቃል ጌታ በተነሣ በገምሳጅው ቀን በጽርሐ ጽዮን ተፈጸመ :: ደቀ መዛሙርት በእንድ ቤት ተሰብስበው ሳሉ ድንገት የለውሉ ነፋስ ድምፅ ተሰማ : ወደ ውስጥ ሲገባ የተከፋፈሉ የእሳት ልሳናት ታዩ :: በኹሉም ላይ ዐረፈባቸው : የዓለም ልሳናት ተገለጹላቸው : ኹሉም መንፈስ ቅዱስ በቤተ ክርስቲያን በምእመናን ሰዎች ላይ ለዘላለም ዐድሮ እንዲኖር በር ተከፈተ : ገዢ አንድ ተባለ :: ከዚያ ጊዜ ጀምሮ የሰው ልጆች በጥምቀት : በፎመት ለዘላለም ከእነርሱ ጋር : በእነርሱ ውስጥ የሚኖረውን መንፈስ ቅዱስን ይታደላሉ : ይቀበላሉ :: ካልካዱት : ካላሳዘኑት በሕይወትም በሞትም ከእነርሱ አይለይም :: ግን አኹንም ቢኾን መንፈስ ቅዱስ በቤተ ክርስቲያን እንዳለ ዓለም አያውቅም : አይረዳም : ሊቀበለውም አይችልም :: አያየውም : አያውቀውምና ማለት እያምንበትምና :: እንዲህ ስለ ኾነ ግን ዓለም ከጌትነቱ ፍርድ ያመልጣል ማለት አይደለም : ጸጋውን አያገኝም እንጂ ::

፭ : ክርስቶስን የሚወዱ : ቃሉን የሚጠብቁ ኹሉ የአብ : የወልድ : የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ ይኾናሉ :: " ወአውሥእ እግዚእ ኢየሱስ ወይቤሉ

ዘያረቅረኒ ይፅቀብ ቃልየ ወያረቅሮ አቡየ ወንመጽእ ገቤሁ ወንገብር ምዕራፈ ውስቴቱ :: ጌታ ኢየሱስም መልሶ አለው : የሚወደኝ ቃሌን ይጠብቅ : አባቴም ይወደዋል : ወደ እርሱ እንመጣለን : እናድርበታለን :: " ወይም : " እነ ወአቡየ ወመንፈስ ቅዱስ ገመጽእ ገቤሁ ወንገብር ምዕራፈ ውስቴቱ :: እኔና አባቴ : መንፈስ ቅዱስም ወደ እርሱ እንመጣለን : በእርሱም እናድራለን : " ይላል :: (የሐ : ፲፩ : ፩፫ ::) ይህ ቃል አይለወጥም : ለእውነተኛዎቹ ምእመናን ከአምላካቸው የተሰጠ ጽኑዕ ቃል ኪዳን ነው ::

፮ : የወረ ብቻ አይደለም : የሥራ ምስክርም ያሻል :: እርሱን መውደድ : ሥርዐቱን መጠበቅ : ክርስቶስን መውደድ ማለት ትእዛዙን መጠበቅ : ትእዛዙን መጠበቅ ማለትም ክርስቶስን መውደድ ማለት ነው :: ቃሉን ሳይጠብቁ እወደዋለሁ ማለት ግን ዋናነት ነው :: እኔ ትእዛዜ መጠበቅ : ብዙ ምግባር መሥራት እያስፈልገኝም : ማመን ብቻ ነው : በጸጋው ድኄለሁ : የሚል ቀልደኛ : ፈዘኛ በእግዚአብሔር ቤት ቦታ የለውም :: ሰውነታቸውን ከክቶ ነገር ኹሉ ያራቁ : ትእዛዙን የጠበቁ : እርሱን ያወቁ እነርሱ ናቸው የእግዚአብሔር ማደሪያዎች : እነርሱ ናቸው የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያዎች :: ጌታ ራሱ : ብትወዱኝስ ትእዛዜን ጠብቁ : የሚወደኝ ቃሌን ይጠብቅ : ብሉአልና :: (የሐ : ፲፩ : ፲፭ እና ፩፫ ::) በዚህ አንጻር ሐዋርያውም የሚለውን እንመልከት :: " ኢተአምሩኑ ከመ ታቦቱ ለእግዚአብሔር አንትሙ ወመንፈስ እግዚአብሔር ጎዳር ላዕሌክሙ :: ወዘሰ አማሰኑ ቤተ እግዚአብሔር ሉቲኒ ያማሰኖ እግዚአብሔር : ወቤቱስ ለእግዚአብሔር አንትሙ ወእቱ ለሊክሙ : ወቅዱስ ወእቱ ቤቱ ለእግዚአብሔር : ወኢታርኩሱ ቤቱ ለእግዚአብሔር :: ወኢታስሕቱ ርእሰክሙ : ወዘይሉል እምውስቴትክሙ ከመ ጠቢብ ውእቱ በዝንቱ ዓለም አብደ ለይረሲ ርእሰ ከመ ይኩን ጠቢብ :: እናንተ የእግዚአብሔር ማደሪያዎች እንደ ኾናችሁ : የእግዚአብሔር መንፈስም በእናንተ ላይ ዐድሮ እንደሚኖር አታውቁምን :: የእግዚአብሔርን ቤት ያጠፋውን ግን እርሱን ደግሞ እግዚአብሔር ያጠፋዋል : የእግዚአብሔር ቤቱም እናንተ ናችሁ : ራሳችሁ : እንግዲያ የእግዚአብሔር ቤቱ ቅዱስ ነው : የእግዚአብሔርን ቤት አታርክሱ :: ራሳችሁን አታስቱ : ከመካከላችሁ ዐዋቂ እንደ ኾነ የሚያስብ ሰው ራሱን አላዋቂ ያድርግ : ዐዋቂ ይኾን ዘንድ :: " (፩ ቆሮ : ፫ : ፲፮ - ፲፭ ::)

፯ : እንግዲህ በአረት ዘፍጥረት ምዕራፍ ፮ ቁጥር ፫ የተገለጠው : ልዑል እግዚአብሔር : መንፈሴ በሰው ላይ ለዘላለም አይኖርም : ሥጋ ናቸውና : ሲል የተናገረው እንደገና እንዳይመጣ ጌታችንም : እኔ አብን እለምንዋለሁ አራቅሊጦስን ይልክላችኋል : ከእናንተ ጋር ለዘላለም ይኖር ዘንድ :: ዓለም የማይችለው የእውነት መንፈስ ነው : ያለው ቃል ኪዳንም በቤተ ክርስቲያን ለዘላለም ጽንቶ እንዲኖር ይህን የሐዋርያውን ምክር መቀበል እጅግ በጣም ተፈላጊ ነው :: ራስን ማወቅ : የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ መኾንንም ማወቅ : ለዚህም ቤቱ የኾነውን አካልን : ልብን ሳያቆሽኹ : ሳያበላሹ : ሳያረክሱ መጠበቅ :: የእግዚአብሔር ቤቱ ቅዱስ ነው : ይላል ሐዋርያው :: የእግዚአብሔርን ቤት ያጠፋውን እርሱንም እግዚአብሔር ያጠፋዋል የሚል ከባድ ማስጠንቀቂያ ስጥቶአል :: በግእዙ : " ወዘሰ አማሰኑ ቤተ እግዚአብሔር ሉቲኒ ያማሰኖ እግዚአብሔር : " ይላል :: " አማሰኑ " ማለት ትርጉሙ አጠፋ ብቻ

አደባቃውም ። የእግዚአብሔርን ቤት ያቆሸ። ፡ ያበላሸ ፡ ያረከለ ፡ ያፈረሰ ሰው ካለ እርሱንም እግዚአብሔር እንዳልነበረ ያደርገዋል ማለትን ያሰማል ። ይህንንም ዐሳብ ፡ ራሳችሁን አታስቱ ፡ አታመኙ ፡ አታታሉ ፡ ከውስጣችሁ ዐዋቂ ነኝ የሚል ቢኖር ራሱን አላዋቂ አድርጎ ይቀጠር ፡ ዐዋቂ ይኾን ዘንድ ፡ በማለት የእግዚአብሔርን ጌትነቱን ሳያውቁ ፡ ትእዛዙን ሳይጠብቁ ፡ እወደዋለሁ ፡ በእጋው ድኄለሁ ፡ እያሉ ማፈዙ ከፍርድ እንደማያድን ያመለክታል ። ልዑል እግዚአብሔር አንድ ቀን ፡ እኔ ጌታችሁ ከኾንኩ የታለ የፈራችሁኝ ፡ አባታችሁስ ከኾንኩ የታለ ያከበራችሁኝ ፡ ብሉ የሚጠይቅበት ቀን ይመጣልና ። (ሚል ፡ ፩ ፡ ፮ ፡ እና ፯ ።)

፩ ፡ ጌታ ፡ የሙት ልጆች እንድትኾኑ አላደርገም ወይም የሙት ልጆች ትኾኑ ዘንድ አልተዋችሁም ፡ አልለያችሁም ፡ ወደ እናንተ እመጣለሁ ፡ ጥቂት ጊዜ አለ ፡ እንግዲህ ዓለም አያየኝም ፡ እናንተ ግን ታዩኛላችሁ ፡ እኔ ሕያው ነኝና እናንተም ሕያዋን ትኾናለችሁ ። ያን ጊዜ እኔ በአብ እንዳለሁ አብም በእኔ እንዳለ ፡ እናንተ በእኔ እንዳላችሁ እኔም በእናንተ እንዳለሁ ታውቃላችሁ ። የሚወደኝ ቃሌን ይጠብቅ ፡ የሚወደኝን አባቴ ይወደዋል ፡ እኔም እወደዋለሁ ፡ ብሉ ከእኛ ጋር የሚኖር መንፈስ ቅዱስን ሊሰጠን ቃል ኪዳን ከመግባቱ ጋር በእኛና (በክርስቲያኖች) በእርሱ መካከል ያለውን የገዳሪና የማገደር ተዋሕዶ በእርሱና በአባቱ መሀከል ባለው የህልውና ምስጢር እነጻጽሮ የሰጠው ትምህርት ፡ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ በ፩ኛ ቆሮ ፡ ፩ ፡ ፩ ፡ ፩ ከቀ ፡ ፲፫ እስከ መጨረሻው ላስተላለፈው ትምህርት መሠረቱ ነው ። ማለት ጌታ ፡ እናንተ በእኔ እንዳላችሁ እኔም በእናንተ እንዳለሁ ታውቃላችሁ ። የሚወደኝ ትእዛዜን ይጠብቃል ፡ አባቴም ይወደዋል ፡ እኔም እወደዋለሁ ፡ ራሴንም እንልጽለታለሁ ፡ እኔም አባቴም ወደ እርሱ እንመጣለን ፡ እናድርበታለን ። እናንተ ግን ታውቁታላችሁ ፡ ከእናንተ ዘንድ ይኖራል ፡ በውስጣችሁም ያድራል ፡ ሲል በተናገረው ቃሉ ሰው የእግዚአብሔር ቤት ፡ የእግዚአብሔር ማደሪያ መኾኑን አረጋግጦአል ። (ዮሐ ፡ ፲፩ ፡ ፲፮ - ፳፫ ።) ይህ ቤት ቅዱስ ነው ፡ በእግዚአብሔር አምላክ ቅድስና የተቀደሰ የእግዚአብሔር አካል ነው ።

፪ ፡ ይህን ቅዱስ አካል በሃይማኖት የተቀበለ ሰው በመብል ፡ በሰካር ፡ በምንዝር ፡ በውሸት ፡ በክሕደት ፡ በልዩ ልዩ ኃጢአት ሊያረክበው አይገባም ። ዝሙት ከኹሉ የከፋ ኃጢአት ነው ። ሰው ኃጢአትን ኹሉ ከአካሉ ውጪ ይሠራል ፡ ዝሙትን ግን በራሱ በአካሉ የሚሠራው ስለ ኾነ ራሱን ይበድላል ። ዝሙት የሚባለውም በኹለቱ ተፈላላጊ ጾታዎች መሀከል በመተላለፍ የሚደረገው ሥራ ብቻ አይደለም ። ውሸትም ፡ ጣዖት ማምለክም ሌላውም ሌላውም ሰው ጓጉቶ ፡ ሳበቶ ፡ ፈልጎ የሚያደርገው ኃጢአት ኹሉ ዝሙት ነው ። በተለይም የእግዚአብሔርን ሕግ በራስ ትርጉም እየለወጡ ፡ እውነቱን ከሐሰት እየቀየሙ ፡ ምእመናንን በክሕደት ፡ በኑፋቂ መበከል ፡ ክርስቶስ በደሙ የዋጁትን ቤተ ክርስቲያን ማርከስ በታሪክም በእግዚአብሔር ፊትም የሚያስጠይቅ ነው ።

፫ ፡ ስለዚህም ከእንደነዚህ ዐይነቶች ሰዎች እንድንርቅ ፡ በግብራቸውም እንዳንደባለቅ አካላችንንም ፡ ልባችንንም ፡ አፋችንንም ክርክሶት እንድንጠብቅ

የእግዚአብሔር ቃል ማስጠንቀቂያ ይሰጣል ። የሰው ወጥመዱ ምን እበላ ፡ ምን እጠጣ ፡ ምን እለብስ ነው ። ጌታ ከዚህ እንድንርቅ ፡ በዚህ ምክንያትም ለእግዚአብሔርና ለገንዘብ በአንድ ጊዜ ለመገዛት እንዳንሞክር ከፍ ያለ ትምህርት ሰጥቶአል ። አንድ ባሪያ ለኹለት ጌታ መገዛት እንደማይችል እናንተም ለእግዚአብሔርና ለገንዘብ ልትዝቱ አትችሉም ። ምን እንጠላለን ፡ ምን እንሰብላለን ብላችሁ አትጨነቁ ። ወርቅን አበቦችን እዩ ፡ ያላል ። ጠቅላላ ቃሉን በማቴዎስ ወንጌል ም ፡ ፯ ቀ ፡ ፩፻ - ፵፮ መመልከት ይቻላል ።

፲፩ ፡ በዚህ የወደቁ ብዙዎች ናቸው ። የመጀመሪያዎቹ ሰዎች ኤሳው ፡ ይሁዳ ፡ ሌሎችም ሌሎችም ብዙዎች አሉ ። ዛሬም በክርስቲያኖች መካከል ትልቁ ችግር ይኸው ነው ። ይልቁንም በዚህ በሥልጣኔ ዘመን ለኢትዮጵያና ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ውድቀት ትልቁ ጠንቅ ሆኖ ነው ። ብዙ በረከት እንደ ነበረበት እንደ ድርጅ ዘመን መሰብ መሉ እንኳ አይቀርብም ። በላህን የተቆረጠ እንጀራ ነው ። ከዚያም እልፍ ቢል የዳቦ ቁራሽ ነው ። ለዚህ ነው ሥጋዊውም መንፈሳዊውም ተጠቃሉ የወደቀ ። ለዚህ ጥቂት መብል ነው ኹሉም ለካሉን ያረከሰ ። ቅዱስ ጳውሎስ ይህን በመሰለው የሰስት ዝሙት ሰው እንዳይጠመድ ነው ትምህርቱን የሰጠው ። እንዲህ ይላል ፡ " መብልፅ ለከርሥ ወከርሥ ለመብልፅ ፡ ወእግዚአብሔር ይስፀርሙ ለክልሊሆሙ ፡ ወሥጋክሙስ ኢኮነ ለዝሙት ላላ ለእግዚአብሔር ፡ ወእግዚአብሔር ለሥጋክሙ ፡ ወእግዚአብሔር ዘእንሥላ ለኢየሱስ ክርስቶስ እግዚአን እመታን ያንሥእን ኪያነሂ በገይሉ ። ኢተአምሩኑ ከመ አባሉ ለክርስቶስ ሥጋክሙ ፡ ትንሥኡኑ አባሉ ለክርስቶስ ወትፊስይዎ አባለ ዘማ ፡ ሐሰ ። ኢተአምሩኑ ከመ ዘተደመረ ምስለ ዘማ አሐደ ሥጋ ይከውን ምስሌሃ ፡ እስመ ከማሁ ይቤ መጽሐፍ ይከውኑ ክልሊሆሙ አሐደ ሥጋ ። ወዘሰ ተደመረ ምስለ እግዚአብሔር አሐደ መንፈስ ይከውን ምስሌሁ ። ጉዩ እምዝሙት ፡ እስመ ኩሉ ዘጋጢአተ ይገብር ሰብእ አፍኦ እምሥጋሁ ይገብር ፡ ወዘሰ ይዚሙ ለሊሁ በሥጋሁ ይኤብስ ። ኢተአምሩኑ ከመ ማገደሩ ለመንፈስ ቅዱስ እንትሙ ዘንዳር ላዕሌክሙ ዘንግእክሙ እምገብ እግዚአብሔር ፡ ወኢኮንክሙ ለርእስክሙ ። በሄጥ ተግዢክሙ ፡ ሰብሐዎ ለእግዚአብሔር በሥጋክሙ ። መብል ለሆኖ ነው ፡ ሆኖም ለመብል ነው ፡ እግዚአብሔር ኹሉንም ይሽራቸዋል ፡ ሥጋችሁም ለዝሙት አይደለም ፡ ለእግዚአብሔር ነው እንጂ ፡ እግዚአብሔርም ለሥጋችሁ ነው ። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ከመታን ያስነግው እግዚአብሔር እኛንም በከሃሊነቱ ያስነግሳል ። አካላችሁ የክርስቶስ አካል እንደ ኾነ አታውቁምን ፡ የክርስቶስን አካል ነሥታችሁ የዘማ አካል ታደርጉታላችሁን ፡ አታድርጉት ። ከእመንዝራ የተገኘ ከእርሷ ጋር አንድ አካል እንዲኾን አታውቁምን ፡ መጽሐፍ ኹለቱ አንድ አካል ይኾናሉ ብሉአልና ። ከእግዚአብሔር ጋራ የተወሐደ ከእርሱ ጋር አንድ መንፈስ ይኾናል ። ከዝሙት ራቁ ፡ ኃጢአት የሚሠራ ሰው ኹሉ ከሥጋው ውጭ ይሠራልና ፡ የሚያመነዝር ግን ራሱ በሥጋው ይበድላልና ። እናንተ የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ እንደ ኾናችሁ አታውቁምን ፡ በእናንተ ዐድሮ ያለ ፡ ከእግዚአብሔር የተቀጠላችሁት ፡ ለራሳችሁም አይደላችሁም ። በዋጋ ዝቅሁ ፡ እግዚአብሔርን በሥጋችሁ አክብሩት ። (፩ ቆሮ ፡ ፯ ፡ ፲፫ - ፩ ።) ይህ ከዚህ በላይ የተገለጸው ከዕንቁ በላይ ግምት የሚሰጠው የተመረጠው ዕቃ ቅዱስ

ሐዋርያ ያስተላለፈልን ትምህርት ስህተትና ዝሙት ሰውን የሚያጠምዱ ገናም የሸሽ የሚያመልጣቸው መኾኑን ያሳየናል ::

፲፪ : ትምህርቱን መልክ ሰጥተን እንየው :: መብል ለሆድ ነው ፤ ሆድም ለመብል ነው ፤ በዝምና ተሸካሚ ናቸው :: ግን ጉለቱንም እግዚአብሔር ይሸራቸዋል ፤ ያሳልፋቸዋል :: ስለ ገንም ሰው ለስልቻና በውስጡ ላለው ገለባ የሰሰት ተገዢ ሊኾን አይገባውም ፤ ከገን ዝሙት ነው :: ወርቅን ፤ አበባን ተመልከቱ ፤ የሰማይ አባታችሁ ይመግባቸዋል ፤ ያለብላቸዋል ፤ እናንተ ከእነርሱ አትበልጡምን :: ሃይማኖት የገደላችሁ ፤ ያለውን አምላክ ትቶ ሆድን ማምለክ ስርዮት / የሌለው የስሰት ዝሙት ነው :: ኢሳው በመብል ምክንያት መጀመሪያ ብዙርናውን ፤ ጓላም በረከቱን እጣ ፤ እያለቀሰ ፈለጋት ፤ አላገኘችም :: ይሁዳም እንዲሁ :: (ዕብ ፤ ፲፪ ፤ እና ፲፮ ፤ የሐ ፤ ሥራ ፩ ፤ ፲፭ - ፳፯ ፤) የያዝኩትም ባይኾን እግረ መንገዱን አንድ ነገር ልጠቁም :: በአገሩ ጊዜ ምን እንብላ ፤ ምን እንልበስ ፤ ቤተ ሰባችንን ምን እናብላ ፤ ምን እናልብስ በሚል ሰበብ ብዙ ኢትዮጵያውያን ለልዩ ልዩ የመናፍቃን ድርጅት ፤ ለልዩ ልዩ የፖለቲካ ሕይወት ራሳቸውን አሳልፈው እየሰጡ ፤ ክብራቸውን እየሸጡ ለሳዛኝ ታሪካዊ ሕይወት በመግፋት ላይ ይገኛሉ :: የባሰውን ደግሞ የቤተ ክርስቲያኒቱ መሪዎች መሪት ለቀው በጥቅም ባሕር ላይ በመንሳፈፍ ላይ ሲኾኑ ፓትርያርኩ አባ ጳውሎስ የተሰጣቸውን የክብር ስፍራ ትተው የአምላክነትን ዙፋን ለማግኘት ወደ ሰማይ በማንጋጠጥ ፤ እየር በመግጠጥ ላይ ይገኛሉ :: ጳጳሳት ፤ የልዩ ልዩ መምሪያ ኃላፊዎች ፤ የአድባራት የገዳማት አስተዳዳሪዎች ፤ ቀሳውስትና ዲያቆናት እግዚአብሔርን ትተው ለአባ ጳውሎስ ተጠሪነታቸውን (ተቀብለው ፤ ሆዱን የወደደ ማዕርጉን ይጠላል ፤ ይባል የለ ከጉድፍ በታች ወድቀዋል :: ሲጠየቁም መልሳቸው የላይኞቹ ፤ ምን እናድርግ ፈራን ፤ የታችኞቹ ፤ ምን እንብላ ፤ እውነቱን ብንናገር ያባርሩናል ፤ የሚል ነው :: አዎ! ሆድና ማዕርግ አንድ ላይ አይገኙም :: ስለዚህ ነው ጌታም ፤ ሐዋርያውም በሆድና በመብል ከመጠመድ እንድንሸሽ ያስተማሩን ::

፲፫ : ሐዋርያው ትምህርቱን ይቀጥላል :: ለካላችሁ ለዝሙት የተፈጠረ አይደለም ፤ ለካላችሁ የእግዚአብሔር ማደሪያ ነው ፤ እግዚአብሔርም የአካላችሁ ባለቤት ነው :: አንድነታችሁን ከጠበቃችሁ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ከሙታን ያስነሣው እግዚአብሔር እናንተንም ከእርሱ ጋር ያስነሣችል ማለት የትንሣኤው ወራሽ ያደርጋችኋል :: ለመኾኑ አካላችሁ የክርስቶስ ሕዋስ መኾኑን አታውቁምን ፤ የክርስቶስን አካል ወስዳችሁ የዘማ አካል ታደርጉታላችሁን :: ከዘማ ጋር የተባበረ ከእርሷ ጋር አንድ አካል እንደሚኾን አታውቁምን ፤ መጽሐፍ ጉለቱ አንድ አካል ይኾናሉ ብሉአልና ከዝሙት ሽቹ ፤ ሲል ክርስቲያን ሃይማኖቱን በመጠበቅ ከወራዳ ሕይወት ራሱን እንዲጠብቅ ብርቱ ምክር ይሰጣል ::

፲፬ : በሌላ በኩልም ፤ ከእግዚአብሔር ጋር አንድ የኾነ ከእርሱ ጋር አንድ መንፈስ ይኾናል :: እናንተ ከእግዚአብሔር የተቀበላችሁት ፤ በእናንተ ዐ ድሮ የሚኖር የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ እንደ ኾናችሁ አታውቁምን ፤ እናንተ እኮ የራሳችሁ አይደላችሁም ፤ ክርስቶስ በዋጋ ማለት ራሱን ቤዛ አድርጎ ገዝቷችኋል ፤ በአካላችሁ እግዚአብሔርን አክብሩት ፤ ሲል ጥልቅ ፤ ምጡቅ

ትምህርት ሰጥቷል :: በእግዚአብሔር ቸርነት ፤ በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ ቤዛነት ከእነርሱ ጋር ለዘለዓለም ሊኖር መንፈስ ቅዱስ ለእውነተኛኛ ክርስቲያኖች ተሰጥቷል ፤ ይሰጣል :: አታላቶች ይህን ደጋ አይወርሱም :: ፍላጎታቸውን ለማሟላት ፤ ምን አለበት ፤ በማለት ወለማን ከብርሃን ፤ ጽድቅን ከኃጢአት ለመቀላቀል ፤ ምእመናንን ከመናፍቃን ለማደባለቅ ፤ ክርስቶስን ከሰይጣን ለማመሳሰል የሚፈልጉ ጉሉ ከንቀዎች ናቸው :: በአገሩ ጊዜ በቤተ ክርስቲያናችን ያለው በሽታ ይህ ዐይነቱ ነው :: አንድ ሺሕ ስድስት መቶ ዓ መት የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ከአስመሳይ ክርስቲያኖች ከሮም ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያንና ከልዩ ልዩ የፕሮቴስታንት ድርጅቶች እንዲሁም ግልጥ ልዩነት ካላቸው ከእስላም ፤ ከአይሁድ ፤ ከሌሎችም ተለይታ የእግዚአብሔር አካል ፤ ማግበር ፤ መቅደስ ኾና ኢትዮጵያንም የእግዚአብሔር አገር አስኝታ ኖራለች :: ዛሬ የተገኙት ፤ ዛሬ የተነሡት ፤ ለእግዚአብሔር ሳይኾን ለገንዘብ ፤ ለጥቅም ያደሩት የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መሪዎችና ግብር አበሮቻቸው ካህነት ፤ የቃል እንጂ የምስጢር ልዩነት የለም ፤ እያሉ ምእመናንን በማወናበድ ላይ ይገኛሉ :: እንደ እነርሱ አስተሳሰብ አንድ ሺሕ ስድስት መቶ ዓመት ኢትዮጵያ አገራቸውን ፤ ኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያናቸውን ፤ ርትዕት ሃይማኖታቸውንና ክብራቸውን ፤ ታሪካቸውን በመጠበቅ ሲታገሉ ፤ ሲጋደሉ የኖሩ ፤ በየጦር ሜዳው የወደቁ ፤ አጥንታቸውን የከሰከሱ ፤ ደማቸውን ያፈሰሱ ሊቃውንት ፤ ካህናት ፤ ጎያላን ፤ ምእመናን ጉሉ ሞቾች ብቻ ሳይኾኑ ከንቀዎች ናቸው ፤ አላዋቆች ናቸው ማለታቸው ነው :: አይደለም :: ሞቾች ፤ ተላሎች ፤ አላዋቆች ሆዳቸው አምላካቸው ኾኖ የሚገዛቸው ዛሬ በቤተ ክርስቲያን ላይ በአምባገነንነት የቆሙት መሪዎችና ግብር አበሮቻቸው ናቸው :: አባቶቻችን መንገዱን ለይተው ፤ ዐውቀው ፤ ትምህርተ ሃይማኖታቸውን ፤ ክብራቸውን ፤ ታሪካቸውን ጠብቀው ፤ ከመናፍቃን ገባኤ ሳይቀላቀሉ የአምላካቸውን ፤ የሐዋርያውንም መመሪያ እየተከተሉ ድል ነሥተው ፤ ፍጫቸውን ፈጽመው አልፈዋል ::

፲፭ : አባቶቻችን የተከተሉት የሐዋርያው መምሪያ እንዴት እንደ ኾነ እንመርምር :: ዑቄ እንከ ወኢተህቡ ለመኑሂ ዕቅድተ ከመ ኢታልስሁ መልእክተከመ ወኢታንወርዋ :: ለማንም ለማን ዕንቅፋት እንዳትኾኑ ዕወቁ ፤ መልእክታችሁን አልጫ አታድርጉ ፤ ማለት አታበላሹ ፤ አታስቅፉአት ፤ ያላል :: ሃይማኖት አንዲት ናት ፤ እዝል ቅጥል የላትም :: ምክንያት ሲፈጠርባት ፤ እንዴት ፤ ለምን የሚል ፈጠራ ፤ ትቺ ሊታከልባት አይችልም :: አንድ አንድ ነው ፤ ጉለት ጉለት ነው :: የሐሳብ መመሪያ ራሱን ሊለውጥ እንደማይችል የሃይማኖት ትምህርትም እንዲሁ ነው :: ለዚህ ነው ቤተ ክርስቲያን ወልድ ዋሕድ ፤ አንድ እግዚአብሔር ፤ አንድ ሃይማኖት ፤ አንድ ጥምቀት በሚል ቃላት ትምህርቷን የወሰነች :: በዚህ መመሪት ነው አንድ አካል ፤ አንድ ባሕርይ ፤ ወልድ ዋሕድ የምትለው ፤ የፖስቲን ገባኤያት የኒቅያን ፤ የቀስጥንጥንያን ፤ የኤፌሶንን ገባኤያት ውሳኔ ትምህርት የተቀበለችው ፤ የኬልቄዶንን ገባኤና አንድ አካል ጉለት ባሕርይ የሚለውን ውሳኔ ትምህርቱን ያልተቀበላችው ፤ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንና ከ፱ ዓመተ ምሕረት በኋላ ከቤተ ክርስቲያን የእምነት ትምህርት ውሳኔ ወጥታ ፤ ከአበው ባህል ከወንጌል ቃል ወጥታ ፤ በኬልቄዶን ገባኤ አንድ አካል ጉለት ባሕርይ የሚል ኑፋቄ ሃይማኖት ፈጥራ ፤ ለፓፓዋ ወይም

ለመሪዋ በምድር ላይ የክርስቶስ እንደ ራሴ የሚል የማዕርግ ስም አውጥታ ፤ በምድራውያን ነገሥታት ገደል ላይ ተደግፋ ኑፋቄን የምታራምደው የርም ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ፤ የራሷ ተከታዮች ፤ በኋላ ግን የጥቅም ጠበቆች የሆኑት የፕሮቴስታንት ረድፈኞችም ተለያይተው እስከ ዛሬ የኖሩ በዚህ በማያሻማው ፡ ፍርጥ ቁርጥ ባለው አንድና ሹለት በሚለው አነጋገር ነው ። ማለት የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ፤ ክርስቶስ አንድ አካል ፤ አንድ ባሕርይ ፤ አንድ ወልድ ነው ፤ ብላ ስታምን ፤ የርም ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያንና ተከታዮችዋ ፤ አንድ አካል ፤ ሹለት ባሕርይ ፤ የሚል ኑፋቄ አመንጭተዋል ። ለዚህም ኑፋቄ መሪ ፤ አዝማች ፤ አራማጅ የርማን ፓፓ በምድር ላይ የክርስቶስ እንደ ራሴ ብለው ሰይመዋል ። ጉዳዩ እንዲህ ሆኖ ባለ በዘመን መጨረሻ የመጡት ፤ መንገድ ጠፍቶባቸው የሚቅበዘበዙት የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን መሪዎችና ተከታዮቻቸው ፤ የቃል እንዲ የትምህርት ፤ የእምነት ልዩነት አይደለም ፤ በማለት ሊደልሱን ይሞክራሉ ። እነርሱ መጀመሪያም ጥልቁን ፤ ረቂቁን የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማኖት ትምህርት ሳይማሩ ፤ ሳያውቁ ብቻ ሳይሆን ምን እንደ ሆነ ሳይሰሙ ከአገራቸው የወጡ ፤ ሲመለሱም ቢወጡት የሚያንቅ ፤ ሊተፋት የሚያስጠጋቅ የሆነባቸውን የድንጋይ ጻቦ ጎርሰው ፤ ተለጉመው የተመለሱ ስለ ሆኑ እያሰረድባቸውም ። የሚፈረድ እየሰሙ ፤ እያዩ ዝም ባላቸው ሊቃውንት ፤ ካህናትና ምእመናን ነው ። ሐዋርያው ግን ልዩ ልዩ የነገር ፈጠራ ፤ ምክንያት በሃይማኖት ትምህርት ውስጥ ሊገባና በዚህ ምክንያት ከመናፍቃን መቀላቀል ፤ በመናፍቃን ጠባይ መጠመድ እንደማይገባ ጠንቅቆ ያስተምራል ፤ ብርቱ ማስጠንቀቂያም ይሰጣል ። ከዚህ ቀጥሎ በጀኛ ቅር ፤ ም ፤ ፩ ከቀ ፤ ፲፭ የተጻፈውን እንመልከት ። “ ወኢትኩን ገፋቃን ፤ ወኢትሐሩ ውስተ አርዑት አለ ኢየሱምን ፤ መኑ ዘያስተርፄርያ ለጽድቅ ምስለ ጋጢአት ፤ ወመኑ ዘይደምሮ ልብርሃን ምስለ ጽልመት ። ወመኑ ዘየገብሮ ለክርስቶስ ምስለ ቤልሆር ፤ ወመኑ ዘይከፍሉም ለመሃይምናን ምስለ ገፋቃን ። ወመኑ ዘይደምሮ ለታቦተ እግዚአብሔር ውስተ ቤተ ጣዖት ፤ እኩን ገሕነ ውእቱ ቤቱ ለእግዚአብሔር ሕያው በከመ ይቤ እግዚአብሔር ፤ እነ አንድር ገቤሆሙ ወአንሱሱ ማእከሉሙ ፤ ወእከውኖሙ አምላኩሙ ፤ ወእሙንቱኒ ይከውኒኒ ሕዝብዩ ። ወበእንተ ዝንቱ ገኡ እማእከሉሙ ፤ ወተፈለጡ እምኒሆሙ ይቤ እግዚአብሔር ፤ ወኢትቅረቡ ገብ ርኩሳን ፤ ወእነ እትዌከፈከሙ ። ወእከውንከሙ አባከሙ ወአንተሙኒ ትከውኒኒ ደቂቅዩ ወአዋልደዩ ይቤ እግዚአብሔር ዘኩሉ ይመልክ ። ተጠራጣሪዎች አትሆኑ ወደማያምኑ ሰዎች ገባኤ አትሺዱ ፤ ጽድቅን ከጋጢአት ጋር አንድ የሚያደርጋት ማነው ፤ ብርሃንን ከዉለማ ጋር የሚቀላቅለው ማነው ። ክርስቶስን ከሰይጣን ጋር አንድ የሚያደርገው ማነው ፤ ምእመናንን ከመናፍቃን ጋር አንድ ወገን የሚያደርጋቸው ማነው ። የእግዚአብሔርን ታቦትስ በጣዖት ቤት ውስጥ የሚያኖር ማነው ፤ የሕያው እግዚአብሔር ማደሪያዎች እኛ አይደለንም ፤ እግዚአብሔር እንዳለ ፤ እኔ በእነርሱ ዐድራሲ ፤ በመካከላቸው እኖራለሁ ፤ አምላካቸውም እሾናቸዋለሁ ፤ እነርሱም ሕዝቤ ይሆኑኛል ። ስለዚህም ፤ እግዚአብሔር ከመካከላቸው ተለይታችሁ ውጡ ፤ ከእነርሱ ተለዩ አለ እግዚአብሔር ፤ ወደ ርኩሳንም አትቅረቡ ፤ እኔም እቀበላችኋለሁ ። አባት እሾናችኋለሁ ፤ እናንተም ወንዶች ሴቶች ልጆቼ ትሆኑኛላችሁ አለ ሹሉን የሚገባ እግዚአብሔር ። ” (፩ ፤ ቅሮ ፤ ፩ ፤ ፲፭ - ፲፮ ። ኤር ፤ ፱፩ ፤ ቀ ፤ ፩ ፤ ፪ እና ፱፫ ።) ከዚህ በላይ እንዳየነው

ሐዋርያው በሃይማኖት ይሉኝታ ሊኖር እንደማይችል ፤ እኔ በሃይማኖት ካልመሰልኩ ከማንም ጋር ጓደኝነት ብይዝ ፤ አብሬ ብባላ አብሬ ብጠጣ ፤ ትምህርታቸውን ካልተቀበልኩ በብብሳቸው ብገኝ ምን አለበት ፤ ነገሩም እኮ ከቃላት ልዩነት የበለጠ የለውም ፤ በማለት ራሳችንን እንዳናታልል ፤ በአመንነው እምነት ፤ በተማርነው ትምህርት ፤ ፕሮጣሪ እንዳናስገባና አሉ በማለት ወደ መናፍቃን ገባኤ እንዳንሺድ ፤ ተጠራጣሪዎች አትሆኑ ፤ በማያምኑ ቀንበር አትጠመዱ ፤ ማለት በልምዳቸው ፤ በሕጋቸው ፤ በጣህላቸው ፤ በጠባያቸው ፤ በፍቅራቸው አትያዙ ፤ ይላናል ። ምን አለበት ብንል ግን ፤ ዉለማን ከብርሃን መቀላቀል ፤ ጽድቅን ከጋጢአት ማስተካከል ፤ ምእመናንን ከመናፍቃን መደመርና ማደላደል ፤ ክርስቶስን ከሰይጣን ማስተባበር ፤ የእግዚአብሔርን ታቦት በጣዖት ቤት ማኖር እንደማይቻል ማንጸጸሪያ ሰጥቶ ዐላሣችንን እንድናርም ፤ ተጠራጣሪዎች አትሆኑ ፤ በማያምኑ በመናፍቃን ቀንበርም አትጠመዱ ፤ ይላናል ። ትምህርቱንም ሲያጠቃልል ፤ ሕያው እግዚአብሔር ፤ እኔ በእነሱ ዘንድ ዐድራሲ ፤ በመሀከላቸውም እኖራለሁ ፤ ማለቱን ጠቅሶ ፤ እኛ የሕያው እግዚአብሔር ማደሪያዎች አይደለንምን ፤ በማለት ይጠይቃል ። በዚህም ምክንያት እኛ ከመናፍቃን እንድንለይ ፤ ከእነርሱ ጋር እንዳንቀላቀል ፤ ሕያው እግዚአብሔር ፤ ከመካከላቸው ውጡ ፤ ከእነሱ ተለዩ ፤ ወደ ርኩሳን አትቅረቡ ፤ ሲል የሰጠውን ትእዛዝ ጠቅሶ ፤ እኛ በትእዛዙ ብንጸና ፤ ከከፋ ነገር ሹሉ ብንርቅ እርሱ አባት እንደሚሆን ፤ እኛም ወንዶች ሴቶች ልጆች እንደምንሆነው ፤ በተዋሕዶ በረድኤት እንደሚቀበለንም የሰጠውን ተስፋ ያረጋግጥልናል ። ከዚህ በላይ ከቅዱስ ወንጌል ፤ ከሐዋርያው ከቅዱስ ጳውሎስ መልእክት ፤ ከሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ጠቅሰን በጌታ ቃል መነሻነት በሰጠነው ትምህርት የምስጢር ሥላሴ ፍጻሜ ሦስተኛው አካል መንፈስ ቅዱስ ወደዚህ ዓለም መምጣቱ ፤ በምእመናን ሊያድር ፤ ከምእመናን ጋር ሊኖር ፤ ከእርሱ ጋርም አብ ፤ ወልድ በምእመናን አካል እንዲያድሩ ለመቀደስ ፤ ጌታ ፤ እኔ ጳራቅሊጦስን ሌላውን አካል እንዲልክላችሁ አብን እለምንዋለሁ ፤ ከእናንተ ጋር ለዘለዓለም ይኖር ዘንድ ። የእውነት መንፈስ ነው ፤ በእናንተ ያድራል ፤ በውስጣችሁም ይኖራል ። የሚወደኝ ቢኖር ትእዛዜን ይጠብቅ ፤ አባቴ ይወደዋል ፤ እኔም እወደዋለሁ ፤ ራሴንም አገልጥለታለሁ ። እኔና አባቴ ፤ መንፈስ ቅዱስም ወደ እርሱ እንመጣለን ፤ እናድርበታለን ፤ ሲል የተናገረው ቃል እንዲፈጽም መሆኑን አይተናል ። ቀደም ሲል በአምስት ረድፍ ከጠቀስናቸው ጥቅሶች የመጀመሪያውን ማለት በየሐንስ ወንጌል ም ፤ ፲፩ ከቀ ፤ ፲፭ - ፳፫ ባሉት ቀጥሮች ላይ የመሠረትነውን ዐጭር ትምህርት በዚህ እንወስናለን ። ሌሎችንም ተራ በተራ እንመለከታለን ።

ምዕራፍ : አራት ::

* ወባሕቱ አራቅሊመስ መንፈስ ጽድቅ ዘይፈኑ አብ በስምዩ ውእቱ ይመህረከሙ ኩሉ ወያይክረከሙ ኩሉ ዘነገርኩከሙ እነ :: ሰላምዩ ለንድግ ለከሙ ወሰላመ አቡዩ እነቡከሙ :: ነገር ግን አብ በሰሜ የሚልክላችሁ የእውነት መንፈስ አራቅሊመስ እርሱ ሹሉን ያስተምራችኋል ፤ እኔ የነገርኳችሁንም ሹሉ ያሳስባችኋል :: ሰላሜን እተውላችኋለሁ ፤ የአባቴን ሰላም እሰጣችኋለሁ :: (ዮሐ ፤ ፲፩ ፡ ፳፮ እና ፳፯ ::)

፩ ፤ ከዚህ ቀን ማለት ጌታ ይህን ቃል ከተናገረበት ከምሴተ ገመብ በፊት ጌታችን ለንድ ቀን በበዓለ መጸለት በምኩራብ ተገኝቶ የተናገረው ቃል ነበር ። ለንዲህ ይላል ፤ * ዘጸምእ ይምጸእ ገቤዩ ወደስተይ :: ወዘሂ የአምን ብዩ በከመ ይቤ መጽሐፍ አፍላገ ማየ ሕይወት ይውገዝ እምከርሡ :: ወዘንተስ ይቤ በእንተ መንፈስ ቅዱስ ዘህለምሙ ይንሥኡ እለ የአምኑ ቦቱ ፤ እስሙ ዓዲ ኢመጽኦ መንፈስ ቅዱስ በእንተ ዘኢተሰብሐ ዓዲሁ እግዚእ ኢየሱስ ። የተጠማ ቢኖር ወደ እኔ ይምጣና ይጠጣ ፤ የሚያምንብኝም መጽሐፍ እንደ ተናገረ የሕይወት ፈላሽ ከሆዱ ይፈላል ። ይህንንም ያለው ያመነበት ሊቀበሉት ስለ ተፈቀደላቸው ስለ መንፈስ ቅዱስ ነው ። ኢየሱስ ገና ሰላልተመሰገነ ፤ ሰላልተገለጠ ፤ ሰላልተሰቀለ መንፈስ ቅዱስ ገና አልወረደም ነበርና ፤ ይላል ወንጌል ። በዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ ፯ ቀጥር ፱፯ - ፵ ቃሉን መመልከት ይቻላል ። ሌላም አለ ፤ ስለ ሳምራዊት ሴት የተናገረው ። * ሶበስ ተለምሪ ጸጋሁ ለእግዚአብሔር ወመኑ ውእቱ ዘይሰለለኪ ወይብለኪ አስትዩኒ ማየ አንቲኒ * ዓዲ እምሰአልኪዮ ወውእቲኒ እምመሀበኪ ማየ ሕይወት ። ኩሉ ዘይሰቲ እምኪ ማይ ይጸምእ ዳም ። ወዘስ ይሰቲ እማይ ዘእሁቦ እነ ኢይጸምእ ለዓለም ፤ እላ ውእቱ ማይ ዘእሁቦ እነ ይከውን ውስቴቱ ነቅዐ ማይ ዘይፈለፍል ለሕይወት ዘለዓለም ። የእግዚአብሔርን ጸጋ ፤ ውሃ አጠፈኝ የሚልሽ ማን መሆኑን ብታውቂስ አንቺም በለመንሽው ነበር ፤ እርሱም በሰጠሽ ነበር ። ከዚህ ወጋ የጠጣ ዳምና ይጠማል ፤ እኔ ከምሰጠው ውሃ የሚጠጣ ግን ለዘለዓለም አይጠማም ። እኔ የምሰጠው ውሃ በውስጡ ለዘለዓለም ሕይወት የሚፈልቅ የውሃ ምንጭ ይሆንበታል እንጂ ፤ * ብሉ ነበር ። (ዮሐ ፤ ፩ ፡ ፯ - ፲፩ ::) ሌላ ጊዜም ፤ * ወሀሉ ጽሑፍ ውስተ መጽሐፈ ነቢያት ይከውኑ ኩሉም ምሁራን እምንብ እግዚአብሔር ፤ ወኩሉ እንከ ዘሰምዐ ቡንብ አቡዩ ተምሂሮ ይመጽእ ገቤዩ ። ሹሉም ከእግዚአብሔር ዘንድ የተማሩ ይሆናሉ ተብሎ በነቢያት መጽሐፍ ተጽፎአል ፤ እንግዲህ ከአባቴ የሰማ ሹሉ ተምሮ ወደ እኔ ይመጣል ፤ * ብሉ ነበር ። (ዮሐ ፤ ፯ ፡ ፵፭ ። ኢሳ ፤ ፶፪ ፡ ፲፫ ። ኤር ፤ ፴፩ ፡ ፴፫ እና ፴፪ ::)

፪ ፤ ከዚህ በላይ በገለጥናቸው ጥቅሶች ፤ የተጠማ ሹሉ ለንድ ጊዜ ሊጠጣ እንደሚችል ፤ እንደገና መጠማትም እንደሌለበት ፤ ለዘለዓለም ሲፈልቅ ፤ ሲመነጭ የሚኖር ያውም ከጠፈው ሆድ የሚፈስ ጉሃ እንዳለ ተናገረ ። ይኸውም በራሱ ፤ በአባቱ ፤ በመንፈስ ቅዱስ ልገስና የሚሰጥ የወንጌል ትምህርት እንደ ሆነ ገለጠ ። የሚሰጠው ግን እርሱ ሲከብር ፤ ሲመሰገን ፤ በጌትነቱ ሲገለጥ ፤ እርሱ አብን የሚገልጥበት ፤ አብም እርሱን የሚገልጥበት ጊዜ ሲደርስ ማለት ዕለተ ሞቱ ፤ ዕለተ ትንሣኤው ሲደርስ

በመሆኑ ፤ ዛሬ ጊዜው ስለ ደረሰ ፤ * አብ የሚልከው አራቅሊመስ በመጣ ጊዜ ሹሉን ያስተምራችኋል ፤ እኔ የነገርኳችሁንም ያሳስባችኋል ። ሰላሜን እተውላችኋለሁ ፤ የአባቴን ሰላም እሰጣችኋለሁ ፤ * ብሉ ወደ አጽርሐ መስቀል ለመግባት ሥራ በጀመረባት በዚያች ሰዓት (ገመብ ምሽት) በመንፈሳዊው ማእድ ላይ ሕያው ቃሉን አስተላለፈ ። እስከዚያ መንፈስ ቅዱስ አልወረደም ነበር ፤ ኢየሱስ ገና ሰላልተመሰገነ ። አሁን ግን በመስቀል ላይ ሥራውን ሊጨርስና በምቱ ፤ በትንሣኤው ሊያትም ፤ ሊደመድም ፤ ቅዱስ እግዚአብሔር ዘተወልደ እማርያም ፤ ቅዱስ እግዚአብሔር ዘተጠምቀ ወተሰቅለ ፤ ቅዱስ እግዚአብሔር ዘተንሥእ እመታን ፤ ተብሎ የሚመሰገንበት ቀን ደርሶአል ። ከዚህ በኋላ በስሙ አራቅሊመስ ይመጣል ፤ በስሙ ለሚያምኑ ሹሉ ክርስቶስ ማን መሆኑን ያስተምራል ። ያን ጊዜ ሹሉም ከእግዚአብሔር የተማሩ ይሆናሉ ።

፫ ፤ ከአባቱ የሰሙ ሹሉ ያን ጊዜ ወደ እርሱ ይመጣሉ ። ለዚህም መልእክተኞች በዓለም ሊሰማሩ ጊዜው ደርሶአል ። መንፈስ ቅዱስ ሹሉን ያስተምራቸዋል ፤ ክርስቶስ ያስተማራቸውን ሹሉ ያሳስባቸዋል ። ረስተውት ነበር ። በትንሣኤው ቀን እርሱ እንዳስረዳቸው ፤ እነሣሁ እንዳለ ተነሣ ፤ ብሉ መልእኩ እንዳዘከራቸው ፤ እርሱም በትንሣኤው ዕለት ማታ በተገለጠላቸው ጊዜ ያለማመን ፤ የነገራቸውን የመርሳት ምልክት ሰጠዋቸው ፤ * አኩኑ ዝንቱ ነገርየ ዘእቤለክሙ እንዝ ሀለውኩ ምስሌክሙ ከመ ይብጸኡ ዘይቤ አራተ ሙሴ ወነቢያት ወመዝሙር በእንቲአየ ። የሙሴ አራት ፤ የነቢያት ትንቢት ፤ መዝሙርም ስለ እኔ የተናገረው ይፈጸም ዘንድ እንዳለው ከእናንተ ጋር ሳሁ የነገርኳችሁ ነገረ ይህ አልነበረምን ፤ * ካለ በኋላ ፤ (ሉቃ ፤ ፳፩ ፡ ፶፪ ::) ዐይነ ልቡናቸውን ከፍቶ መጸሕፍትን እንዲያስተውሉ ፤ እንዲረዱ አድርጓቸዋል ።

፬ ፤ ይህ ብቻ አይደለም ። * ወይቤሉሙ ከማሁ ጽሑፍ ከመ ይትቀተል ክርስቶስ ወይትነሣእ እምን ምዕታን በማልስት ዕለት ። ወይብብኩ በስሙ ለንስሐ ወለንድገተ ኃጢአት ለኩሉ አሕዛብ እጊዜሙ እምኢየሩሳሌም ። ወአንትሙስ ሰማዕቱ ለዝንቱ ነገር ። ወናሁ እነ እፈኑ ተስፋሁ ለአቡዩ ላዕሌክሙ ፤ ወአንትሙስ ንቡሩ ሀገረ ኢየሩሳሌም እስከ ትለብሱ ንይለ እምእርያም ። ክርስቶስ እንዲምት ፤ በምስተኛውም ቀን ከሙታን ተለይቶ እንዲነሣ እንዲሁ ተጽፎአል ላላቸው ። ንስሐ እንዲገቡና ኃጢአታቸው እንዲሰረዳላቸው ፤ ከኢየሩሳሌም ጀምረው ለሕዝቡ ሹሉ በስሙ ያስተምራሉ ። እናንተም ለዚህ ነገር ምስክሮቹ ናችሁ ። እነሆ እኔ የአባቴን ተስፋ ለእናንተ አልካለሁ ፤ እናንተ ግን ከእርያም ንይልን እስክትለብሱ ድረስ በኢየሩሳሌም ከተኛ ተቀመጡ ፤ * (ሉቃ ፤ ፳፩ ፡ ፶፮ - ፶፯ ::) ሲል እርሱ መስራ መስቀልን ሊቀበል ፤ ምስጢረ መስቀልን ሊፈጽም በመጸሕፍት እንደ ተገለጠና ያም እንደ ተፈጸመ ፤ አሁንም መነሻው ከኢየሩሳሌም ሆኖ በአራት ፤ በጣዖት ተለያይተው ፤ በኃጢአት ገመድ ታስረው ለኖሩ ሹሉም ወደ ክርስቶስ እንዲመለሱ ፤ የነበሩበትን ትተው ፤ ተጠቸተው በጥምቀት እንዲታደሱ ፤ የኃጢአታቸውን ስርዩት እንዲቆሱ የወንጌል ትምህርት ለሹሉ እንደሚሰጥ ፤ እርሱም ከአብ ዘንድ አልክላችኋለሁ ያላቸውን ተስፋ እንደሚያጽናላቸው ፤ እነርሱም ባዩት ፤ በሰሙት ፤ በተማሩት ሊመሰክሩለት እንደ ተመረጡ

ካበረዳቸው በኋላ ገደልን ከአርያም እስከሌብሱ ከኢየሩሳሌም እንዳይወጡ አዘዛቸው ።

፩ ፡ ለምን ? ሊሟላላቸው የሚገባው የዘመቻ መሣሪያ ነበር ። ይኸውም ምስጢረ ሥላሴን ፣ ምስጢረ ሥጋዊን በሙሉ ልብ አምና መቀበል ። የምወደው ልጄ ይህ ነው ፤ እርሱን ስሙት ፤ ባለው ምስክርነት በእብ ወልድን ዐውቀዋል ። እኔና አብ አንድ ነን ፤ እኔን ያየ አብን አየ ፤ ባለው ቃልም በወልድ አብን ዐውቀዋል ። እንዲህ የሚቀራቸው ፤ ሌላውን አካል አራቅሲዎስን እንዲልክላችሁ እኔ አብን እለምነዋለሁ ፤ ብሏቸዋልና ፤ እኔ ከአባቴ ዘንድ አልክላችኋለሁ ያልኳችሁን ተስሩ አልክላችኋለሁ ፤ ሲል ተስፋውን አጽንቶላቸዋልና ፤ ገበዳ መንፈስ ቅዱስ ፤ መንፈስ ቅዱስን ተቀበሉ ፤ ብሉ ተናገሩ ፤ በፈታቸው ላይ እና ብሉ መንፈስ ቅዱስን ሲያሳድርባቸው የባሕርይ ፤ የሀልውና አንድነት ፤ የአካል ሦስትነት ተገልጾላቸው ፤ ሦስተኛውን አካል መንፈስ ቅዱስን ተቀብለው ፤ የምስጢረ ሥላሴ ትምህርት ተሟልቶላቸው በዓለም ዙሪያ ለትምህርት ዘመቻ ሲወጡ ነው ። ስለዚህ በጽርሐ ጽዮን መንፈስ ቅዱስን በአምላክ እሳት ተቀብለው የዐ ይገና የጀሮ ፤ የልብ ፤ የአንደበት ፤ የአእምሮ ምስክሮች ሊኾኑ ነውና ይህችን ፍጹም ሰው (ባለ አእምሮ) የሚኾኑባትን ቀን እንዲጠብቁ አገዛዛቸዋልና ትእዛዙን ጠበቁ ።

፪ ፡ ቀኑ ሞላ ። የማያደርገውን የማይናገር ፤ የተናገረውን የማያስቀር አምላክ ጌታ በተነሣ በገምሳጊው ቀን ፤ በወንዶችና በሴቶች ባሮጃ ላይ በመንፈሴ አፈላለሁ ፤ ያለውን ቃል በጽርሐ ጽዮን ፈጸመ ፤ መንፈስ ቅዱስን ለደቀ መዛሙርት ሰጠ ። በሰፍራው የነበሩ ሹሉ ያንን መንፈሳዊ መጠጥ ጠጡ ። እስራኤል እንደ ጠጡት ከደንጊያ እንደ ፈለቀው ጉሃ አልነበረም ፤ እሳታዊ ነበልባላዊ መጠጥ ነው ። ሹሉም ከእግዚአብሔር የተማሩ ኹ ፤ ሹሉም በአንድ ቃል የክርስቶስን አምላክነት መሰከሩ ። በጊዜው የነበረው ሹኔታ በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ እንደ ተገለጠው ቀጥሎ ባለው ሹኔታ ተጽፎአል ። ወእመ ተፈጸመ መዋዕለ እንጠቆስጤ እንዘ ሀለጢ ኩሉሙ ገቡረ አሐተኔ ። መጽሐ ግብተ እምሰማይ ድምፅ ከመ ድምፅ ነፋስ አውሎ ወመልእ ኩሉ ቤተ ገብ ሀለጢ ይነብሩ ። ወእስተርአይምሙ ልሳናተ እሳት ክፋላት ከመ እሳት ዘይትከፈል ፤ ወነበረ ዲበ ኩሉሙ ። ወተመልእ ኩሉሙ መንፈስ ገደል ወእንዘ ደንብቡ ዘዘዘሊሆሙ በነገረ ኩሉ በሓውርት በከመ ወሀቦሙ መንፈስ ቅዱስ ደንብቡ ። የእንጠቆስጤ ቀንም ማለት ከትንሣኤ ገምሳ ቀን በተፈጸመ ጊዜ ሹሉም አንድነት በአንድ ቦታ ተሰብስበው ሳሉ ። ድንገትም ከሰማይ ድምፅ መጣ ፤ እንደ አውሎ ነፋስ ድምፅ ያለ ፤ የነበሩበትንም ቤት ሞላው ። እየተነረደ እንደሚኼድ እሳት የተከፋፈለ የእሳት ላንቃዎች ታዩዋቸው ፤ በሹሉም ላይ ዐ ደረባቸው ። ሹሉም ገደል የሚኾናቸውን መንፈስ ተሞሉ ፤ ይናገሩ ዘንድ መንፈስ ቅዱስ እንዳደላቸው መጠን እየራሳቸው በየአገሩ ሹሉ ቋንቋ ይናገሩ ጀመሩ ። (የሐ ፤ ሥራ ፪ ፤ ፩ - ፩) ። ወሀለጢ በኢየሩሳሌም ሰብእ ጌራን አይሁድ ይነብሩ እምኩሉ አሕዛብ ዘመትሕተ ሰማይ ። ወሰሚያሙ ዘንተ ቃለ ተጋብኡ ኩሉሙ ድንገግረሆሙ ፤ እስመ ሰምዕምሙ ይነብቡ ኩሉሙ በነገረ በሓውርቲሆሙ ። ወደንገፃ ወእንዘሩ ወይቤሉ አኮኑ ሰብእ ገሊላ እሉ ኩሉሙ ። እርኑ እንከ ጎሰምያሙ ይነብቡ በነገረ ኩሉ በሓውርቲን ። ከሰማይ በታች ካሉ

አሕዛብ ሹሉ የሚኖሩ ደጋግ አይሁድ ሰዎች በኢየሩሳሌም ነበሩ ። ይህን ቃል ሲናገሩ ሰምተው ሹሉም ደንግጠው ተሰበሰቡ ፤ ሹሉም በያገራቸው ቋንቋ ሲናገሩ ሰምተዋቸዋልና ። ደንገጡ አደነቁ ፤ እንዲህም አሉ ፤ እነዚህ ሹሉ የገሊላ ሰዎች አይደሉምን ። እንዲህ በየሀገራችን ቋንቋ ሲናገሩ እንዴት እንሰማቸዋለን ። (የሐ ፤ ሥራ ፪ ፤ ፩ - ፩) ። ከዚህ ባለይ እንዳየነው እግዚአብሔር የተናገረውን ተስፋ ፈጸመ ። ቃሉ ፤ ከሰማይ ድምፅ መጣ ፤ እንደ አውሎ ነፋስ ድምፅ ያለ ድምፅ ፤ ያሉበትን ቤት መላው ። የእሳት ልሳናት ታዩዋቸው ፤ እንደሚነረድ እሳት በላያቸው ላይ ዐረፈባቸው ። የዕውቀትን መንፈስ ተመሉ ፤ መንፈስ ቅዱስ እንዳደላቸው መጠን በየአገሩ ቋንቋ ተናገሩ ፤ ይላል ። ጌታ ፤ አብ በሰሜ የሚልከው አራቅሲዎስ በመጣ ጊዜ ሹሉን ያስተምራችኋል ፤ ያለው ቃሉ ተፈጸመ ። በአንድ ቀን ሹሉን ተማሩ ። የዓለም ሊቃውንት ሹኑ እንበል ? አንጋገሩ ትክክል አይኾንም ። የዓለም ሊቃውንት የሚባሉት በየራሳቸው ጥቂት ጥቂት ቆንጥረው ያላቸውን እያገናኙ ፤ እያደባለቁ ነው እንጂ የዓለምን ቋንቋ በሙሉ የሚያውቁ ብዙ ቀጥር ያላቸው ሊቃውንት በአንድ ቦታ መገኘታቸው ቀርቶ የመላውን ዓለም ቋንቋ የሚያውቅ መኖሩ እንኳ እስከ አኹን ድረስ በታሪክ አልተጻፈም ። በታሪክ የተጻፈ ፤ በሥራ የተገለጠ ፤ የታመነ ነገር ቢኖር ይህ በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ በምዕራፍ ፪ የተገለጠው እግዚአብሔር በሐዋርያቱ ላይ ያላየውን ገናኝነቱን የገለጠበት ድንቅ ሥራ ብቻ ነው ። አንድ መቶ ሻያ ሰዎች ያኹሉ ወይም ቀጥራቸው መቶ ሻያ ያኹል ነበር ይላል መጽሐፉ ። በአንድ ቀን ሹሉን ዐውቁ ፤ በዓለም ቋንቋ ተናገሩ ። ከእግዚአብሔር ስለ ተማሩ ፤ አስተማሪያቸው የዓለም ሹሉ ቋንቋ ባለቤት ስለ ኾኑ ከልዩ ልዩ ክፍለ ዓለም የመጡ ፤ ከልዩ ልዩ ነገድ ፤ ከሕዝብ ፤ ከአሕዛብ የተወለዱ በየአገራቸው ቋንቋ የሚነገሩትን ድምፅ ፤ የሚነገረውን ገደለ ቃል ፤ የሚገለጠውን ምስጢር ፤ ለሹሉ የተገለጠውን የእግዚአብሔርን ገናኝነት አዩ ፤ ሰሙ ፤ ደንገጡ ። ይህ ነው የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ፤ ይህ ነው የዛሬው የክርስቶስ ሥራ ።

፫ ፤ በዚያ ከነበሩት ፤ የእግዚአብሔርን ድንቅ ሥራ ካዩት ፤ ከሰሙት ብዙ ሕዝብ መካከል የእግዚአብሔርን ገደል ያመኑ ፤ የተቀበሉ ሲኖሩ ፤ የተደናገሩ ፤ የተጠራጠሩም ነበሩ ። በዚህ ጊዜ ቅዱስ ኢፕሮስ ተነሣ ፤ በወንድሞቹና በሕዝቡ መሀል ቆመ ። ዝርዝር ነገሩን ይተረትረው ጀመር ። እንዲህ አለ ፤ ይህ ነገር እናንተ እንደምታስቡት ፤ እንደምትገመግሙት ፤ እንደምታውሩት አይደለም ፤ ሰነደው ነው እንደምትሉት አይደለም ፤ ጊዜው ገና ጠዋት ሦስት ሰዓት ነው ። እውነቱን ለማወቅ ከፈለጋችሁ ልንገራችሁ ፤ እግዚአብሔር አምላክ በትንቢተ ኢየሁዳ ፤ በወንዶች ፤ በሴቶች ልጆቹ ላይ ከመንፈሴ አፈላለሁ ፤ ወንዶች ልጆቻችሁ ፤ ሴቶች ልጆቻችሁ ይነበያሉ ማለት ያስተምራሉ ፤ ሊቃውንቶቻችሁ ሕልም ያልማሉ ፤ ጉልማሳቸው ራእይ ያያሉ ፤ ሲል ያናገረውን ለመፈጸም ይህን አደረገ ። እናንተ የእስራኤል ሰዎች ስሙ ፤ እንዳያችሁት በመካከላችሁ እግዚአብሔር በእጁ ባደረገው በከሃሊነቱ ፤ በተአምራቱ ፤ በድንቅ ሥራው የገለጠላችሁ ሰው የናገራቱ ኢየሱስ ነው ። እግዚአብሔር ዐውቆ ፤ መካፎ በሠራው ሥርዐት አሳልፋችሁ በታዋላን እጅ ሰማችሁት ፤ ሰቀላችሁት ፤ ገደላችሁት ፤ እግዚአብሔር የሞትን ማሰሪያ ፈቶ ፤ ከመታን ለይቶ እስካሁን ፤ ሞት እርሱን ሊይዘው አይችልምና ፤ አለ። (የሐ ፤ ሥራ ፪ ፤ ፲፩ - ፳፱)

፩ : ቀጥሎም ዳዊት ስለ ክርስቶስ የተናገረውን ከመዝሙር ምዕራፍ 12 ቀጥሮ ፩ ጠቅሶ ትንቢቱ መፈጸሙን ፡ በዚህ ምክንያትም ኢየሱስ ክርስቶስ ተሰቅሎ ፡ ሞቶ ፡ መሰና መቃብርን አጥፍቶ ፡ ሞትን ድል ነሥቶ መነሣቱን ፡ አኹን ደግሞ ወደ ሰማይ ዐርጉ በእግዚአብሔር ቀኝ መኖሩን ገልጦ ፡ መንፈስ ቅዱስን ከአባቱ ገንዘብ አድርጎ ተሰፋ ለሰማቸው ለደቀ መዛሙርቱ ላከላቸው ፡ ይህን አኹን የምታዩትን ገይል ፡ ጸጋ አሳደረባቸው ፡ ብሎ ሰፋ ያለ ትምህርት ለሕዝቡ ሰጠ ፡ በዚህ ጊዜም ቀደም ሲል እንዳሳየነው በበዓለ መጸሐፍ እንደ ተናገረ የሕይወት ፈሳሽ ከሆዱ ይፈሳል ፡ ይገርፋል ፡ ያለው ቃሉ ተፈጸመ ።

፪ : ቅዱስ ኢፕሮስ ብዙ ጊዜ የእምነት ምልክት ለማሳየት ከደቀ መዛሙርት ቅድሚያ እንዳለውና እንዳንድ ጊዜም ይልቁንም በሌሊት ዐርብ ደጋግሞ አላውቀውም ብሎ በመናገሩ ድካም እንደታየበት መጽሐፍ ይናገራል ። ገይል የሚሾነውን መንፈስ ከተቀበለ በኋላ ግን ምንጭነቱ የማይደርቀውን ይህን የትምህርት ፈሳሽ ለመላው ዓለም ከሆዱ አገረፈ ። በዕለቱ ስብከትም የትምህርቱ ጎርፍ ከዓለም ዐደባባይ ጦርነ ሦስት ሺሕ ምእመናናን ወደ ቤተ ክርስቲያን አስገባ ። በዚህ አልተገታም ፡ እስካሁን ብዙ ምእመናን አስገብቷል ፡ እስከ ዓ ለም ፍጻሜም ገና ብዙ ያስገባል ። ገይሉ አይቀንስም ። ይህ ዐይነቱ በበዓለ ጎምላ የታየው የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ በተለምዶት መልኩ ተደጋግሞ እንደ ተሰጠ በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ተጽፎአል ። (የሐ ፡ ሥራ ፩ ፡ 12 - 13 ። 1 ፡ 9፩ - 9፮ ። 1፪ ፡ ፩ - 3 ።) በእነዚህ ምዕራፎች የተጻፈውን መመልከት ይቻላል ።

1 ፡ ይህ የዘወትር ሥራ አይደለም ፡ ግዴታም አይደለም ። እግዚአብሔር ገይሉን ለመግለጽ በሚፈቅድበት ጊዜ ብቻ የሚታይ ነው ። ለምሳሌ ፡ ጌታ የሆነዐናን በዓል ባደረገበት ቀን በምክራብ የነበሩ ሕፃናት ከደቀ መዛሙርት ጋር ሆነዐና በአርያም እያሉ እንዳመሰገኑት ፡ እነዚህም ገና ጡት ይጠቡ የነበሩ ፡ አንደበታቸውን ያልፈቱ እንደ ነበሩና በዚህም አይሁድ እንደ ተቃወሙት ከልከላቸው ፡ ገሥጸቸው የሚል ጥያቄ እንዳቀረቡለት ፡ እርሱ ግን ፡ እነዚህ ዝም ቢሉ እነዚህ ደንጊያዎች ይጮሃሉ ፡ ብሎ እንደመለሰባቸው ተጽፎአል ። (ማቴ ፡ ፩፩ ፡ 12 - 13 ። ሉቃ ፡ 1፪ ፡ ፱፩ - ፱፮ ።)

12 ፡ በዚህም እንዳየነው በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ ፪ እንደ ተገለጸው መንፈስ ቅዱስ በጽርሐ ጽዮን በሐዋርያት ላይ መውረዱን ፡ ሐዋርያትም መንፈስ ቅዱስን ተቀብለው ፡ ሀብቱን ተሞልተው በዓለም ልዩ ልዩ ቋንቋ መናገራቸውን ፡ ባስተላለፉትም ትምህርት ይልቁንም ቅዱስ ኢፕሮስ ባደረገው ስብከት በአንድ ቀን ሦስት ሺሕ ምእመናን ወደ ቤተ ክርስቲያን መግባታቸውን አይተናል ። ይህ የቤተ ክርስቲያን የጸጋ መወረት ነው ። ሀብቱም አይቀንስም ። በጥምቀት ፡ በንፍሐት ፡ በቅብዓተ ሜርን ፡ በሥጋው ፡ በደሙ ፡ በሸመት ፡ በትሩፋት ፡ በአገልግሎት ለልዩ ልዩ ክርስቲያኖች እርሱ ባወቀው ልዩ ልዩ መስፈሪያ ሲታደል ይኖራል ። ከዚያ በኋላ በምዕራፍ 3 ፡ በምዕራፍ 1 ፡ በምዕራፍ 1፪ እንዳየነው ያለው ስጦታ ግን አልቀጠለም ። በጊዜው ዓለምን ወደ ሃይማኖት ለማቅረብ የተገለጸ የተለምዶት ሥራ ስለ ሾነ በዚያው ተወስኖአል ።

ዛሬ መንፈስ እንሞላለን እያሉ የሚያታልሉት ቀልደኞች ግን ፡ በኋላ ዘመን በሰሜ ብዙ ሐሳውያን ይመጣሉና እንዳያስቷቸው ተጠንቀቁ ፡ ሲል ያወጀባቸው ፡ የምሕረት በር የዘጋባቸው ፡ እነርሱ የማይወቁ ሌላውም እንዳይገባ የሚከለክሉ ዕንቅፋቶች ናቸው ። (ማቴ ፡ 2 ፡ 8፩ - 8፫ ።) ይህ ስለ ሾነ ነው እንደ ገደል ማሚቶ የሚያስተጋባ ድምፅ እያሰሙ ፡ እንዲህ ማለቱ ነው እየተባባሉ ሕዝብን የሚያደናግሩ እውነት ስለሌለባቸው ነውና የሊቀ ካህናቱን የእስቄዋ ልጆች ከተቃወማቸውና ከአሳፈራቸው ጋራን አትነሱ ምእመናን ።

12 ፡ ትምህርት እንዲሾናቸው ቃሉን ከዚህ ቀጥለን ጽፈንዋል ። “ ወደ እምአይሁድ እለ አገዙ ይዑዱ ወይርቅዩ ፡ ወይደውሁ ሉሙ ለአጋንንት እኩያን በስመ እግዚእን እየሱስ ክርስቶስ ፡ ወይቤልዎሙ ናምሕለክሙ በስመ ለኢየሱስ ዘአውሉስ ይሚህር በስሙ ። ወእሱ እለ ከመዝ ይገብሩ አይሁድ እመንቱ ደቂቀ ሊቀ ካህናት ዘስሙ አስቄዋ ፡ ወሰብዐቱ እመንቱ ። ወተሰጥዎሙ ውእቱ ጋኔን እኩይ ወይቤሉሙ በኢየሱስን አእምን ፡ ወለደውሉስን አእምር ፡ አንትሙ እንከ መት አንትሙ ። ወአብደ ላዕሌሆሙ ውእቱ ዘጋኔን እኩይ ወገየሉሙ ወሞእሙ ወአቀሰሉሙ ወፈቅሎሙ ወሰደደሙ እምውእቱ ቤት ። ወተሰምዐ ዝነገር ቡገበ ኩሉሙ አይሁድ ወአረሚ እለ ይነብሩ ኤፈሶን ፡ ወፈርሁ ኩሉሙ ፡ ወአዕበዩ ስመ እግዚእን ኢየሱስ ። ከአይሁድም እየዞሩ የሚረጩ ነበሩ ፡ በክፉዎች አጋንንት ላይም የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ስም ይጠሩ ነበር ፡ እውሉስ ስሙን በሚያስተምርለት በኢየሱስ ስም እናማጽናችኋለን እያሉ ። እሊህ እንዲህ ያደርጉ የነበሩት አይሁድም እስቄዋ የሚባለው የሊቀ ካህናቱ ልጆች ናቸው ፡ እነርሱም ሰባት ነበሩ ። ያም ክፉ ጋኔን በኢየሱስ እምናለሁ ፡ እውሉስንም ዐ ውቀዋለሁ ፡ እንግዲህ እናንተ እነ ማን ናችሁ ብሎ መለሰላቸው ። ያ ክፉ ጋኔን የያዘው ሰውም ተነሣባቸው ፡ እየለባቸው ፡ አሸንፋቸው ፡ ገምሶ አቀሰሉ ከዚያ ቤት አባረራቸው ። ይህም ነገር በኤፌሶን በሚኖሩ አይሁድና በአረማውያን ሹሉ ዘንድ ተሰማ ፡ ሹሉም ፈሩ ፡ የጌታችን የኢየሱስን ስም አከበሩ ይላል ። (የሐ ፡ ሥራ 1፪ ፡ 1፫ - 13 ።)

12 ፡ እንግዲህ ከዚህ በላይ እንዳያቸሁት ያ ክፉ ጋኔን ክርስቲያን ነን ፡ እናጠምቃለን ፡ ጋኔን እናስወግዳለን ፡ ሐዋርያትን እንመስላለን ያሉትን አስመሳዩች አልተቀበላቸውም ፡ የጌታን ስም በመጥራታቸው ብቻም አልታዘዛቸውም ። እናንተ እነ ማን ናችሁ ብሎ ጠየቃቸው ፡ አሳፈራቸው ፡ አባረራቸው ። ይህም በሕዝቡ በአሕዛቡ ፊት ተገልጦ ምእመናን ሹሉ እምላካቸውን አከበሩ ። እናንተስ ፡ በሐሰት መንፈስ ተሞልተናል ፡ እንሞላለን ፡ ወንጌልን እናስተምራለን እያሉ የሚያታልሉትን እናንተ እነ ማን ናችሁ አትሏቸውም ? ክርስቶስ እኮ ዲዳሞችን ያናገረ ፡ የሚያናገር ፡ ለሰው ቋንቋንና አንደበትን የፈጠረ ፡ ልብንና አእምርን የሰጠ ገያል እምላክ ነው እንጂ ለማይሰማው ሰው በማይሰማ ቋንቋ የሚናገር ፡ በዚህ ሹኔታም ሰውን የሚያደናግር እምላክ አይደለም ። ይህን የሚያደርግ ሌላ መንፈስ ነው ። እነርሱንም የላከ መንፈስ ርኩስ ነው ። የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ግን እስከ አኹን ከልዩ ልዩ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች እንደ ገለጥንላቸው የሚምር ፡ የሚያስተምር ነው ። ሲምር ያስተምር ይባላልና ።

፲፩ ፡ እንጠቅሳለን ወይም በመንፈስ እንሞላለን የሚሉ ሹሉ እንኳን ከመንፈሳዊያን ሰዎች ከቁሳቁስ ዕቃዎችም ያነሱ ናቸው ማለት ይቻላል ። መሰንቆም ፡ በገናም ፡ ዋሽንትም ፡ ከበርም ፡ ነጋሪትም ፡ ጥሩምባና መለከትም የሚያሰሙት ድምፅ አላቸው ። ድምፃቸውም ስልትና ቃና ያለው ስለ ሆነ ያለ አስተርጓሚ ለሰዎች የሥራ መሪዎች ይሆናሉ ። በመሣሪያዎቹ ድምፅ ሰዎች ለአስፈላጊው ሥራ ይዘጋጃሉ ፤ ለሥራው ወደሚያስፈልገው መሥመርም ይንቀሳቀሳሉ ። እዝማሪው ፡ አልቃሹ ፡ ወታደሩ ይህን ያውቃሉ ። ቅዱስ ጳውሎስም ይመሰክራል ። (፩ ቆሮ ፡ ፲፩ ፡ ፮ እና ፰) ። የእንጠቅሳለን ወይም የቤንጤ ሰባኪዎች ድምፅና ካህታ ግን ሌላው ቅጥረኛ ከሚያሞክሻቸው በቀር ከቃላቸውም ሆነ ከድምፃቸው ስልት ለሰሚው የሚሰጡት ቁም ነገር የለም ። እናንተ የታላቂቱ የኢትዮጵያ ለርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን አባላት ፤ አባካቶቹ እዚያም እዚያም የሚለውን እግራችሁን ሰብስቡ ፤ ከእናታችሁ ጉያ አትለዩ ። ከእናት ቤት ክርስቲያናችሁ በቀር የተቀደሰ የእግዚአብሔር ቤት ፡ እርሷ ከምታስተምረው የቀና እምነት በቀርም ሌላ ሃይማኖት የለምና ። ስለዚህ ብዙ የምንለው ወደ ፊት ይኖራል ።

፲፪ ፡ የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ በድፍን ቋንቋ የሚለካ አይደለም ። እነዚህ ከንቱዎች ምናልባት ቅዱስ ጳውሎስ በ፩ኛ ቆሮንቶስ ምዕራፍ ፲፩ ተጥር ፩፮ ፤ አንዱ ይናገር አንዱ ይተርጎማለት ፤ ያለውን ሊያስተጋቡ ይሞክሩ ይኾናል ፤ ሻረ ይሞክራሉ ። መላልሰውም እየጠቀሱት ነው ። ሰባራ ምርኩዝ ነው አያዋጣም ። ቅዱስ ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ሰዎች በጸፈው በመጀመሪያ መልእክቱ በምዕራፍ ፲፩ የገለጸው ትምህርት በሚገባ የተብራራ ሲሆን ፤ በቤተ ክርስቲያን የሚጸልዩ ፡ የሚዘምር ፡ የሚያስተምር ሹሉ በቤተ ክርስቲያን የተሰበሰቡ ምእመናን በሚያውቁት ፡ በሚሰሙት ቋንቋ ይጸልዩ ፡ ይዘምር ፡ ያስተምር እንጂ ሹሉት ሦስት ቋንቋ የሚያውቁት ቢሆንም እንኳ ሕዝቡ በማይሰማው ቋንቋ እንዲናገር አይፈቅድም ። በሰጠው ማስጠንቀቂያም እላይ የጠቀስናቸውን የምልክት መስጫዎች ዕቃዎች እንዚራን ፡ መሰንቆን ፡ መለከትን ጠቅሶ እነዚህ ግዕዛን የሌላቸው መሣሪያዎች እንኳ በስልታቸው ካልተመቱ የማንንም መንፈስ ሊቀሰቅሱና ሊያዘጋጁ እንደማይችሉ ጠቅሶ ሰባኪዎች ከዚህ ዐይነት ማደናገር ሊታቀቡ እንደሚገባ ይናገራል ፤ ይመክራል ፤ ያዝዛል ።

፲፫ ፡ እንደገናም እርሱ ራሱ በብዙ ቋንቋ የሚናገር ስለ መሆኑ እግዚአብሔርን ካመሰገን በኋላ ግን በማይሰማ ቋንቋ ብዙ ከማስተማር በሚለማ ቋንቋ ጥቂት ማስተማር እንደሚበልጥ ሲጠቅስ ፤ ወእኩሉቶ ለእግዚአብሔር ፤ እስመ እነብብ በነገር በላውርት ፈደፋደ እምኩልክመ ። ወባሕቱ በቤተ ክርስቲያን አፈቅድ ጎምስት ቃላት እንግር በልብዋ ከመ ለባዕዳንኒ እምሀር ፤ አስመ ይኔይ፤ እምአእላፍ ቃል በነገር በላውርት ። እግዚአብሔርን አመሰግናለሁ ፤ ከሹላችሁ ይልቅ በየአገሮች ቋንቋ እናነጋላለሁና ። ነገር ግን ፤ በቤተ ክርስቲያን እምስት ቃላትን ልናገር በልቤ እሻለሁ ፤ ለሌሎችም አስተምር ዘንድ ፤ በቋንቋ ከሚነገር ብዙ ቃል ይበልጣልና ፤ ሲል እንኳን በማይሰማ ቋንቋ በሚለማም ቋንቋ ቢሆን ነገር ከማብዛት ከማስረዘም ይልቅ ከብዙ በጥቂቱ ፤ ከረዥሙ በአጭሩ በሚለማ ቋንቋ ፤ በተብራራ ቃል እውነቱን ማስተማር እንደሚገባ አስረድቶአል ።

፲፬ ፡ ከዚህም በቀር ተሰብስቦ በማይሰማ ቋንቋ መናገሩ ፡ መንቻቻቱና መደናቆሩ እብድ ከሚያሰኝ በስተቀር ለሚለማ ፡ ለሚያይ እንደማይጠቅም ፤ ገልጾ በሚለማ ቋንቋ ፡ በተብራራ ቃል ማስተማሩ ግን የማያምኑትን ወደ ሃይማኖት ለማቅረብ እንደሚረዳ ይገልጻል ። ስለዚህም ወንድሞቻችን ፤ አትስነፉ ፤ በምክር አትሳሳቱ ፤ ልጆች አትሹኑ ፤ ልጆች መሆን ካማራችሁ ከክፉ ሥራ መራቅ ነው ፤ ሲል ሕዝቡን በሚሰሙት ቋንቋ ማስተማር ሲገባ በማይሰሙት ቋንቋ ማታለሉ የማይገባ በመሆኑ ክርስቲያን ሹሉ ከዚህ እንዲርቅ ታላቅ ማስጠንቀቂያ ይሰጣል ። (፩ ቆሮ ፡ ፲፩ ፡ ፮ - ፱፫) ። ስለዚህ ሰባኪዎች ታረሙ ፤ ተሰባኪዎችም እባካችሁ እግራችሁን ሰብስቡ ።

ምዕራፍ ፡ ዐምስት ።

* ወይለዜሰ ተገሥሞ ትቅትሉኒ ብእሴ ዘጽድቀ እነግረከመ ዘሰማዕቲ በገብ እግዚአብሔር ወእብርሃምስ ኢገብረ ከመዝ ። አሁንም በእግዚአብሔር ዘንድ የሰማሁትን እውነቱን የምነግራችሁን ሰው ልትገድሉኝ ትሻላችሁ ፤ አብርሃም ግን እንዲህ አላደረገም ። (ዮሐ ፡ ፮ ፡ ፱)

፩ ፡ ስለ ቅዱስ ኢፕሮስ የምንወያይበት ሰፋ ያለ ዐላብ ሰላለን ወደ ፊት እናነግላለን ። አሁን ግን በበዓል ገምሳ በሰጠው ትምህርትና ከእርሱ ጋር ተዛመደ በሆነት ቃላት ላይ ብቻ በጥቂቱ እንነጋገራለን ። ቅዱስ ኢፕሮስ ሌላ ጊዜ ይህን በመሰለ ማለት ፡ ሰው ፡ በሚል ቋንቋ ጌታን ጠርቶት አያውቅም ። አንድ ጊዜ ጌታ ቂሣርያ በተባለ ስፍራ ላይ ለደቀ መዛሙርት ጥያቄ አቅርቦ ነበር ። ጥያቄው ሰዎች ማን ይሉኛል የሚል ነው ። የእግዚአብሔር ጊዜ ያለ ሥራ አያልፍም ፤ የተመደበለት ሥራ አለው ። ጌታ ወንጌልን ሊያስተምርበት የፈቀደው ፤ የመደበው ጊዜ እያለቀ ነው ። የቤዛነቱ ጊዜ እየመጣ ፤ ወደ ዓለም እንደ መጣ ከዓለም ወደ አባቱ የሚመለስበት ፤ ደቀ መዛሙርት የማስተማር ወንበሩን የሚረከቡበት ጊዜ እየተቃረበ ነው ። ከቃሉ ብዙ ትምህርት ሰምተዋል ፤ በእጁ የሠራውን ብዙ ምግባር ትሩፋት ፤ በእጁ በቃሉ የተደረገውን ታላላቅ ድንቅ ድንቅ ተአምራት አይተዋል ። በዚህ ትምህርት በዐይን ፤ በጀሮ ከቀሰሙት ሹሉ ምን ያህል ዕውቀት እንጻገኙ መጠየቅ ፤ መፈተን ነበረባቸው ።

፪ ፡ ስለዚህም ፤ ሰዎች ማን ይሉኛል ፤ ብሉ ጠየቃቸው ። ሊያነቃቸው ፡ ሊቀሰቅሳቸው ፡ ሊሰላቸው ፡ ሊያተባቸው ፡ በእእምሮ ሊያስድጋቸው ስለ ፈቀደ ነበር ። እነርሱ ግን ብዙዎች ነቅተው አልተገኙም ፤ ከሌላው ሕዝብ የተለየ ነገር አላሳዩም ፤ መልሳቸው ከሕዝቡ የተለየ አልነበረም ። የሐንስ ነው ፤ ኤልያስ ነው ፤ ኤርምያስ ነው ወይም ከነዚያት አንዱ ነው የሚል ነበር ። ይህ ነበር ። በዋለበት እየዋሉ ፤ ባደረበት እያደሩ ፤ በቃል ፤ በሥራ እየገለጠ ፤ በተአምራት እያስረዳና እያረጋገጠ ሳስተማራቸው ትምህርት የሰጡት መልስ ። እንደ ታሰቡ ሆነው አልተገኙም ። ስለዚህ ጌታ ፤ እናንተስ ማን ትሉኛላችሁ ፤ አላቸው ። እስከ አሁን በሌላ ድምፅ ይሉሃል ። እያሉ ነበር ያነጋገሩት ። ጥያቄው ሰዎች ማን ይሉኛል የሚል ነበርና ። አሁን ግን እናንተስ ማን ትሉኛላችሁ ሲላቸው ግለጥ ፍርጥ ያለ መልስ መስጠት ነበረባቸው ። በመካከላቸው ግን ከአንድ ሰው በቀር ለዚህ የበቃ

አልነበረም ። እርሱም እግዚአብሔር ስለ ገለጠለት ነው እንጂ ከዐላት ፡ በትምህርት ከተገነዘበው የተናገረው አልነበረም ። ያ ሰውም ቅዱስ ዴጥርስ ነው ።

፫ ፡ ሽናም መለሰ ፡ እንዲህም አለ ፡ ፡ አንተ የሕያው እግዚአብሔር ልጅ ክርስቶስ ነህ ። ፡ ጌታ ፡ ፡ የኮና ልጅ ስምዖን ፡ አንተ ብፁዕ ነህ ፡ ይህን ምስጢር የገለጠልህ ሰማያዊ አባቲ እንጂ ሥጋዊ ደማዊ አይደለም ። እንግዲህ አንተ መሠረት ነህ ፡ በአንተ መሠረትነት ላይ ቤተ ክርስቲያኔን አሠራታለሁ ፡ ብሎ ብፅፅናን ከመስጠት ጋር የሃይማኖት መሠረትነትንም ዐደለው ። ዛሬ በበዓለ ጎምሳ ፡ በርደተ መንፈስ ቅዱስ ለተመሠረተችውና በመንፈስ ቅዱስ መሪነት እያደገች ለምትሄደው ቤተ ክርስቲያን የመጀመሪያ ምስክር ለመሆን የበቃውም ፡ አንተ መሠረት ነህ ፡ በአንተ መሠረትነት ላይ ቤተ ክርስቲያኔን አሠራታለሁ ፡ ሲል ጌታ በሰጠው መብት ነው ።

፬ ፡ የአይሁድ ችግራቸው ክርስቶስ መምጣቱን ከነቢያት ቢማሩም ክርስቶስ ማን መሆኑን አለማወቃቸው ነው ። ክርስቶስ ማለት የተቀባ መሲሕ ፡ ንጉሥ ወይም ካህን ማለት ስለ ሆነ የእነርሱ ዐሳባቸው እንደ መሴና እንደ ሊያሱ መስፍን ፡ እንደ ሳሙኤል ካህን ፡ እንደ ዳዊት ንጉሥ ሽና የሚመራቸው ፡ እነ ባርቅ ፡ እነ ሶምሶን ፡ እነ ጌዶዎን ፡ እነ ዮናታሂ ተዋግተው በትኝ ከሚገዙባቸው ጠላቶቻቸው ነጻ እንዳወጡባቸው ፡ ዛሬም ወደ ገብ ባርያ ከሆኑላቸውና ከዝቶ በኋላ ግን የግድ ጌቶች ከሆኑባቸው ከርማውያን አገዛዝ ነጻ የሚያወጣቸው ሰው ነበር ።

፭ ፡ ከዚህ በቀር ለጋጢአት ፡ ለፍዳ ፡ ለዲያብሉስ ከመገዛት ነጻ የሚያወጣቸው ፡ የሰውን ዘር ሆኑ ነጻ የሚያወጣ ሰማያዊ ንጉሥ ፡ ሰው የሆነ አምላክ ይመጣል ብለው አልጠበቁምና ዛሬ በሥርዐተ ትስብእት ፡ በሕገ ትሕትና ፡ በትሑት ሰብእና የሚያዩት ፡ በመካከላቸው የቆመው ክርስቶስ መሴና ነቢያት የተናገሩለት መድኃኒታቸው መሆኑን አልተገነዘቡም ። መጥምቁ የሕንሰም ፡ እናንተ የማታውቁት በመካከላችሁ ቆሟል ፡ ብሎ መስክርባቸዋል ።

፮ ፡ ስለዚህ ነው ቅዱስ ዴጥርስ ፡ አንተ የሕያው እግዚአብሔር ልጅ ክርስቶስ ነህ ፡ ያለ ። ወንድሞቼ ፡ ጓደኞቼ በሕዝባቸው ልብ ባለው የዐሳብ ጥንሰስ ማለት የሚመጣው መሲሕ ምድራዊ ነው ፡ ነቢይ ነው ፡ ካህን ነው በማለት ሊያዙ እርሱ ግን እግዚአብሔር ስለ ገለጠለት የሚጠበቀው ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ፡ ያም በመካከላቸው እያለ ያላወቁት መምህራቸው ፡ ጌታቸው ፡ አምላካቸው መሆኑን መሰከረ ። የዚህን አነጋገር ጥልቅ ምስክርነት በሹለተኛ መልእክቱ የገለጠው ስለ ሆነ ከዚያ ማየት ይቻላል ።

፯ ፡ አኩን ልብ ብለን ማስተዋል አለብን ፡ ቃላት እንዳይጋውብን መጠንቀቅ አለብን ። ቅዱስ ዴጥርስ በሹለተኛ መልእክቱ ምዕራፍ ፩ ፡ ቀጥር ፲፮ - ፲፰ እንዲህ ጽፎአል ። ፡ እስመ ኢኮነ መጋደምተ ጥበብ ዘተሉን ወአእመርናከመ ቦቱ ንይሱ ለእግዚእን ኢየሱስ ክርስቶስ ወምጽአቶ ፡ አላ ሳሊን

ርኢን ዕበዩ ዘነሥአ እምነበ እግዚአብሔር አብ ክብረ ወስብሐተ ። ወቃል ዘወረደ ላዕሌሁ ዘምሉእ ስብሐተ ወልዕልና ደቤ ዝገቱ ውእቱ ወልድየ ዘአፈቅር ዘእነ ንረይኩ ። ዘንተ ቃለ ንሕነ ሰማዕናሁ ከመ እምሰማይ ወረደ ሎቱ እንዘ ሀሉነ ምስሌሁ በደብረ መቅደሱ ። የጌታችንን የኢየሱስ ክርስቶስን ከሃሊንቱን ፡ ሰው መሆኑን ስናስተምራችሁ የተከተልንው የፍልስፍና ተረት አይደለምና ፡ እኛ ራሳችን ገናኖቱን አይተን ነው እንጂ ፡ ከእግዚአብሔር አብ የተቀበለው ክብርን ፡ ምስጋናን ። ክብርን ልዕልናን የተመላ ለእርሱ የመጣለት ቃልም እኔ የመረጥኩት የምወደው ልጄ ይህ ነው አለ ። ይህንን ቃል እኛ ሰምተንዋል ፡ ከሰማይ እንደ ወረደለት ፡ በተመሰገንበት ተራራ አብረንው ሳለን ። እንዲህ ሲል በቂሣርያ የተገለጠለትን ፡ በደብረ ታቦር የተረጋገጠለትን ትምህርቱን መጀመሪያ በወንድሞቼ ፊት እንደ መሰከረ ፡ በሐዋርያነት መንበሩ ከተቀመጠ በኋላም ይህን ጥልቅ ትምህርት ለመላው ዓለም ክርስቲያኖች አስተላልፎአል ።

፪ ፡ ጉዳዩ እንዲህ ሆኖ ሳለ በበዓለ ጎምሳ የሰጠው ትምህርት ግን የጌታን አነጋገር በአጠገቡ ከነበሩት ሕዝብ አስተሳሰብ ጋር አማምሮ ከመሬት ወደ ሰማይ ሊሰባቸው ፡ ከወጣኔነት ወደ ፍጹምነት ሊያደርሳቸው በተቀበለው የመንፈስ ቅዱስ ንይል ሠርቶአል ። መጀመሪያ ሐዋርያት መንፈስ ቅዱስን ተቀብለው በዓለም ልዩ ልዩ ቋንቋ ሲናገሩ ያደነቁቸውን ያኸል ፡ የተጠራጠሩባቸው ፡ ስከረው ነው ያሉባቸው ነበሩና በትንቢተ ኢየሱል የተጻፈውን ፡ በሴቶችና በወንዶች ልጆቹ ላይ ከመንፈሴ አፈሳለሁ ፡ የሚለውን ቃል ጠቅሶ ፡ የተደረገው ሆሎ በእግዚአብሔር ንይል መሆኑን እንዳስረዳ ፡ አኩን ደግሞ ከባድ የዐሳብ ችግር ወዳለባቸው ወደ ወገኖቹ ተመልሶ ፡ እናንተ የእስራኤል ሰዎች ፡ በመካከላችሁ እንዳያችሁት በእጁ ባደረገው ድንቅ ሥራና ተአምራት እግዚአብሔር ያሳያችሁን የናዝሬቱን ሰው ኢየሱስን እግዚአብሔር ይኩን ብሎ ፈቅዶ በመከረው ምክር ፡ በሠራው ግብር ለሞት አሳልፋችሁ ሰጣችሁት ፡ ግን እግዚአብሔር ከመታን ለይቶ አስነሣው ፡ ሞት ይዞ ሊያስቀረው አይችልምና ። አኩን በእግዚአብሔር ቀኝ ከፍ ከፍ ብሎአል ማለት በእግዚአብሔር ዕሪና ተቀምጦአል ። እርሱ ለደቀ መዛሙርቱ ተሰፋ የሰጠውን መንፈስ ቅዱስን ከአባቱ ገንዘብ አድርጎ ይህን የምታዩትን ፡ የምታደንቁትን ንይል በሰዎች ላይ አሳደረው ፡ ብሎ መሰከረ ።

፫ ፡ የናዝሬቱን ሰው ኢየሱስን ። ይህን ቃል እንመልከተው ። ጌታ ወደ ትምህርት ልዕልና ሊሰባቸው ፈልጎ ፡ የናዝሬቱ ሰው ኢየሱስ የሚለትም ማን መሆኑን እንዲያውቁ ስለ ፈቀደ ፡ ከእግዚአብሔር የሰማሁትን እውነቱን የማስተምራችሁን ሰው ልትገድሉኝ ትሻላችሁ ፡ ብሎላቸው ነበር ። ሰማሁ ስላላችው ግምታቸው እንደ አባቶቻቸው የረድኤት ፡ የጸጋ እንዳይመሰላቸው ፡ የባሕርይ አንድነት መሆኑን እንዲያውቁ ፡ ሶበሰ እግዚአብሔር አቡከመ እምእፍቀርከመኒ ኪያየ ፡ እስመ እነ እምነበ እግዚአብሔር ወዓእኩ ወመጸእኩ ፡ ወእኩ ለልየ ዘመጸእኩ አላ ውእቱ ፈንወኒ ። እግዚአብሔር አባታችሁ ቢሆንስ እኔን በወደዳችሁኝ ነበር ፡ እኔ ከእግዚአብሔር ዘንድ ወጥቼ መጥቼአለሁና ፡ እኔ በገዛ እጄ የመጣሁ አይደለሁም ፡ እርሱ ላከኝ እንጂ ፡ ብሎ ሰው የሆነ አምላክ መሆኑን ወደ ማመን እንደ ጠራቸው ፡ (ዮሐ ፡ ፩ ፡ ፲፮ ።) ቅዱስ ዴጥርስም የናዝሬቱ ሰው ኢየሱስ በማለት ብቻ ተወሰነው የቀሩት ወገኖቹ ፡ ዘመዶቹ የእምነትና የአእምሮ እድገት እንዲያገኙ ፡ እግዚአብሔር

በእጁ ባደረገው ተአምራትና ድንቅ ሥራ ያሳያችሁን የናዝሬቱን ሰው ኢየሱስን እናንተ ለጋጥእን አባልፋችሁ ሰጣችሁት ፤ ሰቀላችሁት ፤ ገደላችሁት ፤ እግዚአብሔር ከሙታን ለይቶ አስነሣው ፤ ሲል ክርስቶስ ስለ መሞቱ ፤ በመቃብር ስለላመቅረቱ ፤ መስና መቃብርን አጥፍቶ ፤ ሞትን ድል ነሥቶ ስለ መነሣቱ በዳዊት መዝሙር የተጻፈውን ከገለጠላቸው በኋላ ፤ ክርስቶስ ዛሬ ሞቶ ፤ ተነሥቶ ፤ ዐርጉ ይህን የምታዩትን ፤ የምትሰሙትን ገይል በደቀ መዛሙርቱ ላይ አባደረው ፤ አለ ።

፲ ፤ በዳዊት የተነገረውን ዳዊት ስለ ራሱ የተናገረው ነው እንዳይሉትም ፤ ዳዊት ወደ ሰማይ ወጥቶ ኖሮአልን ፤ እርሱ ራሱ ዳዊት ጌታ ጌታዬን በቀኝ ተቀመጥ አለው ብሎ የለምን ፤ እንግዲያ እርሱን ኢየሱስን እግዚአብሔር እግዚእ መሲሕ ማለት ስለ ጋጠለታችን መሥዋዕትና መሥዋዕት አቅራቢ ካህን ፤ ይቅር ባይ ዋጋ ከፋይ ጌታ እንዳደረገው የእስራኤል ወገን ሹሉ እርግጡን ይወቁ ፤ ብሎ ኢየሱስ አምላክ መሆኑን ዐወጀላቸው ፤ አረጋገጠላቸው ። ሕዝቡም በሰሙ ጊዜ ልባቸው ተከፍቶ ትምህርቱን ተቀብለው ፤ ምን እናድርግ ፤ አሉ። ኢፕሮስም ፤ ነስሐ ወተጠመቁ ኩልክሙ በሰሙ ለኢየሱስ ክርስቶስ ፤ ወይትገደግ ለክሙ ጋጠለትክሙ ወትነሥኑ ፤ ጸጋሁ ለመንፈስ ቅዱስ ። ተመለሱ ፤ ሹላችሁም በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ ፤ ጋጠለታችሁ ይሰረይላችኋል ፤ የመንፈስ ቅዱስንም ጸጋ ታገኛላችሁ ፤ ትቀበላላችሁ ፤ ትታደላላችሁ ። እስመ ለክሙ ውለቱ ተሰፋሁ ወለውለድክሙ ወለኩሉሙ እለ ርጉቃን እለ ይጼውዎሙ እግዚአብሔር አምላክን ። ተስፋው ለእናንተና ለልጆቻችሁ ፤ ርቀው ለነበሩ ፤ እግዚአብሔር አምላክችን ለሚጠራቸውም ሹሉ ነውና ፤ አላቸው ። (የሐ ፤ ሥራ ፪ ፤ ፴፮ እና ፴፱) ከዚህም በቀር ፤ ነፍሳችሁን ከዚህ ክፉ ዓለም አድኑ ፤ በማለት ከጋጠለት ወደ ጽድቅ ፤ ከሐሰት ወደ እውነት ፤ ከክሕደት ወደ ሃይማኖት እንዲመለሱ ስለ መከራቸውና ሌላም የሚጠቅማቸው ብዙ ነገር ስለ ነገራቸው ቃሉን ተቀበሉ ። ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ እግዚአብሔር (ሰው የሆነ አምላክ) መሆኑን አምነው ፤ አምላክ ነው ብለው በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም የእርሱ ነን ብለው በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም ተጠመቁ ። ስለዚህም አንድ መቶ ሺያ በነበሩት ክርስቲያኖች ላይ ሦስት ሺሕ ምእመናን ተዉምረው በሦስት ሺሕ አንድ መቶ ሺያ ቀጥሮ የቤተ ክርስቲያን እርምጃ እድገትን አሳዩ ። በዚህ ጊዜም ቅዱስ ኢፕሮስ ባደረገው ትምህርት ፤ መንፈስ ቅዱስ በሰጠው ጸጋ ፤ መንፈስ ቅዱስ በመጣ ጊዜ ሹሉን ያስተምራችኋል ፤ እኔ የነገርኳችሁንም ሹሉ ያሳስባችኋል ፤ ያለው የጌታ ቃሉ ተፈጸመ ።

፲፩ ፤ የእግዚአብሔር መንግሥት በሰላም የሰው ዘር ሹሉ እግዚአብሔር አምላክ ለሚጠራቸው ሹሉ መሰብሰቢያ ፤ መጠለያ ፤ ማረፊያ ፤ መሳፈሪያ ሆኖ ተመሠረተች ። የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች ሞልተውባታል ። ከዚህ ክፉ ዓለም የሸሹ ሹሉ ከእርሷ ማለት ከእግዚአብሔር መንግሥት የፈለጉትን ሹሉ ያገኛሉ ። የሚያገኙትን ስጦታም በማጠቃለል ቀጥሎ እንመለከተዋለን ። እንተ መሠረት ነህ ፤ ባለው በቅዱስ ኢፕሮስ ተቀዳሚ ደቀ መዝሙርነት ፤ ሐዋርያነት ቤተ ክርስቲያን ጥሪዋን ማስተላለፍ ከጀመረችበት ጊዜ ጀምሮ ልዩ ልዩ ጸጋዎች ወይም የጸጋ ስጦታዎች በቤተ ክርስቲያን አማካይነት ለምእመናን ታድለዋል ። አንደኛው ይህ እስከ አሁን የተወያየንበት በሐዲስ ቋንቋ ሐዲሱን የወንጌል

ትምህርት ማስተላለፍ ነው ። ይህን ስጦታ በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ በምዕራፍ ፪ ፤ በምዕራፍ ፮ ፤ በምዕራፍ ፲ ፤ በምዕራፍ ፲፱ በነላ አይተናል ። በተለይም በምዕራፍ ፲ ቀጥሮ ፵፱ - ፵፮ እንዳየነው ቅዱስ ኢፕሮስ ትምህርት በመስጠት ላይ ሳለ መንፈስ ቅዱስ በሕዝቡ ላይ እንደ ወረደና መንፈስ ቅዱስን ከተቀበሉ በኋላ እንደ ተጠመቁ ተመልክተናል ። ዕውቀት ድንቅ ነው ። ቅዱስ ኢፕሮስ ፤ ተስፋው ለእናንተና ለልጆቻችሁ እግዚአብሔር አምላክችን ከሩቅም ከቅርብም ለሚጠራቸውም ሹሉ ነው ፤ ያለው ስለዚህና ይህን ስለ መሰለው ሹሉ መሆኑን እንረዳለን ።

፲፪ ፤ የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ ይህ ብቻ አይደለም ። እንደ ጌታ ስጦታ ድውይ መፈወስ ፤ ሙት ማስነሣት ፤ ለምጽዋችን ማገጸት ፤ ድኩማንን መርዳት ፤ ማስተማር ፤ ማንበብ ፤ መተርጎም ፤ በቋንቋ መናገር ፤ ሃይማኖት ፤ ምግባር ። ይህ ሹሉ ከአንዱ መንፈስ ቅዱስ ፤ ከአንዱ እግዚአብሔር ይገኛል ። እግዚአብሔር አንድ ሲሆን በመታደል የሚሠራ ብዙ ሥራ አለ ። መንፈስ ቅዱስም አንድ ሲሆን በመታደል የሚሰጥ ብዙ ሀብት አለ ።

፲፫ ፤ ይህንንም በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ ፭ ቀጥሮ ፲፭ እና ፲፮ ፤ ምዕራፍ ፲፱ ቀጥሮ ፲፪ መመልከት እንደሚቻለው ቅዱስ ኢፕሮስ በሚያልፍበት መንገድ ድውያንን በአልጋ እየደረደሩ ያስተኙዋቸው እንደ ነበሩ ፤ እርሱ በመንገድ ሲያልፍም ጥላው ያረፈበት ሹሉ ይፈወስ እንደ ነበር ፤ የቅዱስ እውሉንም ልብሱን ፤ መጠምጠሚያውን እየቆረጡ እየወሰዱ ከድውያን ላይ ሲያደርጉት ድውያን ይፈወሱ ፤ አጋንንትም ይወጡ እንደ ነበር የተጻፈውን ማንበብ ፤ መረዳት ይቻላል ።

፲፬ ፤ እንዲሁም በ፩ኛ ቆሮንቶስ ምዕራፍ ፲፪ ቀ ፱ - ፲፩ በተገለጠው ፤ መንፈስ አንድ ሲሆን ብዙ ሀብት ፤ እግዚአብሔር አንድ ሲሆን ሥራ ብዙ እንደ ሆነ ፤ ሹሉን በሹሉ የሚሠራም አንድ ሲሆን የተለያየ ገይል እንዳለ ተጽፎአል ፤ እንመልከተው ።

፲፭ ፤ ቀ ፲ ፱ ፤ ወመክፈልታት ሱታፈ ሀብት ሀለዉ እንዝ አሐዱ መንፈስ ። መንፈስ ቅዱስ አንድ ሲሆን ሀብት የማግኘት ልዩ ልዩ ዕድሎች አሉ ።

ቀ ፲ ፭ ፤ መክፈልታት ምግባር ሀለዉ እንዝ አሐዱ እግዚአብሔር ። እግዚአብሔር አንድ ሲሆን የሥራ ዕድሎች አሉ ።

ቀ ፲ ፮ ፤ ወመክፈልታት ገይል ሀለዉ እንዝ አሐዱ እግዚአብሔር ዘይገብር ኩሉ ውስተ ኩሉ ። ሹሉን በሹሉ የሚያደርግ እግዚአብሔር አንድ ሲሆንም ገይል የማድረግ ዕድሎች አሉ ።

ቀ ፲ ፯ ፤ እስመ ለለአሐዱ ዘዘዚአሁ ጸጋሁ በመንፈስ ቅዱስ ፤ ወለኩሉ በበመክፈልቱ እንዝ እግዚእ ይረድእ ። ለየአንዳንዱ በመንፈስ ቅዱስ የሚሰጠው ስጦታው ልዩ ልዩ ነውና ፤ ለሹሉም ጌታ እየረዳ እንደ ዕድሉ ይሰጠዋል ።

ቀ ፲ ፰ ፤ ወለለአሐዱ ይሁቦ ገዢ በከመ ይደልዎ ወይበቁዩ ፤ ወቦ ለዘይሁቦ ቃለ ጥበብ ፤ ወቦ ለዘይሁቦ ቃለ አእምሮ በመንፈስ ቅዱስ ።

ለእያንዳንዱ እንደሚገኘውና እንደሚጠቅመው በግልጽ ይሰጠዋል ፤ የጥበብ ቃል የሚሰጠው አለው ፤ በመንፈስ ቅዱስም የዕውቀት ቃልን የሚሰጠው አለው ።

ቀ ፡ ፱ ፡ ወቦ ለዘይሁቦ ሃይማኖት በመንፈስ ቅዱስ ፤ ወቦ ለዘይሁቦ አሦተ ዘያሐዩ ። በመንፈስ ቅዱስ ሃይማኖትን የሚሰጠው አለው ፤ ድውይ የሚፈውስ ሥልጣንም የሚሰጠው አለው ።

ቀ ፡ ፲ ፡ ወቦ ለዘይሁቦ ምግባረ ረድኤት ወገይል ፤ ወቦ ለዘይሁቦ ተነበዩ ፤ ወቦ ለዘይሁቦ በመንፈስ ቅዱስ ፍካሬ ያእምር ፤ ወቦ ለዘይሁቦ ያእምር ፍካሬ ዘንገረ በሐውርት ። የእርዳታና የገይል ሥራን የሚሰጠው አለው ፤ ትንቢት መናገርን የሚሰጠው አለው ፤ በመንፈስ ቅዱስ ትርጓሜ ማወቅን የሚሰጠው አለው ፤ የየእገናን ቋንቋ እንዲያውቅ ትርጓሜን የሚሰጠው አለው ።

ቀ ፡ ፲፩ ፡ ወለኩሉ ዝንቱ እሐዱ ውእቱ መንፈስ ቅዱስ ዘይረድኦሙ ለኩሉሙ ፤ ወባሕቱ ለኩሉሙ ይከፍሉሙ በዘመ ፈቀደ ። በዚህ ጉሉ ጉሉንም የሚረዳቸው መንፈስ ቅዱስ አንድ ነው ፤ ነገር ግን ለጉሉም እንደ ወደደ ያድላቸዋል ። (፩ ፡ ቆሮ ፡ ፲፪ ፡ ፱ - ፲፩ ::)

፲፮ ፡ እንግዲህ ከዚህ በላይ እንዳየነው በአንዲት ቤተ ክርስቲያን ፤ በአንዲት ሃይማኖት ፤ በአንዲት ጥምቀት ከአንድ እግዚአብሔር የሚሰጥ ፤ ለአማኞች ጉሉ የሚበቃ የማያልቅ ፤ የማይደርቅ ፤ የማያልፍ ፤ የማይነጥፍ ብዙ ሀብት እንዳለ እንረዳለን ። ጌታችን ፤ " በሰሜ የሚያምኑትን ይህች ተአምራት ትከተላቸዋለች ፤ በሰሜ አጋንንትን ያወጣሉ ፤ በሌላ ቋንቋም አዳዲስ ነገርን ይናገራሉ ። የምድር አራዊትን በእጃቸው ይይዛሉ ፤ የሚጎዳቸው ነገር የለም ፤ የሚገድል መርዝ ቢበሉ ቢጠጡም የሚነካቸው የለም ፤ በድውያን ላይም እጃቸውን ይጭናሉ ፤ ይዳስሳሉ ፤ ድውያንም ይፈውሳሉ ። ሲል ይህን ታላቅ መሣሪያ ለሐዋርያት ለምእመናኑ ሰጠ ። (ማር ፡ ፲፮ ፡ ፲፮ እና ፲፭ ::)

፲፯ ፡ በበግሉ ገምሳ ቀንም መንፈስ ቅዱስ መሣሪያዎቹን ለሐዋርያት ለምእመናን ሰጠ ። እነዚህ መሣሪያዎች ገይላቸው አይደክምም ፤ ስለታቸው አይበርድም ። ከዚያ ቀን ጀምሮ እስከ ዕለተ ምጽአት ከትውልድ ወደ ትውልድ እየተላለፉ ቤተ ክርስቲያን ልጆቿን ታስታጥቅባቸዋለች ። ሠራተኞችም ብዙዎች ናቸው ፤ መሣሪያዎቹም ለጉሉ ይበቃሉ ። ሠራተኞች ዕድሜ ስለሚገድባቸው ጉሉም በየጊዜአቸው ፤ በየተራቸው እየሠሩ ያልፋሉ ፤ ሌሎችም በሰፍራቸው ፤ በሥራቸው ይተካሉ ። መሣሪያዎች ግን ከፊተኞቹ ጋራ ዐብረው የማያልፉ ኗሪዎች ስለ ሹ ለተተዚዎች ይተላለፋሉ ። ሰጪ ፤ ነጂ ፤ ሺሚ ፤ ሻሪ እግዚአብሔር ግን ትናንትም ዛሬም አለ ፤ ነገም ለዘለዓለም ይኖራል ፤ አይለወጥም ። ምስጋና ለእርሱ ይኹን ፤ አሜን ።

ምዕራፍ ፡ ስድስት ::

* ወሰባ መጽአ እራቅሊመስ ዘእነ እፈኑ ለክሙ እምንበ አብ መንፈስ ጽድቅ ዘይወልእ እምንበ አብ ውእቱ ሰማዕትየ ። እኔ ከአብ ዘንድ የምልክላችሁ እራቅሊመስ ከአብ የሚወጣ የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ እርሱ ስለ እኔ ይመሰክራል ። " (ዮሐ ፡ ፲፭ ፡ ፳፮ ::)

፩ ፡ ምስክርነት ። ምስክር ሲባል ከጉለት ነገሮች ማለት ከእውነትና ከሐሰት አንዱ የሚለይበት ፤ የሚታወቅበት ገይል ነው ። በሥጋዊው ፤ በመንፈሳዊውም አቋም ይህ ይፈለጋል ። እግዚአብሔር አንድ ነው ፤ ከእርሱ የሚገኝም አንድ ብቻ ነው ። ይኸውም ጽድቅ (እውነት) ብቻ ነው ። ሐሰት ግን በኋላ ከጠላት የወጣ ፤ ከእርሱ የመጣ ነው ። ስለዚህም ለአይሁድ ጌታ ፤ " ከእግዚአብሔር የሰማሁትን እውነትን የምንግራችሁን ሰው ልትገድሉኝ ትሻላችሁ ፤ " ካለ በኋላ ፤ " እኛስ አባታችን እግዚአብሔር ነው ፤ " ሰላሉት ፤ " አንትሙስ እምእቡክሙ ሰይጣን አንትሙ ወፍትወቶ ለእቡክሙ ትግበሩ ትፈቅዱ ወውእቱስ ቀታሌ ነፍስ ሰብእ ውእቱ እምትካት ወኢይቀውም በጽድቅ እስመ አልቦ ጽድቅ በገቢሁ ወሰባሂ ይነብብ ሐሰተ እምእቡክሁ ይነብብ እስመ ሐሳዊ ውእቱ ወአቡሃ ለሐሰት ። እናንተስ ከአባታችሁ ከሰይጣን ናችሁ ፤ የአባታችሁን ፈቃድ ልታደርጉ ትወዳላችሁ ፤ እርሱ ከጥንት ጀምሮ ነፍስ ገዳይ ነው ፤ በእውነትም አይቆምም ፤ በእርሱ ዘንድ እውነት የለምና ፤ ሐሰትም በሚናገርበት ጊዜ ከራሱ አንቅቶ ይናገራል ፤ ሐሰተኛ ነውና ፤ የሐሰትም አባት ነውና ፤ " ብሏቸዋል ። (ዮሐ ፡ ፮ ፡ ፶፩ ::)

፪ ፡ ይህ ክፉ ጠላት ነው እውነተኛው አምላክ እግዚአብሔር ለሰው የሰጠውን ፤ የሚሰጠውን እውነተኛ መምሪያ ጉሉ ሰው እንዳይቀበል በንጹሕ ዘር ላይ እንክርዳድ እየዘራ ፤ በእውነት ላይ ሐሰት እየደባለቀ አዳምና ሔዋንን እንደ እግዚአብሔር ትሆናላችሁ ብሎ ማሳት ከጀመረበት ቀን አንሥቶ ሰውን ሲዋጋ የሚኖር ፤ ሰውን ከእግዚአብሔር ሲለየው ፤ እርሱ በርሱ ሲያጣላው ፤ ሲያናክሰው ፤ ሲያቋስለው ፤ ሲያደባድበው ፤ ሲያጋድለው ፤ መልካሙን ትቶ ክፉውን ፤ ጽድቁን ትቶ ኃጢአቱን ፤ እምነቱን ትቶ ክሕደቱን ፤ እውነቱን ትቶ ሐሰቱን እንዲከተል በማድረግ ሲዋጋው ፤ ሲታገለው የሚኖር ይህ ክፉ ጠላት ነው ። (ዘፍ ፡ ፫ ፡ ፩ እና ፭ ። ማቴ ፡ ፲፫ ፡ ፳፭ - ፳፱ ::)

፫ ፡ ስለዚህ እውነትና ሐሰት በሰው ሕይወትና በግለሙ ዐብረው ይኖራሉ ። የሰው ጠላቱ ዲያብሉስ እንደ ተራብ አንበሳ ሰውን ሲያድን ይኖራል ። ሰው ነቅቶ ባመነው እምነት ፤ በተማረው ትምህርት ጸንቶ ካልተዋጋው ጉል ጊዜም አደጋ ያደርሰበታል ። ስለዚህ ቅዱሳን ሐዋርያት ሰው ጉሉ ሳይተኛ ፤ ሳያንቀሳፉ ጠላቱን እንዲከላከል ትምህርት ሰጥተዋል ። (ኤፌ ፡ ፮ ፡ ፲ - ፲፮ ። ፩ ኤፕ ፡ ፭ ፡ ፭ ::) በዚህ መሠረት ሰው ተግባ ፤ ነቅቶ እውነትን መሻት ፤ እውነትን ለማግኘትም እውነተኛውን ምስክር መፈለግ ፤ ማግኘት ፤ መስማት ፤ ማየት ፤ መረዳት ይገባዋል ።

፬ ፡ ሰይጣን ትግሉን ከጀመረበት ጊዜ አንሥቶ በሰው መካከል መለያየት እየሰፋ ፤ በሐሰት መካከልም እየበዛ ስለ ሼደ እግዚአብሔር በሙሴ አማካይነት

በሰጠው ሕግ ነገር ጉሉ በጉሉት ፡ በሦስት ምስክርነት እንዲጸና ወስኖ ሲሠራበት ኖርአል ። ዘፋገም ፤፤ ፡ ፤ መመልከት ይቻላል ። በማንኛውም አቅጣጫ ምስክርነት ያስፈልጋል ። በሃይማኖትም እንጽር ሰው ሲሆን ከእግዚአብሔር በተሰጠው ዕውቀት ፡ ያለዚያም በሥነ ፍጥረት ሕይወትና አመራር አምላኩን ሲፈልግ ፡ ሊያውቅ እንደሚገባ በብዙ ስፍራ ተጽፎአል ። በተለይም ጉል ጊዜ እግዚአብሔር ሥራውን ያለ ምስክር እንዳልተወ ቅዱስ ጳውሎስ በሰፊው አስተምርአል ። (ዮሐ ፡ ሥራ ፤፤ ፡ ፤፤ - ፤፮ ።) ቀደም ሲል በአበው ፡ በክቢያት ዘመን ሲናገር ፡ ሲያናገር ፡ ሲመሰክር ፡ ሲያስመሰክር ኖርአል ። ትንቢተ ኢሳይያስ ፵፪ ፡ ፵፮ እና ፵፭ ማንበብ ፡ መመልከት ይጠቅማል ።

፩ ፡ አጉንም ፡ አኮ በመልእክ ወእኮ በተንባል አላ ለሊሁ ይመጽእ ወያድገኛው ። በመልእክተኛና በእማላጅ ሳይሆን እርሱ ራሱ መጥቶ ያድናቸዋል ። (ኢሳ ፡ ፭፫ ፡ ፩ እና ፱ ገእዘን ተመልከት ።) ተብሎ የተነገረለት አምላክ እርሱ ራሱ ሰው ሆኖ ፡ በሥጋ ተገልጦ ያነጋገራቸው እስራኤል እርሱን ለማወቅ ፡ ለመቀበል ምስክር ሰላጠላቸው ጌታ ሰባት ምስክርነት ያስቀምጣል ። እነርሱም የሚከተሉት ናቸው ።

፩ ፡ ዮሐንስ መጥምቅ ፡ ሥራ እና አብ ። ጌታ ስለዚህ ሲናገር እንዲህ ይላል ። " ወእመስ ለልዩ ስምዐ ኮንኮ ለርእሰዩ ኢኮነ ጽድቅ ስምዐ። ወባሕቱ ካልእ ውእቱ ሰማዕትየ ወእኦምር ከመ ጽድቅ ውእቱ ስምዐ ዘስምዐ በእንቲእየ ። እኔ ለራሴ ብመሰክር ምስክርነቴ እውነት አይሆንም ነበር ። ነገር ግን ለእኔ የሚመሰክር ሌላ ነው ፤ ስለ እኔ የመሰከረው ምስክርነቱም እውነት እንደ ሆነ ዐውቃለሁ ። " (ዮሐ ፡ ፩ ፡ ፱፭ እና ፱፮ ።) " እኮነ አንትሙ ለአከሙ ገብ ፀሐንስ ወነገረከሙ ስምዐ በጽድቅ ። ወእንስ እኮ ስምዐ ሰብእ ዘእፈቅድ ፤ ወባሕቱ ዘንተ እብል ከመ አንትሙ ትእመኑ ወትድገኑ ። ዝንቱ ውእቱ ማኅቶት ዘየገቱ ወያበርህ ወእንትሙ ፈቀድከሙ ትትፈሥቱ በብርሃኑ አሐተ ሰዓተ ። ወእንስ ብዩ ሰማዕት ዘየበሊ እምስምዐ ዮሐንስ ፤ እስመ ግብር ዘወሀበኒ አቡየ ከመ እግበር ወእፈጽም ውእቱ ግብር ዘእንብር ሰማዕትየ ከመ አብ ፈነወኒ ። ወእቡየ ዘፈነወኒ ውእቱ ሰማዕትየ ፤ ወእምእመ ኮንከሙ ቃሉ ኢሰማዕከሙ ፤ ወራእዮሂ ኢርእከሙ ። እናንተ ወደ ዮሐንስ ልካችሁ አልነበረምን ፤ እርሱስ ምስክርነቱን በእውነት ነግሮአችሁ አልነበረምን ። እኔ ግን ፤ የሰውን ምስክርነት የምኻ አይደለሁም ፤ እናንተ አምናችሁ ትድኑ ዘንድ ይህን ተናገርኩ እንጂ ። የሚነድ የሚያበራ ፋና ይህ ነው ፤ እናንተም እንዲት ሰዓት በብርሃኑ ደስ ሊላችሁ ወደዳችሁ ። እኔ ከዮሐንስ ምስክርነት የሚበልጥ ምስክር አለኝ ፤ ልሠራው ልፈጽመው አባቴ የሰጠኝ ሥራ ፤ አብ እንደ ላከኝ ያ የምሠራው ሥራ ምስክረ ነውና ። የላከኝ አባቴም ምስክረ ነው ፤ ከኾናችሁም ጀምሮ ቃሉን አልሰማችሁም ፤ መልኩንም አላያችሁም ፤ ሲል ሦስት ምስክርነት ጠቅሶ ቃሉን አጽንቶአል ። (ዮሐ ፡ ፩ ፡ ፱፫ - ፱፯ ።)

፪ ፡ መጥምቁ ዮሐንስ ፡ እኔ የማውቀው አይደለሁም ፤ ግን በውሃ ላጠምቅ የላከኝ እርሱ ፤ መንፈስ ቅዱስ ከሰማይ ወርዶ ሲያርፍበት የምታየው በመንፈስ ቅዱስ በእሳት የሚያጠምቅ እርሱ ነው ፤ አለኝ ። እኔም እየሁ ፤ እርሱ የእግዚአብሔር ልጅ እንደ ሆነ መሰከርኩ ፤ ብሏል ። ዮሐንስ ፡ ከእኔ በፊት የነበረ ፤ ከእኔ በኋላ የሚመጣ ሰው ፤ እኔ የሚማውን ክር እንኳ ልፈታለት

የማይገባኝ ፤ እናንተ የማታውቁት በመካከላችሁ ቆሟል ። የዓለምን ጋጢአት የሚያስወግደው የእግዚአብሔር በግ እነሆ ። ይህንና ይህን የመሳሰሉትን የምስክር ቃላት ሲሰጥ አይሁድ ለመፈታተን አንተ ማንህ ? ኤልያስ ነህ ? ወይስ ነቢይ ነህ ? እያሉ ቢጠይቁት ፡ እኔ ክርስቶስም ፡ ኤልያስም ፡ ነቢይም አይደለሁም ። ነቢዩ ኢሳይያስ እንደ ተናገረው በምድረ በፃ የሚመህ ዐ ዋጅ ነጋሪ ነኝ ፤ ብሎ መልሰላቸው ነበር ። ጌታም ይህን እንዲያስታውሱት ጠቅሶ ዮሐንስ ስለ እርሱ እውነት መመስከሩን ፤ ቢሆንም እርሱ የሰው ምስክር የማይኻ መሆኑን ፤ ከዚያ ደብልጥ በጌትነቱ የሚሠራው ሥራ ፤ የባሕርይ አባቱም የሚመሰክርለት መሆኑን ገልጦ ምስክርነታቸው የማይታበል መሆኑን አረጋግጧል ።

፫ ፡ ቀጥሎም ፡ ከኾነ ጀምሮ ቃሉን አልሰማችሁም ፤ መልኩንም አላያችሁም ፤ ቃሉም የለባችሁም ፤ በእናንተ ዘንድም አይኖርም ፤ እርሱ የላከውን እርሱን አላመናችሁምና ፤ ብሎ እነርሱ በሙሴ ፤ በነቢያት በተገለጠላቸው መሠረት ቃሉን መርምረው ፤ ሰባጌውን ቀጥረው የተሰጡ ቀን መድረሱን ፤ አምላክ ሥጋ መልበሱን አምነው እርሱን መቀበል ሲገባቸው እርሱን እነቢ ብለው በመጸሕፍት ነቢያት ፤ በአሪተ መሴ ሊትነታቸው ሲመኩ ሰላያቸው ፤ በመጸሕፍቱ ውስጥ ያለውን ታዩ ዘንድ ሹ ፤ መርምሩ ፤ በእነርሱ የዘለዓለም ሕይወትን የምታገኙ ይመስላችኋልና ። እነርሱም ስለ እኔ የሚመሰክሩ ናቸው ። እኔ የምከሰሳችሁ አይምሰሳችሁ ፤ ከአብ ዘንድ የሚከሰሳችሁ መሴ አለ ወይም የሚከሰሳችሁ መሴ ነው ፤ ብሎ መሴና ነቢያት ፤ መጸሕፍቶቻቸውም ስለ እርሱ እንደሚመሰክሩ ገልጦአል ። (ዮሐ ፡ ፩ ፡ ፱፯ - ፵፯ ።)

፬ ፡ ምስክር እራት ሆነ ። ዮሐንስ ፡ ሥራ ፡ አብ ፡ መጸሕፍት ። አጉንም እንደገና ፡ በአሪታችሁ የጉሉት የሦስት ምስክርነት ቃል የታመነ ነው ተብሎ ተጽፎአል ። ስለዚህም እኔ ለራሴ እመስክራለሁ ፤ የላከኝ አብም ይመሰክራል ፤ ሲል የራሱን ምስክርነት ከአብ ምስክርነት አስተባብሮ ቃሉን ያጽናል ። (ዮሐ ፡ ፩ ፡ ፲፮ ።) ልብ ያላሰበውን ቃል አይናገርምና ፤ ቃል ፡ ሕሊና የሌለው ልብ አይባልምና ፤ ከልብ ያልተገኘ ፤ የማይገኝ ቃልም የለምና ፤ ስለዚህም ፤ ወገእኩ እምአብ ወመጸእኩ ውስተ ዓለም ፤ ከአብ ወጥቼ ወደ ዓለም መጣሁ እያለ ፤ ስለ ራሱ ይመሰክራል ፤ ይናገራል ፤ ያስተምራልና ፤ አብም ፤ የምወደው ልጄ ይህ ነው ፤ እርሱን ስሙት ፤ በማለት በዮርዳኖስ ፤ በደብረ ታቦር መስክርለታልና ፤ እኔ ለራሴ እመስክራለሁ ፤ የላከኝ አብም ምስክረ ነው ፤ አለ ። (ዮሐ ፡ ፩ ፡ ፱፮ ። ፲፮ ፡ ፩፭ ። ማቴ ፤ ፫ ፡ ፲፯ ። ፲፯ ፡ ፩ ።) ምስክር አምስት ሆነ ።

፭ ፡ ከዚህ በኋላ ደግሞ ፡ እኔ ከአብ ዘንድ የምልከላችሁ ከአብ የሚወጣ የእውነት መንፈስ ጳራቅሊጦስ ስለ እኔ ይመሰክራል ፤ አለ ። እም መንፈስ ቅዱስ ከበዓለ ኅምሳ ጀምሮ ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው የሆነ አምላክ መሆኑን ለዓለም ሲመሰክር ይቆራል ። ምስክርነቱም ቃልን ፤ ሥራን ፤ ትምህርትንና ተአምራትን ያስተባብረ ነው ። ሹኔታው ባለፈው ከሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ምዕራፍ ፪ እና ፮ ፤ ፲ ፤ ፲፱ ጠቅሰን ያሳየውን ይመሰላል ። ይህ እስከ ዓለም ፍጻሜ አይገታም ። ተቀባይ አማኝ ለመሆን መብቃቱ ካለ እጋው

አይከለከልም ። ወንድና ሴት ፣ ጌታና አገልጋይ ፣ ታላቅና ታናሽ አይለዩበትም ። የክርስቶስ የኾነ ሹሉ ይቀበላል ።

፲፩ ፡ መንፈስ ቅዱስ ያላደረበት ሊኖሩበት ክርስቶስ አምላክ ነው ብሎ ማመን አይችልም ። መንፈስ ቅዱስ ያደረበት ከኾነ ደግሞ ሊኖሩበት ክርስቶስ ፍጡር ነው ፣ መልእክተኛ ነው ፣ አማላጅ ነው ፣ ነቢይ ነው ፣ ከእግዚአብሔር ባለሚሉች አንዱ ነው ሌላ አይችልም ። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ስለ መንፈስ ቅዱስ ጥልቅ ረቂቅ ሥራ ሊያስተምረን ፣ ሊያነቃን ፣ ሊቀሰቅሰን ፣ ሊሰለን ፣ ሊያተባን በፈለገበት አንቀጽ ፡ “ ወበእንተዝ እሚህረከመ ከመ አልቦ ዘይነብብ በመንፈስ እግዚአብሔር ወይብል ውጉዝ ሊኖሩበት ፣ ወአልቦ ዘይክል ብሂለ እግዚአብሔር ሊኖሩበት ዘእንበላ ዘመንፈስ ቅዱስ ላዕሊሁ ። ስለዚህም በእግዚአብሔር መንፈስ ተቃኝቶ የሚኖር ከኾነ ሊኖሩበት ፍጡር ነው የሚል እንደሌለ እነግራችኋለሁ ፤ መንፈስ ቅዱስ ካደረበት ሰው በቀርም ሊኖሩበት የባሕርይ አምላክ ነው ብሎ ሊያምን የሚችል የለም ፤ “ ብሏል ። (፩ ቆሮ ፡ ፲፪ ፡ ፫)

በዚህም መንፈስ ቅዱስ ካደረበት አምላክን የሚጋፋ ፣ የሚሳደብ ፣ ፍጡር ፣ መልእክተኛ ፣ አማላጅ የሚልና ራሱን ለፍርድ የሚያዘጋጅ እንደሌለ ፣ በሃይማኖት መንፈስ ቅዱስን ካልተቀበሉ ፣ የመንፈስ ቅዱስን እርዳታ በጥምቀት ፣ በቅብዓት ፣ በቀርባን ፣ በቅመት ፣ በጸጋ ካላገኙ ደግሞ በፍልስፍና ፣ በምርመራ ፣ በብልጣ ብልጥነት ክርስቶስ አምላክ መኾኑን ማወቅ መረዳት ፣ ልጅነትን ማግኘት እንደማይቻል ያሳየናል ። ስለዚህም እላይ እንደ ጠቀስነው መንፈስ ቅዱስ በሐዋርያት ፣ በነቢያት ፣ በመምህራን ፣ በጠባቂዎች ፣ በሊቃውንት አንድ ዕድላቸው መጠን እያደረ ምስጢረ ሥላሴን ፣ ምስጢረ ሥጋዊን ያስተምራል ።

፲፪ ፡ ቅዱሳን በአገልግሎት ሥራ እንዲጸኑ ሹላችንም በሃይማኖት የእግዚአብሔርን ልጅ በማወቅ አንድ እስክንኾን ድረስ ፣ አካለ መጠን እንዳደረሰ እንደ አንድ ሰው መሆኑ ባለ አእምሮ እንድንኾን ፣ በነፋስ ገይል እንደሚገፋና እንደሚፍገመገም ልጅ ተንኮለናች ሰውን ለማሳት በሚያውጠነጥነት የተንኮል ትምህርት ሹሉ የምንሳብ እንዳንኾን መንፈስ ቅዱስ ይረዳናል ።

፲፫ ፡ የምስጢረ ሥጋዊ ነገር በጣም እጅግ በጣም ጥልቅ ረቂቅ ስለ ኾነ ማንም ሊመረምረው ሊናገረው አይችልም ። የዐዋቂዎች ሙያም አይደለም ። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ማንም ሊመረምረው የማይችል መኾኑን ለማሳየት በሰጠው ማብራሪያው ፡ “ ዐይን ያላየው ፣ ጆሮ ያልሰማው ፣ የሰው ልቡና ያላሰበው ፣ እግዚአብሔር ለወዳጆቹ ያዘጋጀው ነው ፤ “ ካለ በኋላ ፡ “ ይህን ዐይን ያላየውን ፣ ጆሮ ያልሰማውን ፣ የሰው ልቡና ያላሰበውን ነገር እግዚአብሔር ለእኛ በመንፈስ ቅዱስ ገለጠልን ። መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔርን የማይመረመረውን ጥልቅ ረቂቅ ባሕርይን ፣ ሥራውን ይመረምራል ፤ ይገልጻልና ፤ “ ይላል ።

፲፬ ፡ ቀጥሎም ፡ “ ካደረግንበት ከነፍሱ በስተቀር በሰው ልቡና ያለውን ማን ያውቃል ፤ “ በማለት ይጠይቅና ፤ “ እንዲሁም የእግዚአብሔርንም ዐላብ በባሕርይ ካለ ከመንፈስ ቅዱስ በቀር የሚያውቅ ሌላ የለም ፤ እኛም እኩ የዚህን

ግለሞ መንፈስ የተቀበልን አይደለም ፤ ከእግዚአብሔር የኾነውን መንፈስ ተቀበልን እንጂ ፤ እግዚአብሔር የሰጠንን ጸጋ እናውቅ ዘንድ ።

፲፭ ፡ “ ይህም ትምህርታችን ከሰው የተገኘ ትምህርት አይደለም ፤ መንፈስ ቅዱስ የገለጸው ትምህርት ነው እንጂ ፤ መንፈሳዊ ጥበብ ከመንፈስ ቅዱስ የሚኾነውን መርምረው ለሚያውቁ ለመንፈሳውያን ነው ፤ “ ይላል ።

፲፮ ፡ በዚህ ሳይወሰን ፡ “ የእግዚአብሔርን ዐላብ ማን ያውቃል ፤ አማካሪውስ ማንው ፤ እኛ ግን የክርስቶስ ዐላብ አለን ፤ “ ብሎ መንፈስ ቅዱስ በገለጠው ትምህርት እግዚአብሔር ዐስቦ ረቅዶ የሠራውን በልጁ ቢዛነት የተረጸመውን ፤ ልጁ ፣ ቃሉ ጌታችን ሊኖሩበት ክርስቶስ በመልክ የሚመስለው ፣ በባሕርይ የሚተካከለው ፣ የማይለየው ፣ ከእርሱ ጋር አንድ መኾኑን ፣ የአንዱን አምላክ የባሕርይ አንድነት ፣ የአካል ሦስትነት የምናውቅበት ዐላብ ለክርስቲያኖች የተሰጠ መኾኑን ይገልጻል ። ይህም በመንፈስ ቅዱስ ምስክርነት የተገኘ ፣ መንፈስ ቅዱስ የገለጠው መኾኑን ያረጋግጣል ። (፩ ቆሮ ፡ ፮ ፡ ፱ - ፲፮) ምስክር በድሰት ኾነ ።

፲፯ ፡ ይኾን እንጂ ሥጋዊ ደማዊ ሰው የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ደስ እንደማያስኘው ፣ ቢነገሩትም እንደማይቀበሉው ፣ ያላዋቂነትም እንደሚመስለው ገልጾ ፤ “ መንፈሳዊ ጥበብ የመንፈስ ቅዱስን ሥራ ለሚያውቁ ፣ ለሚረዱ ለመንፈሳውያን ነው ፤ “ ያለውን ሲያጠቃልል ፤ “ መንፈስ ቅዱስ የማይመረመር እንደ ኾነ መንፈስ ቅዱስ ያደረባቸው ሰዎችም በደካማ ሕሊና ሊገመገሙ የማይቻል በመኾኑ መንፈስ ቅዱስ ያደረበት ሰው እርሱ ሹሉን ይመረምራል ፤ እርሱን ግን የሚመረምረው የለም ፤ “ ሌላ ዐላቡን ይዘጋል ። (፩ ቆሮ ፡ ፮ ፡ ፲፭)

፲፰ ፡ ሰባተኛ ምስክር ። “ ወአንትሙሂ ሰማዕትየ ፤ እስመ እምትካት ሀለውከመ ምስሌየ ። እናንተም ምስክርኹ ናችሁ ፤ ከመጀመሪያው ዐብራችሁኝ ናችሁና ። “ (ዮሐ ፡ ፲፭ ፡ ፩) ይህ ሰባተኛው ምስክርነት የሐዋርያት ድርሻ ነው ። “ ትካት ” የሚለው ቃል መጀመሪያን ፣ መነሻን ያመለክታል ። በመዝሙር ፲፪ ፡ ፪ ከተጻፈው ፡ “ እቤቱ ዙፋንህ ከጥንት ጀምሮ የነበረ ነው ፤ አንተም ከጥንት እስከ ዘለዋለም ነህ ፤ “ ከሚለው የተለየ በመኾኑ ጌታ ትምህርት የጀመረበትን ጊዜ ያመለክታል ። ስለዚህም አኩን የተጠፋት ተጠምቆ ፣ ዐርብ መዓልት ፣ ዐርብ ሌሊትም ጸዋ ፣ ከሰዊጣን ተፈትና ፣ ድል ነሥቶ ፤ “ መንግሥተ ሰማያት ቀርባለችና ንሐላ ገቡ ፤ “ በማለት ትምህርቱን ሲጀምር ፤ “ ኑ ተከተሉኝ ፤ “ ብሎ የጠራቸው ፤ በእነርሱም በኩል በግብር እንዲመስሉት ፣ በእግር እንዲከተሉት ክርስቲያኖችን ሹሉ የጠራባቸው ፤ ያስተማረውን ትምህርት ፣ የሠራውን ምግባር ትፋፋት ፣ ያደረገውን ልዩ ልዩ ተአምራት ፣ ያዩ ፣ የሰሙ ፣ አይተናል ፣ ሰምተናል ብለው በሙሉ አፋቸው ሊመሰክሩ የሚችሉ ምስክሮች ናቸው ።

፲፱ ፡ ወዲያውም ፤ “ ድውያንን ፈውሱ ፤ ሙታንን አንሡ ፤ ለምጸሞችን አንጹ ፤ አጋንንትን አውጡ ። በልግስና የተቀበላችሁትን በልግስና ሰጡ ፤ ያለ ዋጋ የተቀበላችሁትን ያለ ዋጋ ሰጡ ። ሰላምን ፣ ትምህርትን ዐድሉ ዐደላድሉ ፤

እሠሩ ፡ ፍቱ ፡ አስተምሩ ፡ አጥምቁ ፡ አቁሩቡ ፡ ንሱላ የሚገቡትን ተቀበሉ ፡ ጋጢአትን ይቅር በሉ ፡ * ሲል በወንጌል መንበር ላይ የሾማቸው ፡ ከእርሱ የተቀበሉትን ሀብት ፡ ስርየት ፡ ልጅነት ፡ ትምህርት ፡ ተአምራት ፡ ምግባር ትሩፋት ለተከታዮቻቸው ሲያስተላልፉ ፡ ሠርተው ሲያሳዩ ፡ ሊመሩ ፡ ሊሠሩ ፡ ሊያሠሩ ፡ ክርስቶስ በደሙ የዋጀትን ቤተክርስቲያን ሊጠብቁ መንፈስ ቅዱስ የሾማቸው ለእግዚአብሔር ወንጌል የተለዩ የክርስቶስ ተጠሪዎች ናቸው ።

፩ ፡ ስለዚህም ለሥራ በተሰማሩበት ዓለም ከእርሱ ያዩትን ፡ የሰሙትን ፡ በወይን በጀሮ የተቀበሉትን ፡ ጉሉ የትምህርቱን በትምህርት ፡ የትሩፋቱን በትሩፋት ፡ የተአምራቱን በተአምራት አስተላለፉ ። * ከተነሣ በጓላ በ፵ ቀን ከእርሱ ጋራ አብረን የበላን የጠጣን ፡ ሞቱን ፡ ትንሣኤውን ፡ ዕርገቱን ያየን ምስክሮቹ እኛ ነን ። እኛን ለምን ታደንቁናላችሁ ፡ በገይላችን ፡ በጉልበታችን እንደ አደረግነው አድርጋችሁ ለምን ትመለከቱናላችሁ ፡ * ሲሉ የሰጡትን ሰፋ ያለ ምስክርነት ቀጠሉ እናያለን። (ዮሐ ፡ ሥራ ፩ ፡ ፩ - ፱ ። ፲ ፡ ፱፩ - ፱፫ ።)

፪፩ ፡ ቅዱስ ኢፕሮስና ቅዱስ ዮሐንስ አንድ ቀን ወደ ምክራብ ሲገቡ በምክራብ በር ተቀምጦ ምጽዋት ሲለምን የነበረ ድውይ እንደ ልማዱ ምጽዋት ለመናቸው ። ቅዱስ ኢፕሮስም ፡ * እኔ ገንዘብ የለኝም ፡ ይልቁንስ ካለኝ ልስጥህ ፡ በሊዮስስ ክርስቶስ ስም ተነሥ ፡ * አለው ። ወዲያውም መሉ ጤና ፡ መሉ አካል አግኝቶ እንደ አልታመመ ተነሥቶ ከእነርሱ ጋር እኩል እየተራመደ እግዚአብሔርን እያመሰገነ ወደ መቅደስ ሲገባ ያዩት ጉሉ ያ ምጽዋት ለማቸ ድኻ በሽተኛ ዛሬ መሉ አካል ያለው ሰው ገና ቆሞ ሲጼድ ፡ እግዚአብሔርን ሲያመሰግን አይተው ተደነቁ ። በእነ ቅዱስ ኢፕሮስ ሥራም ተገረመ ። ቅዱስ ኢፕሮስም ይህን አይቶ እንዲህ አላቸው ።

፪፪ ፡ * እናንተ የእስራኤል ሰዎች ፡ ይህንን ምን ታደንቃላችሁ ፡ እኛንስ እንደ ሌላ ነገር ለምን አትከራችሁ ታዩናላችሁ ፡ ይህን ሰው በጽድቃችን ፡ በገይላችን በእግሩ እንዲጼድ እንዳደረግነው አድርጋችሁ ለምን ትመለከቱናላችሁ ። እርሱ (ኢላጦስ) ሊያድነው ወድዶ ሳለ እንቢ ብላችሁ ለኢላጦስ አሳልፋችሁ የሰጣችሁትን ፡ እናንተ በኢላጦስ ፊት የካዳችሁትን ፡ የሰቀላችሁትን ልጁን ሊዮስስ ክርስቶስን የለባቶቻችን አምላክ የአብርሃም አምላክ ፡ የይስሐቅ አምላክ ፡ የያዕቆብ አምላክ ገለጠው ፡ አከበረው ።

፪፫ ፡ * እናንተ እውነተኛውን አምላክ ካዳችሁት ፡ ነፍስ ገዳዩንም ሰው እንዲያድንላቸው ለመናቸሁ ። የሕይወትን ባለቤት ግን ገደላችሁት ፡ እግዚአብሔር ከሙታን ለይቶ አስነሣው ፡ እኛም ምስክሮቹ ነን ። ስሙንም በማመን ይህን የምታዩትን የምታውቁትን ደካማ በሽተኛ አጠነክረው ፡ እርሱንም በማመን በፊታችሁ ቆሞ እንደምታዩት ይህን ሕይወት ሰጠው ፡ * ሲሉ መስከረዋል ። (ዮሐ ፡ ሥራ ፫ ፡ ፩ - ፲፮ ። ፲ ፡ ፱፮ ።) ከዚህም ጋራ አሪት ነቢያት ጉሉም ለጌታችን ለአምላካችን ለመድኃኒታችን ለሊዮስስ ክርስቶስ እንደ መሰከሩ ፡ ሲመሰክሩም እንደሚኖሩ ቅዱሳን ሐዋርያት መስከረዋል ። (ዮሐ ፡ ሥራ ፲ ፡ ፱፫ ። ሮሜ ፫ ፡ ፳፪ ።) ሰባተኛው ምስክርነት ደረሰ ።

፪፬ ፡ መሠረቱን አስቀመጥን እንጂ ስለ ክርስቶስ በቤተ ክርስቲያን የሚሰጠው ምስክርነት ሃይማኖትና እግን ካሉ እስከ ዓለም ፍጻሜ አይገታም ። ገይል ፡ ሥልጣን ፡ ጌትነት ፡ ቸርነት ገንዘብ ነው ። ምስጋና ለእርሱ ይኹን ፡ እሜን ።

ምዕራፍ ፡ ሰባት ።

* እመኑ ከመ እነ በአብ ወላብ ብየ ፡ ወእመ እኩስ በእንተ ገብርየ እመኑኒ ። እኔ በአብ እንዳለሁ አብም በእኔ እንዳለ እመኑ ፡ ያለዚያም በሥራዬ እመኑኝ ። * (ዮሐ ፡ ፲፪ ፡ ፲፩ ።)

፩ ፡ * እኔ በአብ እንዳለሁ አብም በእኔ እንዳለ እመኑ ፡ ያለዚያም በሥራዬ እመኑኝ ፡ * ይላል ጌታ ። ሥራ ለማንኛውም ማን መኾኑን ይመሰክራል ። ዝሬ በግብርናው ፡ ነጋዴ በንግዱ ፡ ጸሓፊ በጽሕፈቱ ፡ እናጢ በሕንጻው ፡ ሸማኔ በቁጢቱ ፡ ደጓሽ በድጉሳቱ ፡ ባለሙያ ጉሉ በሙያው ይታወቃል ። ከዚህ ይበልጥ ይህን ዓለም ካለመናር ወደ መናር አምጥቶ የሚመራ ፡ የሚመግብ ፡ የሚያስተዳድር ፡ የሚጠብቅ አምላክ በሥን ፍጥረት ይታወቃል ፡ በሥራውም ይታወቃል ።

፪ ፡ * ሰማዮች የእግዚአብሔርን ምስጋና ይናገራሉ ፡ ሰማዮች የእጆቹን ሥራ ይመሰክራሉ ፡ ቀን ለቀን ነገርን ትናገራለች ፡ ሌሊት ለሌሊት ጥበብን ታስተምራለች ፡ ከቃላቸው ያልተሰማ ነገር ፡ ያልተገለጠ ምስጢር የለም ፡ ነገራቸው በምድር ጉሉ ወጣ ፡ ነግራቸው እስከ ዓለም ዳርቻ ደረሰ ፡ * ይላል መጽሐፍ ። (መዝ ፡ ፲፮ ፡ ፩ - ፫ ።) የሰማይን የምድርን ፡ የቀንን የሌሊትን ሥን ፍጥረት ዐውቆ ፡ አጥንቶ ፡ ተመራምሮ ፈጣሪያቸውን ማወቅ ለሰው ልጅ ተገቢው ነው ። እግዚአብሔር እነዚህንና ሌላውንም ፍጥረት ሲፈጥር አምላል ፡ መርገፍ ፡ ንድፍ ፡ ጥላን የሰጠው ወይም ምክር ያካረለው የለም ። ላድርግ ያለውን ጉሉ ይኹን ብሉ አደረገ ። ጌትነቱ ፡ ገያልነቱ ፡ ጉሉን ቻይነቱ የሚታወቀው ይህን ጉሉ በሥልጣኑ በመሥራቱ ነው ።

፫ ፡ እላይ የጠቀስናቸው ባለሙያዎች ከቀደመአቸው ትምህርት ፡ ዕውቀት ፡ ልምድ ፡ ሙያ ቀስመው ነው ባለሙያዎች የሚባሉ ። በዚያው የሚኮሩ ከሌላ ባገኙት ነው ። ቅዱስ ጳውሎስ ፡ * ከንደኛህ ያላገኘኸው ከንደኛህ ያልቀሰምኸው ፡ ከንደኛህ ያልተማርኸው ያልተቀበልኸው ምን አለህ ፡ ያለህን ያገኘኸው ከሌላ ከኾነስ እንዳልተቀበለ ለምን ትከራለህ ፡ * ይላል ። (፩ ቆሮ ፡ ፩ ፡ ፮ ፡ ፯ እና ፳ ።) ሰው ማንኛውም ቢያውቅ ከመሰሉ ተምሮ ነው ። ያለዚያም እግዚአብሔር በሰጠው እለምር እግዚአብሔር እከናውኖ እሚልቶ ከፈጠረለት ከሥን ፍጥረት ትምህርት ወስዶ ነው ። ምን ገና በሙያው ይከበርበታል ፡ ይመሰገንበታል ፡ ይከራበታል ። ዓለም ይህን ያውቃል ።

፬ ፡ * ጌታ እኔ በአብ እንዳለሁ አብም በእኔ እንዳለ እመኑ ፡ ያለዚያም በሥራዬ እመኑኝ ። አባቴ እስከዛሬ ያደርጋል ፡ ይሠራል ፡ እኔም አደርጋለሁ ፡ እሠራለሁ ። * (ዮሐ ፡ ፩ ፡ ፲፮ ።) * በአባቴ ስም የምሠራው ሥራ ምስክረ ነው ፡ * ይላል ። (ዮሐ ፡ ፩ ፡ ፱፮ ።) ጌታ በሥራዬ እመኑ ሲል ቀደም

ብሉን እንደ ጠቀሰናቸው ባለሙያዎች በተምሮ በተመከሮ ያገኘው አይደለም ። የባሕርይ አባቱ ፣ እርሱ ፣ የባሕርይ ሕይወቱ መንፈስ ቅዱስ በአካላት የማይጠቃለሉ ፣ የማይቀላቀሉ ሦስት ሴኾን ፣ በባሕርይ የማይለያይ ፣ የማይከፋፈል ፣ የማይነጣጠል እንደ እግዚአብሔር ፣ እንደ አምላክ ነውና ፣ አብ የሚያበቃው ፣ ወልድ ይኹን የሚለው ፣ መንፈስ ቅዱስ በሥራ የሚገልጸው ፍጥረት ሹሉ የእንደ እግዚአብሔር ሥራ ነው። ስለዚህም በጥንተ ፍጥረት በእንደ ክብር ፣ በእንደ ግብር ፣ በእንደ ሥልጣን በአባቱ ህልው ሹና ዓለምን የፈጠረ ፣ ዛሬ ሰው ሹና በሥጋ የተገለጠ ቀዳማዊ ፣ ዘለዓለማዊ አምላክ እርሱ በመሆኑ በጥቅም ድንገልና ተፅዕኖ ፣ በጥቅም ድንገልና ከመወለድ ጀምሮ እስከ ዕርገት ፍጡር ይሠራዋል የማይባል ጥልቅ ረቂቅ ድንቅ ሥራ ሠርቷል ። በዐ ጭር ቁመት ፣ በጠባብ ደረት ተወስኖ በባሕርያ ሥጋ ፣ በአካል ሥጋ ፣ በአርአያ ሰብእ መታየቱ ባሕርያን ፣ አካሉን ፣ ክብሩን ፣ ሥራውን ፣ ሥልጣኑን ከሹለት አልከፈለውም ። እካላዊ ሥራውንም አልገደበውም ፣ አልከለከለውም ። ሥራው ሹሉ ልዩ መልክ ነበረው ።

፩ ፡ ሰው ስለ ሹኑ ዘጠኝ ወር ከአምስት ቀን በማሕፀን ፣ ሦስት ዓመት ከሦስት ወር በጀርባ በዕቅድ ሹኖ ጡት እየጠባ እንዲሁም በበረት ተጥሎ ፣ በጨርቅ ተጠቅልሎ በግዕዝ ሕፃናት ሲያለቅስ ፣ ሲያነጥስ ፣ መላእክት ሲያመሰግኑት ፣ እረኞች ሲገቡት ፣ ሰብእ ሰገል ሲገብሩት ያን ጊዜ እርሱ ሰው የሆነ አምላክ መሆኑ ፣ እናቱ ቅድስት ድንገል ማርያም ወላዲተ አምላክ መሆንዋ ተረጋግጦአል ። ወንጌል ፡ * እናቱ ማርያም ለዮሴፍ በታዉች ጊዜ ሳይገናኙ በመንፈስ ቅዱስ ፀንሳ ተገኘች ። ይህም የሆነው ድንገል በድንገልና ፀንሳ በድንገልና ወንድ ልጅ ትወልዳለች ፣ ስሙንም ሀማንኤል ትለዋለች ተብሎ በትንቢተ ኢሳይያስ የተነገረው እንዲፈጸም ነው ። * (ኢሳ ፡ ፮ ፡ ፲፩ ። ማቴ ፡ ፩ ፡ ፲፭ - ፳፭ ።) * ዮሴፍ የበኩር ልጅዋን እስክትወልድ ስሙንም ኢየሱስ ብለው እስኪጠሩት ድረስ አላወቃትም ፣ * ይልና ፣ በተወለደ ጊዜም ፣

ሀ ፡ መላእክት ፡ * ሰብሐት ለእግዚአብሔር በሰማያት ወሰላም በምድር ሥምረቱ ለሰብእ ። በሰማይ ለእግዚአብሔር ምስጋና ፣ በምድር ሰላም ለሰው ልጆች ዕርቅ ሹኑ ፣ * ብለው መዘመራቸውን ፤

ለ ፡ በዚያች ሌሊት ተግተው መንጋቸውን ይጠብቁ ለነበሩ እረኞች የእግዚአብሔር መልእክ ፡ * እነሆ ለእናንተና ለዓለም ሹሉ የሚሆን ደስታ እነግራችኋለሁ ፣ በዳዊት እገር መድሃኑ ክርስቶስ ዛሬ ተወልዶላችኋል ፣ እርሱ በሩክ አምላክ ነው ፣ * ብሎ ማብሠሩን ፤

ሐ ፡ በተወለደ ጊዜ የምሥራቅ ነገሥታት እንደ ሚክያስና እንደ ዳዊት ትንቢት በኮከብ እየተመሩ መጥተው ወርቅ ፣ ዕጣን ፣ ከርቤ እንደ ገበሩለት በዝርዝር ይገልጻል ። ይህ ዝርዝር አስደናቂ ግብር የተሞላበት ታሪክ የእርሱ ብቻ ነው ።

ኧ ፡ ጥቂት በጥቂት ዐደገ ። በዐሥራ ሹለት ዓመት ለበዓል ወጣ ፣ በሊቃውንት መካከል ተገኘ ። በዚያም የፈጸመውን ቅዱስ ወንጌል እንዲህ ሲል ገልጾታል ። * ወአመ ኮና ፍጹመ ሉቱ ዐሠርቱ ወክልሌቱ ከረምቱ ዐርጉ ለበዓል ኢየሩሳሌም በከመ ያለምዱ ። ወሰሊጦሙ ግብሮሙ አተዉ ፣ ወሕገንሰ እግዚእ ኢየሱስ ነበረ ኢየሩሳሌም ወኢያእመሩ ዮሴፍ ወእመ ። ወይመስሉሙ ዘበፍናት ሀሉ ምስለ ሰብእ ፣ ወበጸሐሙ ገሠሥዎ በዕለታ ገበ አዝማዲህ ወገበ

እለ የአምርዎ ፣ ወኢረከብዎ ። ወሶበ ኢረከብዎ ተሠውጡ ኢየሩሳሌም እንዘ የገሥሥዎ ። ወእምዝ በሣልስታ ረከብዎ በምኩራብ እንዘ ይነብር በማእከለ ሊቃናት ወያጸምኦሙ ወይሴኢሉሙ ። ወያክርዎ ኩሉሙ እለ ሰምዕዎ ጥበብ ወአውሥኦቶ ። ዐሥራ ሹለት ዓመትም በሞላው ጊዜ እንደ አስለመዱ ወደ ኢየሩሳሌም ለበዓል ወጡ ። ሥራቸውንም ጨርሰው ተመለሱ ፣ ሕፃኑ ጌታ ኢየሱስ ግን በኢየሩሳሌም ቀርቶ ነበር ፣ ዮሴፍም እናቱም አላወቁም ነበር ። በመንገድም ከሰዎች ጋር ያለ መስሎአቸው ነበር ፣ ከደረሱም በኋላ ዕለቱን ከዘመዶቹም ፣ ከሚያውቁትም ዘንድ ፈለጉት ፣ አላገኙትም ። ባላገኙትም ጊዜ እየፈለጉት ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሱ ። ከዚህም በኋላ በሦስተኛው ቀን በምኩራብ በሊቃውንት መካከል ተቀምጦ ሲሰማቸው ሲጠይቃቸው አገኙት ። የሰሙት ሹሉ አስተዋይነቱን ፣ አመላለሱን ያደንቁ ነበር ፣ * ሲል አስደናቂ ትምህርት አስተላልፎአል ። (ሉቃ ፡ ፪ ፡ ፶፪ - ፶፮ ።) በዐሥራ ሹለት ዓመት ዕድሜው በሊቃውንት መካከል ተገኝቶ የሚጠይቅ ፣ የሚመልስ ፣ እነጋገሩ ፣ አመላለሱ የሚያስደንቅ የዐሥራ ሹለት ዓመት ባለ ታሪክ ሕፃን እርሱ ብቻ ነው ፣ ሌላ ተመሳሳይ የለውም ።

፯ ፡ ለምን እንዲህ ሹኑ ፣ ለምን እንዲህ ተደረገ ቢባል መልሱን ራሱ ይሰጣል ። እናቱ ፡ * ልጄ ለምን እንዲህ አደረግኽን ፣ አንተን በመፈለግ ደክምን ፣ * አለችው ። እርሱም ፡ * ለምን ፈለጋችሁኝ ፣ በአባቴ ቤት ልኖር እንደሚገባኝ አታውቁምን ፣ * አላቸው ። እነርሱ ግን የተናገራቸውን አላስተዋሉም ነበር ። ዐብርኦቸው ወደ ናዝሬት ተመለሰ ፣ ይታዘዝላቸውም ነበር ። እናቱ ግን ይህን ሹሉ ሥራውን ፣ ንግግሩን ትጠብቀው በልብዋም ታስተውለው ነበር ። ጌታ ኢየሱስም በእግዚአብሔር ዘንድ ፣ በሰውም ዘንድ በጸጋ ፣ በምክር ፣ በጥበብ ዐደገ ፣ ጎለመሰ ፣ ሲል ወንጌል ገልጾታል ። (ሉቃ ፡ ፪ ፡ ፶፭ - ፶፪ ።) ግብር ሰብአዊ ፣ ግብር አምላካዊ ያለመለያየት በእንድ አካል ፣ በእንድ ባሕርይ ሲከናወን እያየን ነው ።

፰ ፡ በሊቃውንት መካከል ተቀምጦ ሊቃውንቱን ሲጠይቃቸው ሲመልስላቸው የነበረው ፣ ዘመዶቹ ፈልገው ያጡት ፣ ኋላም በመቅደስ ያገኙት ፣ ለጥያቄያቸውም በአባቴ ቤት ልኖር እንደሚገባኝ አታውቁምን የሚል ከሰው ዐ ቅም በላይ የወነ መልስ የሰጣቸው ፣ በምክር ፣ በጸጋ ፣ በጥበብ ዐደገ ተብሎ የተነገረለት ሥራው የማይመረመር ሰው የሆነው አምላክ ሀማንኤል ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው ።

፱ ፡ በ፴ ዘመን ዕድሜው ተጠመቀ ። ተጠምቆ ከውሃ ወጥቶ ሲጸልይ ሰማይ ተከፈተ ፣ መንፈስ ቅዱስ በርግብ አምላል ወርዶ በራሱ ላይ ተቀመጠ ። * የምወደው ልጄ ይህ ነው ፣ እርሱን ስሙት ፣ * የሚል ቃል ከሰማይ መጣ ። (ማቴ ፡ ፲፫ ፡ ፲፫ - ፲፯ ።) ወንጌል እንደ ገለጠው ጌታ ለመጠመቅ ወደ ዮሐንስ ሲመጣ ዮሐንስ ፡ * እኔ ከአንተ ልጠመቅ ይገባኛል እንጂ አንተ ወደ እኔ ትመጣለህን ፣ * ሲል መከላከሉን ፣ ጌታም ፡ * ተው ይህ ለእኛ ተድላ ደስታ ነውና ፣ ጽድቅን ሹሉ ልንፈጽም ይገባናልና እንደ ጊዜስ ተው ፣ * ካለው በኋላ እንዳስበው በዮሐንስ ጳጅ ፣ በዮርዳኖስ ወንዝ መጠመቁን ፣ ከዚያም ከውሃው ወጥቶ ሲጸልይ ሰማይ መከፈቱን ፣ መንፈስ ቅዱስ መውረዱን ፣ የእግዚአብሔር ምስክርነት መምጣቱን እናያለን ። ዮሐንስ ትውልዱ እስራኤላዊ

ከካህናት ወገን ይኹን እንጂ በቤተ መቅደስ በካህናት መካከል አላደገም ፤ በካህናት ሥራም አልተሠየመም ወይም እንደ ሐዋርያት በክርስትና የሚሰጠውን መንፈስ ልደት አልተቀበለም ። እግዚአብሔር በገሰጠው ልዩ ምስጢር ከእናቱ ማሕፀን መንፈስ ቅዱስ ሞልቶበት የተወለደ ነው ። እርሱም ሆነ ሌላ በማያውቀው ምስጢር በዮርዳኖስ በረሐ ያደገ ፤ በፀ ዘመን ዕድሜው ለዐዋጅ ነጋሪነት የተጠራ ሰው ነው ። ይህ ነው የሥልጣንን ሹሉ ባለቤት የካህናትን ፤ የነቢያትን ፤ የነገሥታትን ፤ ጃሚ ፤ ሻሪ አምላክ ለማጥመቅ የታደለው ። በእርሱ እጅ በዮርዳኖስ ወንዝ የተጠመቀው ደግሞ በኢየሱስ መሪነት በካህናት አገልግሎት በታየተ እግዚአብሔር ላይ ዐድሮ የዮርዳኖስን ከፍሎ ደረቅ መንገድ ከፍቶ ሕዝቡን ወደ ርስታቸው ያስገባውና ፤ ይህ እግዚአብሔር ወደእያንዳንዱን ለገብሎ ወለትመየጥ እንተ ቀላየ/ባሕር ። እስራኤልን ይገዛ ከወጣሁ በኋላ እንደገና ወደ ጥልቁ ባሕር እመለሳለሁ ብሏል እግዚአብሔር ፤ ሲል ዳዊት የተናገረለት ባለቀጠር አምላክ ነበር ። (መዝ 133 ፤ 8 ፤ ገላ 3 ፤ 26) ። ሹሉቱንም ማለት አጥማቂውንም ተጠማቂውንም በጊዜው የነበሩት ሕዝብ አያውቋቸውም ነበር ።

፲ ፡ በዚህ ጊዜ ወልድ ሲጠመቅ ፤ ሰማይ ሲከፈት ፤ መንፈስ ቅዱስ ሲወርድ ፤ ምን ምስክርነት ሲሰማ ፤ ሰዎች የእግዚአብሔርን መልኩን በዐ ይናቸው ሲያዩ ፤ ድምፁን በጀሮዎቻቸው ሲሰሙ ፤ ሣህል ወርቅዕ ተራከባ ጽድቅ ወሰላም ተሰለማ ። ይቅርታና ቅንነት ተገኝቶ ፤ ጽድቅና ሰላም ተሳሳሙ ። (መዝ 133 ፤ 1) ። ዕውቀት ደንቅ የእርሱ ሥራ ማለት ብቻ ነው ። ስለዚህ ነው ጌታ ፤ ይህ ለእኛ ተድላ ደስታ ነው ፤ ጽድቅን ሹሉ ልንፈጽም ይገባል ፤ እንደ ጊዜህ ተው ፤ ያለው ። ባሪያ ጌታውን አምላኩን ሲያጠምቅ ፤ ለሰው ልቡና የማይገመገም ክብር ሲያገኝ ፤ ክብር ጥቅም የማይቻል ሥራውን ሲጀምር ፤ ከውሃና ከመንፈስ ቅዱስ ለሚወለዱ ሹሉ ለልጅነት የሚበቁበትን በር ሲከፍት ፤ በባሪያው በሉሌው እጅ በመጠመቅ የሰውና የመላእክት አእምሮ ሊደርስበት የማይችለውን የትሕትና ሥራ ሲፈጽም ማየት ዕውቀት ደንቅ የደስታ ደስታ ነው ።

፲፩ ፡ ጸመ ። ዐርባ መዓልት ፤ ዐርባ ሌሊት ጸመ ። ጌታ ከተጠመቀ በኋላ ሰው ፤ ዘር ፤ ተክል ወደማይገኝበት ፤ አራዊት ወደ ሠለጠነበት ወደ ገዳመ ቅርንጥስ ጊዶ ዐርባ መዓልት ፤ ዐርባ ሌሊት ጸመ ። (ማቴ 13 ፤ 12 - 15 ። ማር 13 ፤ 12 ፤ ሉቃ 13 ፤ 12 - 17 ።) ሙሴ ሕግ ለመቀበል ፤ ከአምላኩ ለመነጋገር ወደ ደብረ ሲና ወጣ ። በዚያም ከእግዚአብሔር ጋር ነበረ ። እግዚአብሔርም ሙሴን ደጋግሞ አነጋገረው ። ይህን የመሳሰለ አስደናቂ ታሪክ ለሙሴ ተጽፎአል ። ዘፀአት ምዕራፍ 18ንና 25ን መመልከት ይቻላል ። ሆኖም ሙሴ በዚህ ዕድሉ የእስራኤል ሕዝብ ራቱን ለማየት እስኪሳናቸው አስደናቂ ክብር ያገኝበት እንጂ ሕዝቡን ለጋጠሉት ፤ ለፍጻ ፤ ለሰይጣን ከመገዛት ነጻ የሚያደርግ ፤ ለሰይጣንና በሥራው ላይ ድልን የሚያገናኝ ሕይወት ወይም ገደል አልተገኘም ። በደብረ ሲና ከሙሴ ከራሱ ጀምሮ ሕዝቡ ሹሉ የእግዚአብሔርን ሕግ ሳይተላለፉ እንዲጠበቁ ታወጀ ። ግን ሙሴ ራሱ ሳይቀር ሕዝቡ እስራኤል የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ተላልፈው

ተገኙ ። የሚቤሄ አልተገኘም ፤ ሕዝቡ እግዚአብሔርን መስማት ተስናክቸዋልና ።

፲፪ ፡ እኔ የአብርሃም አምላክ ፤ የደስሐት አምላክ ፤ የያዕቆብ አምላክ ነኝ ። ሕዝቤን ከጉዞቹ ታወቃ ዘንድ ፤ ልሳክህ ፤ ሲል የጠራው የሙሴ አምላክ ሰው ሆኖ በሥጋ በተገለጠ ጊዜ ብቻውን ዘር ተክል ወደማይገኝበት በረሐ ተገለለ ። ሕዝቡን ለብስህ ይዘህ ፤ የሚለው ተጠሪ አልነበረውም ። ወደ ተራራው እንዳይቀርቡ የታወጀባቸው ሕዝቦችም አልነበሩም ። ዛሬ ሥራውን ሹሉ ሰዎች እንዲፈጽሙት የሚለገግበት ጊዜ አይደለም ። ጊዜው ደርሶአል ፤ እግዚአብሔር ልጁን ልኳል ፤ ከድንገል ተወልዶአል ፤ ከሕግ በታች የነበሩትን ሹሉ ለመዋጀትም ሕግን በመፈጸም ላይ ነው ። ስለዚህ ወደዚህ ተራራ መጣ ። ከአራዊት ጋር ዐርባ ቀን ኖረ ። መላእክት ይላኩት ነበር ይላል ወንጌል ። የጌትነቱ ምልክቶች ስለ ሆኑ እንጂ ምንም ያደረጉለት ፤ የሚያደርጉለት ፤ እርሱም ከእነርሱ የሻው ፤ የሚሻው ነገር አልነበረም ። በዚያ ተራራ እርሱ የፈለገው ፤ የሚፈለገው አንድ ነገር ብቻ ነው ። ከሙሴ ልጆች ጠላት ከሰይጣን መፈተንና ፈተናውን ድል አድርጎ ድሉን ለክርስቲያን ፤ ለሚያምኑትም ሹሉ ማስተላለፍ ። ይህ ስለ ሆነ ሥራው ሹሉ የገሉ ነበር ።

፲፫ ፡ በማቴዎስ ፤ በሉቃስ አጻጻፍ ምንም እንኳን የቃላት ነገር አቀማመጥ እለፍ ተቀደም ቢኖርበትም ማለትም በጤተ መቅደሱ በተራራ በቀረበው ተራ አጣለጽ የጽሕፈት እለፍ ተቀደም ልዩነት ቢኖርበትም የዐሳብ ልዩነት የለበትም ። ማርቆስ ግን በዚያ በረሐ ጌታ ዐርባ መዓልት ዐርባ ሌሊት ከአራዊት ጋር እንደ ነበረ ፤ ሰይጣን ይፈትነው መላእክትም ይላኩት እንደ ነበረ ጽፎአል ። ይህ እንደ ማርቆስ አጻጻፍ በሦስት ቃላት ማለት በሚካው ውስጥ ፤

ሀ ፡ ሰይጣን ይፈትነው ነበር ፤
ለ ፡ ከአራዊት ጋር ነበር ፤
ሐ ፡ መላእክት ይላኩት ነበር በማለት የጸሐው ምስጢር በዮሐንስ መጥምቅ ተጀምሮ እርሱ በዐርባ ቀን ነርው ያለናው ፤ ያደሰው ፤ የባረከው ፤ ከዓለም ርቀው ፤ ንጽሕ ጠብቀው ፤ እርሱን ተከትለው ፤ መላእክትን መሰለው በልዩ ልዩ ገጻማት ፤ በየሜካው ፤ በየበረሃው ፤ በየዋሻው ፤ በየፍርኩታው በምናጌ ፤ በተባሕትም ፤ በጽም ፤ በጸሎት ፤ በቁመት ፤ በስግደት ፤ በልዩ ልዩ የገድል ሰልፍ ከሰይጣን እየተፈተኑ ፤ ከአራዊት እየታገሉ ፤ በመላእክት እየተረዱ ለሚኖሩ ፤ ራሳቸውን የመንገስተ ሰማይ ጃንደሮች ላደረጉ ብዕግን ፤ ቅዱሳን ፤ እባቤ ፤ ደናግል ፤ መነኮሳት የተከፈተላቸው ማንም ሊዘጋው የማይችል የድል በር ነው ።

፲፬ ፡ ቀጥሎም በስስት የመጣበትን ፈተና በትዕግሥት ፤ በትዕቢት የመጣበትን በትሕትና ፤ ገዝብ በማሳየት የመጣበትን ገዝብ በመጥላት ድል አድርጎ ከስስት ፤ ከትዕቢት ፤ ከፍትረ ገዋይ ጦም ይህን ጦም ለሚያምኑት ሹሉ አወረሰ ፤ አስተላለፈ ። በዚህ ጦም እማኝና መኖኝ ፤ ሚስት ያለውና የሌለው ፤ ትዳር ያለውና የሌለው ፤ የበልጽና የበታች ፤ ሴትና ወንድ ፤ ሕዝብና ካህን ሳይባል ኑ ተከተለው ፤ ሲል ለጠራቸው ሹሉ የተከፈተ በር ነው ። ሆኖም መንገዱ ጠባብ ነው ። የጠነከሩ ብቻ ናቸው የሚያልፉበት ። ለስስት ብንበላ ምን አለበት ጦም ምን ያስፈልጋል የሚል ፤ ለትዕቢት ራስን ካላዋረዱ ክብር

አይገኝም እንደ የሚል ፡ አይብዛ እንጂ ገንዘብ ማግኘት መልካም ከሠሩበት በምን ይጠላል የሚል ፡ እነዚህን የመሳሰሉ ምክንያት ፈጣሪዎች በሰሰት ፡ በትዕቢት ፡ በፍቅር ገዋይ የተጠመዱ ሹሉ ከዚህ ነጻ መሆን ፡ በጠላታቸው ላይ ድልን መገናኘፍ ፡ የድል አድራጊውን የሊያሰስ ክርስቶስን ጠባይና ግብር መውረስ ይፈለግባቸዋል ።

፲፩ ፡ ጌታ ከጸሎት ከተመለሰ በኋላ ፡ * መንግሥተ ሰማያት ቀርባለችና ጎበካ ግብ ፡ ኑ ተከተለች ፡ * በሚል እነጋገር የትምህርቱን ሰር ከፍቶ ወንጌልን በማስተማር ፡ ትምህርቱን በቃልና በሥራ ፡ በተለምዶትም እያሰረዳ ለሦስት ዓመት ከሦስት ወር ካስተማረ በኋላ ለቤዛ ዓለም ተሰቅሎ ። መቶ ፡ ተነሥቶ ወደ ሰማይ በማረጋ በእግዚአብሔር ማለት በእብ ፡ በወልድ ፡ በመንፈስ ቅዱስ ፈቃድ የታሰበውን የቸርነት ሥራ ሹሉ ፈጸመ ። በዚህ ጊዜ ውስጥ ጸመ ፡ ጸለየ ፡ ሰገደ ፡ ተራሰ ፡ ተጠማ ፡ መንገድ ከመገኘድ ደከመ ፡ ዐረፈ ፡ አንቀላፋ ፡ ተቀሰቀሰ ፡ አዘነ ፡ አለቀሰ የሚሉ ቃላት በሥራው ዝርዝር ውስጥ ተጽፈዋል ። እነዚህ ሹሉ በሰው ሕይወት ውስጥ ያሉ የሚኖሩ የደካም ክፍሎች እንጂ ኃጢአት አይደሉምና ፡ የሥጋ ጠባዮች እንጂ የኃጢአት ወርሶች ፡ የኃጢአት ፍሬዎች አይደሉምና ። ጌታ እነዚህን ሹሉ በየተራቸው በመፈጸም ሰው በእነዚህ አየደከመ አየቆሰለ እንዳይደክም በዚህ ፋንታ በእነዚህ አየተረዳ ፡ እየበረታ ፡ ከቀሰሉ እየተፈወሰ ፡ ከስብራቱ እየተጠገነ ፡ ፈታኙን እያሸነፈ ፡ ወጥመዱን ሰባብሮ እያለፈ የእርሱ አካል ሕዋስ እንዲሾን አድርጎታል ። ሥጋዊ ፡ መንፈሳዊ ፡ ምድራዊ ፡ ሰማያዊ እንዲሾን ፡ ሰው የእጃምን መልክ በመልበሱ ምድራዊ እንደ ሾን ሹሉ የክርስቶስን መልክ ማለት ክርስቶስን መምሰልን በመልበሱ ሰማያዊ ለመሾን እንዲበቃ አድርጎታል ። ወደ ኋላ መለስ ብለን ስለ ጌታችን አስተዳደግ የተጻፈውን ብናስብ በእግዚአብሔርም በሰውም ዘንድ ያድግ ነበር የሚል ቃል እናገኛለን ። በእግዚአብሔር ዘንድ ማደግ ማለት ጌታ ከጊዜ ወደ ጊዜ በቃል ፡ በሥራ ፡ በተለምዶት እየተገለጠ ፡ ኃጢአትህ ተሰረየልህ ፡ ኃጢአትሽ ተሰረየልሽ ፡ ተነሥ ዐልጋህን ተሸከምና ሺድ ፡ ፈቅጃለሁና ንጸ ፡ እንደ ሃይማኖትሽ ይኹንልሽ ፡ ሺድና በሰሊሆም መጠመቂያ ታጠብ ፡ ልጅህ ዳን ፡ እኔም አልፈርድብሽም ሺጂ ፡ አንተ ጉልማሳ ተነሥ ብዬሃለሁ ፡ ጣቢታ ተነሺ ፡ አልዓዛር አልዓዛር ና ከመቃብር ውጣ እያለ እንደ ጌትነቱ በትእዛዝ በሠራው ሥራ ጌትነቱ ፡ ከሃሊነቱ ፡ አምላክነቱ እየታወቀ ሲሄድ ፡ ደቀ መዛሙርትም ነቢይ ፡ መምህር ፡ ደግ ሰው ከማለት ዐልፈው አንተ የሕያው እግዚአብሔር ልጅ ክርስቶስ ነህ ወደ ማለት መድረሳቸው በእግዚአብሔርና በሰው ዘንድ ያድግ ነበር የሚለው አጻጻፍ ትርጉም እርሱ በሥራ ለሰው መገለጡን ፡ በሥራውም ሰው እርሱን ለማወቅ መብቃቱን ያሳያል ። በሌላ በኩልም በደብረ ታቦር በገለጠው ምስጢር ምስጢረ መለኮቱን ለሰው ከመግለጥ ጋር ነቢያትና ሐዋርያት ፡ ቀደምት እውና ደጋርት ውሎድ ፡ የተስፋና የተስፋ ፍጻሜ ምእመናን ለእርሱ እንድ ቤተ ሰብእ መሆናቸውንና ሰው ሾኖ በፈጸመው የቤዛነት ጠቅላላ ሥራው ሰው ከጎሳር ወደ ክብር ፡ ከሞት ወደ ሕይወት ፡ ከጨለማ ወደ ብርሃን መሸጋገፍን አሳይቷል ።

፲፪ ፡ ጌታ ሠላሳ ሦስት ዓመት ከሦስት ወር በዚህ ዓለም ከኖረ በኋላ ፡ ጌትነቱን የምትናገር ወንጌልንም በቃል ፡ በሥራ ፡ በተለምዶት ለዓለም ካስተማረ በኋላ በመስቀል በመሞት ሦስት መዓልት ሦስት ሌሊት በክርሠ

መቃብር ዐድሮ በመንሣት ሥራውን ሲጨርስ ፡ በመስቀል ነፍሱን ከሥጋው ሲለይ ዓፅ ሞትን አጠፋ ። በፅንሰ ፡ በልደት ፡ በጥምቀት የጀመረውን ቸርነት በመስቀል በሞቱ ዐተመ ። ቁራኝነትን ፡ ፍዳን ፡ ኃጢአትን ሻረ ፡ ነፍሳትን ከሲኦል አወጣ ፡ ከእስራት ፈታ ። በመቃብር መስኖ መቃብርን ማለት ፈርሶ በሰብሶ ፡ ዐልፎ ረገድ መቅረትን አጠፋ ። በትንሣኤው ትንሣኤንና የዘላለም ሕይወትን ለሰው ልጆች ሰጠ ። በተነሣ በዐርባ ቀንም በክብር በጌትነት ወደ ሰማይ ዐረገ ፡ በእብ ቀኝ ተቀመጠ ። በመታን ፡ በሕያዋን ሲፈርድ ጸግመኛ ይመጣል ። በዚህም ሰው ከሞት ተነሥቶ ዘላለም በሕይወት ለመኖር የሚችልበትን የመንግሥተ ሰማያትን በር ከፍቶለታል ። ዓለም ሳይፈጠር ያዘጋጀለትን ተስፋም እውን አድርጎለታል ። እንግዲህ ጌታ ፡ ምስክረ ነው ፡ እኔ ማን እንደ ሾንኩ ይመሰክራል ፡ በሥራዬ እመኑ ሲል ያመለከተን ሥራው ከረጅሙ በአጭሩ ከዚህ በላይ ያሳየው ነው ።

፲፫ ፡ እንግዲህ መናፍቃን ዘላለም የትሕትና ሥራ ይሠራል ፡ ሲቆም ፡ ሲቀመጥ ፡ ሲያዝን ፡ ሲተክዝ ፡ ሲጸልይ ፡ ሲማልድ ይኖራል የሚሉት የጥፋቱ ትምህርት ከየት መጣ ? በወንጌል የለም ። ጌታ ራሱ ገመስ ማታ በማለድ ላይ ባደረገው ጸሎት ፡ አባት ሆይ እኔ በምድር ላይ ልሠራው የሰጠኸኝን ሥራ ፈጽሜ ገለጥኩህ ፡ አከበርኩህ ። እኹንም ዓለም ሳይፈጠር ከአንተ ዘንድ ወይም ከአንተ ጋር በነበረኝ ፡ ባለኝ ክብር ገለጠኝ ፡ ሲል የትሕትና ሥራ በጊዜው መፈጸሙን ፡ ከእንግዲህ ወዲህ ግን አምነው ለሚታዘዙለት ሹሉ የዘላለም ዋጋ ከፋይ ፡ ጸጋና ሕይወት ዐዳይ መውኑን አረጋግጦአል ። ቅዱስ ጳውሎስም ፡ * ወከዊኖ ወልደ አእመረ በአንተ ዘሐመ ተአዝዞ ። ወፈጸም ውእቱ ኮነ ዐማዬ ሕይወት ለኩሉሙ እለ ይትኤዘዙ ሉቱ ወመድኅነ ዘላለም ። ልጅ ሾኖ መከራ ስለ ተቀበለ መታዘዝን ዐወቀ ። መታዘዝን እርሱ ከፈጸመ በኋላ ለሚታዘዙለት ሹሉ ሕይወትን የሚሰጥ የዘላለም መድኅን ሾን ፡ * ብሎ የጻፈ ስለዚህ ነው ። (ዮሐ ፡ ፲፮ ፡ ፩ እና ፭ ። ዕብ ፡ ፭ ፡ ፭ እና ፱ ።)

፲፬ ፡ እንግዲህ ከዚህ ዐልፎ የወንጌልን ቃል ፡ የሐዋርያትን ትእዛዝ ሳይጠብቁ ከትንሣኤ ፡ ከፅርገት በኋላ በእብ ቀኝ ተቀምጦ ይማልዳል ፡ ሲቀመጥ ሲነሣ ይኖራል ፡ ተሰቅሎ ፡ ሞቶ ፡ ክሶ ያልተፈጸመለትንም እንደገና ሲሟገት ፡ ሲጨቃጨቅ ይኖራል ብሎ መናገር ፡ ከዚያም ዐልፎ ለሌላው ማስተማር በእግዚአብሔር ፊት የማይሰረይ ኃጢአት ነውና ክርስቶስ በእማላጅነት ላይ ነው የሚል ዐመፀኛ እፍ ከአኹኑ ይታረም ፡ በጎስሐ ውሃ ይታጠብ ። እንቢ ቢል ግን በፍርድ ቀን ይዘጋል ። ጆሮ ያለው ይሰማ ።